

2025

JĘZYK POLSKI

8

Maria Maćkiewicz, Kamila Kwiatkowska,
Magdalena Rumińska

Марія Мацькович
Каміла Квятковська
Магдалена Румінська

Maria Maćkiewicz
Kamila Kwiatkowska
Magdalena Rumińska

JĘZYK POLSKI

Польська мова

Марія Мацькович, Каміла Квятковска, Магдалена Румінська

ПОЛЬСЬКА МОВА

(4-й рік навчання, друга іноземна мова)
підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти
(з аудіосупроводом)

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Maria Maćkowicz, Kamila Kwiatkowska, Magdalena Rumińska

JĘZYK POLSKI

(4. rok nauczania, drugi język obcy)
podręcznik do nauki języka polskiego
do klasy VIII dla szkół średnich ogólnokształcących
(z nagraniami audio)

Чернівці
МПП «Букрек»
2025

УДК 811.162.1(075.3)

М 12

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 347)*

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Підручник відповідає модельній навчальній програмі
«Друга іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я.,
Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р.,
Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)

Підручник розроблено на основі видання
«Польська мова без кордонів», створеного Товариством «Спільнота Польська»
за підтримки Сенату Республіки Польща

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Інтерактивний електронний додаток та аудіосупровід

до підручника розміщено за покликанням:

[https://lms.e-school.net.ua/courses/course-
v1:UIED+8thPolish03+2024/course/](https://lms.e-school.net.ua/courses/course-v1:UIED+8thPolish03+2024/course/)

Мацькович М., Квятковска К., Румінська М.

М 12 Польська мова (4-й рік навчання, друга іноземна мова):
підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти
(з аудіосупроводом). Чернівці: МПП «Букрек», 2025.
176 с.: іл.

ISBN 978-966-997-252-1

УДК 811.162.1(075.3)

Maćkiewicz M., Kwiatkowska K., Rumińska M.

М 12 Język polski (4. rok nauczania, drugi język obcy): podręcznik
do nauki języka polskiego do klasy VIII dla szkół średnich
ogólnokształcących (z nagraniami audio). Czerniowce: Bukrek,
2025. 176 s.: il.

ISBN 978-966-997-252-1

УДК 811.162.1(075.3)

Spis treści

Wykaz zagadnień	4
Wstęp	7
Lekcja 1: Wracamy do szkoły	9
Lekcja 2: Każdy ma wady i zalety	26
Lekcja 3: Szkolne życie	41
Lekcja 4: To już umiesz!	54
Lekcja 5: Chcę wyjechać na wieś	61
Lekcja 6: Zimno... zimniej... zima!	77
Lekcja 7: Czy jesteś eko?	93
Lekcja 8: To już umiesz!	109
Lekcja 9: Podróże małe i duże	115
Lekcja 10: Jestem głodny jak wilk	134
Lekcja 11: Gdybym był bogaty... ..	154
Lekcja 12: To już umiesz!	171

Wykaz zagadnień

nr	Tytuł lekcji	Gramatyka	Leksyka, wiedza i komunikacja	Wiersze, piosenki i projekty
1.	Wracamy do szkoły	Gramatyka – czas przeszły – narzędnik.	Leksyka, wiedza i komunikacja – słownictwo związane ze szkołą (nieobecności, sprawdziany) – blog Dominika: Nareszcie wróciliśmy do szkoły! – nauczanie zdalne a stacjonarne – wady i zalety – system edukacji w Polsce – prezentacja systemu edukacji w Ukrainie – pisanie ściągawek (Czy może mieć pozytywne aspekty?) – wykształcenie a zawód (Kim możesz być po tej szkole?) – slang młodzieżowy. Pisanie – ogłoszenie.	Piosenka – Dziemian Piosenka o początku roku szkolnego. Znalezione w prasie – Młodzieżowe Słowo Roku. Projekt – konkurs na najfajniejsze polskie słowo. – Rozmawiamy o szkole w Kijowie.
2.	Każdy ma wady i zalety	Gramatyka – stopniowanie przymiotników – użycie mianownika i narzędnika (konstrukcje typu: On jest wesoły. On jest wesołym chłopcem.) – celownik.	Leksyka, wiedza i komunikacja – opowiadanie o hobby i zainteresowaniach – opis wyglądu – cechy charakteru (wady i zalety), charakterystyka – blog Dominika: Nikt nie jest idealny – opis samopoczucia – relacje rodzinne i przyjaźnie – ciekawostki o człowieku (np. dlaczego uśmiech jest ważny, jak nastraja nas pogoda). Pisanie – charakterystyka.	Piosenka – Skaldowie Wierniejsza od marzenia. Wiersz – J. A. Binkermajer Paw. Znalezione w prasie – Uwaga! Akcja „Pozytywna uwaga”. Projekt – prezentacja na temat ulubionej osobowości telewizyjnej.
3.	Szkolne życie	Gramatyka – koniugacje – wołacz.	Leksyka, wiedza i komunikacja – słownictwo związane ze szkołą (samorząd szkolny, wybory do samorządu, wywiadówka) – blog Dominika: Wybory do samorządu klasowego – tabliczki informacyjne w szkole – polski system oceniania – prezentacja systemu oceniania z kraju zamieszkania – oferty zajęć pozalekcyjnych – uczniowie uczniom, czyli działalność samorządu szkolnego. Pisanie – SMS – przemówienie.	Piosenka – B. Wierzbička, K. Sucharski Nasza szkoła. Znalezione w prasie – Międzynarodowy Dzień Plecaka. Projekt – pomysł na międzynarodowe szkolne święto (plakat).
4.	To już umiesz!	Powtórzenie lekcji 1–3. Wykonanie projektu – Ukraińscy naukowcy		

5.	Chcę wyjechać na wieś	Gramatyka – miejscownik.	Leksyka, wiedza i komunikacja – nazwy zwierząt domowych – dźwięki wydawane przez zwierzęta – elementy przestrzeni wiejskiej – nazwy warzyw i owoców – blog Dominika: Chcę mieszkać w mieście! – życie na wsi a życie w mieście – wady i zalety – przyjaźń między ludźmi i zwierzętami. Pisanie – list.	Piosenka – U. Sipińska Chcę wyjechać na wieś. Wiersz – J. A. Binkermajer Czworonożni przyjaciele. Znalezione w prasie – Agroturystyka, czyli uroki wiejskiego życia. Projekt – Znana wieś ukraińska.
6.	Zimno... zimniej... zima!	Gramatyka – czas przyszły (złożony i prosty) – przymiotnik a przysłówki – stopniowanie przysłówków.	Leksyka, wiedza i komunikacja – słownictwo związane z opisem pór roku i pogody (elementy krajobrazu i zjawiska atmosferyczne) – prognoza pogody (symbole pogodowe) – przysłowia o pogodzie – blog Dominika: Warto oglądać prognozę pogody – globalne ocieplenie – plany na bliską i daleką przyszłość. Pisanie – prognoza pogody – wpis na blogu.	Piosenka – Czerwone Gitary Ciągłe pada. Wiersz – A. Dziechciarczyk Kapryśna pogoda. Znalezione w prasie – Niezwykły sekret jesiennych liści. Projekt – prognoza pogody w Ukrainie.
7.	Czy jesteś eko?	Gramatyka – mianownik i biernik liczby mnogiej – rodzaj niemęskoosobowy.	Leksyka, wiedza i komunikacja – słownictwo związane ze śmieciami (nazwy odpadów, nazwy opakowań) – segregacja śmieci – rodzaje pojemników i ich zawartość – czas rozkładu śmieci – blog Dominika: Nie rozumiem ludzi! – zachowania proekologiczne – międzynarodowa akcja „Sprzątanie świata”. Pisanie – mail nieoficjalny.	Piosenka – M. Jeżowska Moja planeta. Wiersz – Ekologiczna „tragedia”. Znalezione w prasie – Dlaczego w Tatrach nie ma koszy? Projekt – „śmieciowy” użyteczny przedmiot. – Jeziora Ukrainy – sytuacja ekologiczna.
8.	To już umiesz!	Powtórzenie lekcji 5–7		
9.	Podróże małe i duże	Gramatyka – czasowniki ruchu (iść – chodzić, jechać – jeździć, płynąć – pływać, lecieć – latać) – rekcja czasowników ruchu – mianownik liczby mnogiej – rodzaj męskoosobowy.	Leksyka, wiedza i komunikacja – quiz o Polsce – zwiedzanie Polski i świata – środki transportu i sposoby podróżowania – blog Dominika: Zawód podróżnik – nazwy kontynentów – nazwy krajów – nazwy mieszkańców krajów – stereotypy narodowościowe. – quiz o Polsce i Ukrainie – zwiedzanie Polski, Ukrainy i świata	Piosenka – K. Stanek Autostop. Wiersz – K.E. Dębska Lubimy podróżować. Znalezione w prasie – Unia Europejska Projekt – plan podróży. – Co warto zobaczyć w Ukrainie?

10	Jestem głodny jak wilk	Gramatyka – tryb rozkazujący – biernik – przymiotniki odrzeczownikowe (truskawkowy, pomidorowa, czekoladowe).	Pisanie – list nieoficjalny. Leksyka, wiedza i komunikacja – elementy nakrycia stołowego – eleganckie nakrycie stołu – zwroty i wyrażenia przydatne przy stole – savoir-vivre przy stole – naczynia kuchenne – przepisy kulinarne – smaki – tradycyjne polskie dania – blog Dominika: Co kraj, to obyczaj – polskie posiłki na tle innych krajów – wyrażanie zdziwienia – robienie zakupów (dialogi w sklepie) – zdrowe i niezdrowe odżywianie. Pisanie – przepis.	Piosenka – OT.TO Pizza i pyzy. Znalezione w prasie Kulinarna podróż po Polsce. Projekt – prezentacja własnej restauracji. – Prezentacja potraw ukraińskich i polskich.
11	Gdybym był bogaty...	Gramatyka – dopełniacz – tryb przypuszczający – zdania warunkowe.	Leksyka, wiedza i komunikacja – sprzęt AGD i RTV – promocja, wyprzedaż – reklama sprzętów AGD/RTV – inteligentne urządzenia – wybrane polskie święta (np. Dzień Babci, Dzień Kobiet) – blog Dominika: Gdybym został dyrektorem... – mówienie o sytuacjach hipotetycznych – wyrażanie prośb, poleceń i niezadowolenia przy użyciu trybu przypuszczającego. Pisanie – tekst reklamowy – esej szkolny.	Piosenka – Kayah Supermenka. Wiersz – J. Tuwim Wszyscy dla wszystkich – J. Minkiewicz Gdyby... Znalezione w prasie Inteligentny dom. Projekt – projekt inteligentnego domu.
12	To już umiesz!	Powtórzenie lekcji 9–11		

Wstęp

Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego dla VIII klasy szkół ukraińskich to czwarta pozycja z serii pomocy dydaktycznych pod wspólnym tytułem Język polski bez granic. Książka adresowana jest do młodzieży znającej już język polski na poziomie A2 i ma na celu powtórzenie, uporządkowanie, rozszerzenie i utwalenie materiału, aby po jej ukończeniu uczeń był przygotowany do podjęcia nauki na poziomie B1.

Książka dostosowana jest do potrzeb komunikacyjnych uczniów w wieku 13-14 lat, dlatego częściowo obejmuje tematy niepojawiające się zazwyczaj w podręcznikach do nauczania dorosłych (np. życie szkolne, problemy współczesnej młodzieży), a tematy bardziej uniwersalne (np. pogoda, cechy charakteru, kulinaria) w miarę możliwości prezentowane są z perspektywy nastolatka, a nie dorosłego.

Podręcznik składa się z 12 lekcji: 9 lekcji podstawowych, 3 lekcji powtórzeniowych. Nagrania do ćwiczeń na słuchanie 🎧 zamieszczono na stronie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, a wykorzystane w lekcjach piosenki 🎵 dostępne są w serwisie YouTube.

Lekcje podstawowe mają podobną budowę, zawierają ćwiczenia rozwijające wszystkie sprawności językowe, uwzględniają różnorodne funkcje i role komunikacyjne, przekazują bogatą wiedzę kulturową, socjokulturową i realioznawczą. Każda lekcja skupia się wokół innego tematu i obejmuje najczęściej dwa lub trzy zagadnienia gramatyczne.

Koncepcja podręcznika zakłada powtórzenie i rozszerzenie materiału gramatycznego z poziomów A1 i A2, który wprowadzony został już w poprzednich klasach, oraz uzupełnienie go o kilka nowych zagadnień.

W każdej lekcji znajdują się atrakcyjne dla młodego odbiorcy wiersze, piosenki, krzyżówki czy rebusy. Na końcu każdej jednostki podstawowej zamieszczony jest projekt, pozwalający na integrację sprawności językowych z innymi sprawnościami (np. wyszukiwaniem informacji w

Internecie, tworzeniem prezentacji multimedialnych), a także część zatytułowana Znalezione w prasie, w której wykorzystane zostały autentyczne teksty prasowe, dostosowane do poziomu uczących się. Stałym elementem każdej lekcji podstawowej, towarzyszącym serii od pierwszego podręcznika, jest blog Dominika. To współczesna forma czytanki, która ma zainteresować młodych odbiorców tematyką prezentowaną w lekcji, pozwala wprowadzać młodzieżowy punkt widzenia oraz elementy języka potocznego i młodzieżowego.

Autorki

Lekcja 1

Wracamy do szkoły

- 1a. Proszę w grupach wpisać do diagramu słowa, które kojarzą się ze szkołą, a następnie porównać swoje odpowiedzi z innymi grupami.

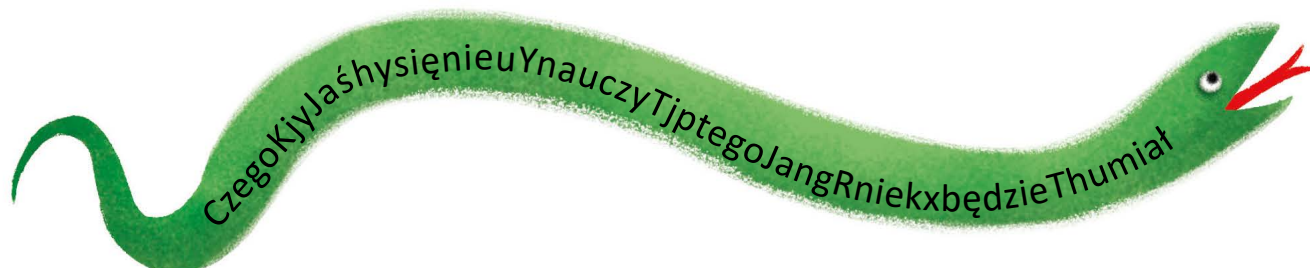

- 1b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jakich skojarzeń na waszych mapach myśli było więcej – pozytywnych czy negatywnych?
2. W jaki sposób można wyeliminować z życia szkolnego negatywne zjawiska, które wymieniliście? A może można znaleźć ich pozytywne strony?

Przykład: *W szkole muszę się dużo uczyć i to jest trudne, ale dzięki temu w przyszłości będę mądry i znajdę dobrą pracę.*

- 1c. Proszę odczytać przysłowie z węża literowego i wyjaśnić, co ono oznacza.

Hasło: ...

 2a. Co to znaczy? Proszę połączyć słowa z definicjami.

0. <i>nieobecność</i>	a) nauczyciele zapisują w nim oceny, tematy i obecności uczniów; może być papierowy lub internetowy (wtedy mają do niego dostęp rodzice)
1. ściągawka (ściąga)	b) krótki, zwykle niezapowiedziany sprawdzian
2. dziennik (elektroniczny)	c) dodatkowe, prywatne lekcje
3. wywiadówka	d) lekarz pisze w nim, że uczeń jest chory i nie może przyjść do szkoły albo ćwiczyć na WF-ie
4. uwaga	e) mała kartka, na której uczeń pisze informacje, z których chce korzystać na sprawdzianie, kiedy nauczyciel nie widzi
5. usprawiedliwienie	f) słowo młodzieżowe oznaczające coś bardzo trudnego, złego
6. zwolnienie lekarskie	g) opuszczać lekcje bez wiedzy rodziców
7. kartkówka	h) uczeń dostaje ją, kiedy nie ma go w szkole
8. korepetycje	i) informacja o złym zachowaniu ucznia, którą nauczyciel wpisuje do dziennika lub zeszytu ucznia
9. masakra	j) spotkanie rodziców z nauczycielami
10. iść na wagary, wagarować	k) rodzice wyjaśniają w nim, dlaczego uczeń nie był w szkole

 2b. Proszę uzupełnić zdania słowami z ćwiczenia 2a.

0. Dzisiaj na pierwszej lekcji była ... z matematyki.
1. Zasnęłam i dlatego mam ... na pierwszej godzinie. Na szczęście mama napisała mi ...
2. Mam problemy z matematyką, dlatego biorę ...
3. W naszej szkole jest ... elektroniczny, do którego rodzice mają dostęp przez Internet.
4. Dzisiaj wieczorem będzie ... i rodzice będą rozmawiać z naszą wychowawczynią o naszych ocenach i zachowaniu.
5. Ostatnie zajęcia z matematyki to była prawdziwa ... nikt w klasie nie wiedział, jak rozwiązać zadanie.
6. Maciek ma dużo nieobecności, bo często chodzi na ...
7. Marek bawił się telefonem na lekcji i dostał ... do zeszytu.
8. Złamałam rękę, dlatego mam ... z WF-u.
9. Napisałam sobie małą ... na sprawdzian z biologii.

3a. Proszę przeczytać i uzupełnić luki zgodnie z treścią.

PIOTREK: Cześć, Madziu!

MAGDA: Cześć! Co słysząc? Dlaczego nie było cię *dzisiaj*⁰ w szkole?

PIOTREK: Jestem chory. To nic poważnego, małe przeziębienie, ale dostałem ...¹ lekarskie na cały tydzień.

MAGDA: Ty szczęściarzu! Mieliśmy dzisiaj ...² z chemii.

PIOTREK: I jak?

MAGDA: No jak? Jak zawsze ...³. Kompletnie nie rozumiem chemii i pewnie znowu dostanę dwóję. Chyba zacznę chodzić na ...⁴.

PIOTREK: Dobry pomysł. A wydarzyło się coś ciekawego w szkole? Andrzej napisał mi, że dostał ...⁵ na geografii, ale nie wiem dlaczego, bo powiedział, że nie chce mu się o tym gadać.

MAGDA: A tak! Jak zwykle nie miał ...⁶ domowej i tłumaczył się, że nie było go ostatnio w szkole. Nawet pokazywał ...⁷ od rodziców. Ale pani powiedziała, że miał cały tydzień na uzupełnienie lekcji. Postawiła mu jedynkę i napisała ...⁸ w zeszycie.

PIOTREK: I teraz muszą się pod nią podpisać jego rodzice... To już rozumiem, dlaczego był taki zły. A jak nastrój przed ...⁹? Chyba ma być w środę.

MAGDA: W porządku, rodzice wiedzą o jedynce z ...¹⁰, więc nie będzie niespodzianek.

PIOTREK: U mnie trochę gorzej. Nie przyznałem się w domu, że miesiąc temu poszedłem z chłopakami na ...¹¹.

MAGDA: I rodzice nie zauważyli tego jeszcze w ...¹²?

PIOTREK: Póki co, nie. Mam nadzieję, że po wywiadówce też się nie zorientują.

MAGDA: Trzymam kciuki! I zadzwonię do ciebie jutro, żeby poopowiadać nowe plotki.

PIOTREK: Dzięki! Trzymaj się! Do usłyszenia!

3b. Proszę w parach ułożyć i zaprezentować dialog, w którym znajdzie się jak najwięcej słów z ćwiczenia 2a.

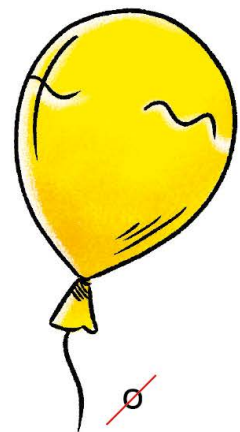
REBUS

Hasło: ...

yciel = **anie**

b = **zd**

+ **e**

- **4a.** Proszę przeczytać wpis na blogu i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Uwaga! Jeden fragment jest zbędny.

DzienZaDniem
HOME O MNIE KONTAKT

3 IX /czwartek/

Jeszcze rok temu nawet nie pomyślałbym, że będę się tak cieszyć na powrót do szkoły. Zawsze myślałem, że oczywiście fajnie jest spotykać się **[0 – ...]** wstawać, jechać zatłoczonym autobusem, a potem stać w kolejce do szatni. Nudziło mnie siedzenie w ławce, pisanie na tablicy, robienie zadań w zeszycie i praca w grupach na lekcji. Kiedyś oglądałem film o szkole **[1 – ...]** na komputerach, i nawet nie mieli długopisów. O takiej szkole marzyłem!

Kiedy w marcu 2020 r. z powodu koronawirusa szkoły zostały zamknięte, bardzo się ucieszyłem. Pomyślałem, że nareszcie będę mógł dłużej pospać, a nauczyciele nie będą **[2 – ...]**. Miałem też nadzieję, że tak jak w tym filmie lekcje będą w końcu ciekawe, bo wszystko będziemy robić na komputerze.

Jednak moje marzenie **[3 – ...]**! Już po miesiącu zacząłem tęsknić za kolegami, za wyjściami z domu, a nawet za nauczycielami i za ręcznym pisanem sprawdzianów. Miałem dość patrzenia **[4 – ...]** domowych mailem. Dlatego od teraz nigdy nie będę narzekać, że nie chce mi się iść do szkoły.

A co Wy myślicie o zdalnym nauczaniu? Napiszcie do mnie!

Dominik

A. mnie ciągle kontrolować

D. zamiast słuchać nauczyciela mogłem grać

B. w monitor i ciągłego wysyłania prac

E. szybko okazało się koszmarem

C. z kolegami, ale nienawidziłem wcześniej

F. przyszłości i tam uczniowie wszystko robili

- **4b.** Proszę jeszcze raz przeczytać wpis na blogu Dominika i odpowiedzieć na pytania.

1. Dlaczego Dominik nie lubił chodzić do szkoły?
2. O jakiej szkole marzył Dominik?
3. Jak życie Dominika zmieniło się w czasie epidemii koronawirusa?
4. Dlaczego Dominik zatęsknił za szkołą?
5. Jak twoje życie zmieniło się w czasie epidemii?

 4c. Proszę przeczytać odpowiedź Maksyma z Kijowa i odpowiedzieć na pytania.

10 IX /czwartek/

Cześć, Dominiku!

Jestem Maksym z Kijowa i chciałbym podzielić się swoimi doświadczeniami ze zdalnym nauczaniem. Gdy tylko usłyszałem, że nie będziemy musieli chodzić do szkoły i wszystko będzie odbywać się online, byłem zachwycony. Wydawało mi się, że to świetna okazja, aby uczyć się w wygodnych warunkach, bez konieczności wstawania wcześniej rano i dojazdów komunikacją miejską.

Jednak rzeczywistość szybko mnie rozczarowała. Okazało się, że spędzanie godzin przed ekranem komputera nie jest wcale takie ciekawe. Brakowało mi rozmów z kolegami na przerwach, wspólnych żartów i pracy w grupach. W dodatku w Ukrainie, szczególnie w ostatnich latach, zdalne nauczanie stało się wyzwaniem nie tylko ze względu na koronawirusa, ale też z powodu wojny. Częste przerwy w dostawie prądu i internetu utrudniały uczestnictwo w lekcjach, a niektórzy moi znajomi musieli się uczyć w schronach lub nawet opuszczać swoje domy.

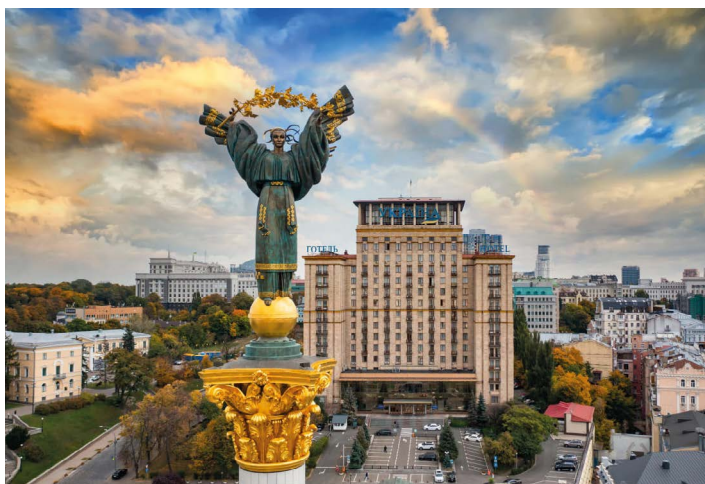
Dopiero wtedy zrozumiałem, jak ważna jest szkoła jako miejsce spotkań, rozmów i wspólnego zdobywania wiedzy. Doceniłem nawet rzeczy, które wcześniej wydawały mi się nudne – pisanie w zeszycie, prace domowe czy zwykłe siedzenie w klasie.

Teraz, gdy mogę wrócić do szkoły, cieszę się każdą chwilą. Zdalne nauczanie pokazało mi, że kontakt z nauczycielami i rówieśnikami to coś, czego nie zastąpi żadna technologia.

Pozdrawiam

Maksym

1. Jakie były pierwsze wrażenia Maksyma na temat zdalnego nauczania?
2. Jakie trudności związane ze zdalnym nauczaniem występowały w Ukrainie?
3. Co Maksym zrozumiał dzięki doświadczeniu zdalnego nauczania?
4. Jakie elementy tradycyjnej szkoły Maksym zaczął doceniać?
5. Dlaczego kontakt z nauczycielami i rówieśnikami jest dla Maksyma tak ważny?

5. Zdalnie czy stacjonarnie? Jaka forma nauki jest lepsza? Proszę pracować w grupach i wypisać jak najwięcej zalet i wad obu form nauczania.

Nauczanie stacjonarne		Nauczanie zdalne	
Zalety (+)	Wady (-)	Zalety (+)	Wady (-)
...	...	...	...

To już było...

- 6a. Czy pamiętasz? Proszę uzupełnić tabele odpowiednimi formami.

Czas przeszły

być, pisać, czytać

Patrz: klasa VI, lekcja 2

Rodzaj		
męski	żeński	nijaki
ja byłem, pisałem, ...	ja byłam, ...	—
ty byłeś, ..., czytałeś	ty ..., czytałaś	—
on ..., pisał, czytał	ona była, ..., czytała	ono było, ...

Rodzaj	
męskoosobowy	niemęskoosobowy
my ..., pisaliśmy, ...	my byłyśmy, ...
wy byliście, ...	wy ..., czytaliście
oni ..., pisali, ...	one ..., pisały, ...

 6b. Proszę zamienić podkreślone czasowniki na inny rodzaj. Uwaga! Czasami trzeba zamienić również na inne słowa.

0. Wczoraj dostałam piątkę z matematyki. – *Wczoraj dostałem piątkę z matematyki.*
Dziewczyny bardzo chętnie śpiewały. – *Chłopcy bardzo chętnie śpiewali.*
1. Dlaczego nie pojechaliście na wycieczkę szkolną? –
2. Karol próbował ściągać na sprawdzianie. –
3. Dostałem zwolnienie lekarskie. –
4. Pisałyśmy dzisiaj sprawdzian z chemii. –
5. Nauczyliście się wiersza na pamięć? –
6. Napisałaś już wypracowanie z polskiego? –

 6c. Proszę uzupełnić zdania czasownikami w czasie przeszłym.

0. Gdzie *byliście* (wy, r.nm. / być) na zakupach?
1. Wczoraj ... (my, r.nm. / oglądać) świetny film.
2. W nocy psy ... (szczekać) tak głośno, że ... (one / obudzić) sąsiadów.
3. Panie ... (tańczyć), a panowie ... (siedzieć), bo nie lubią tańczyć.
4. W tamtym roku ... (my, r.m. / skończyć) podręcznik „Język polski bez granic” do kl. VII, a w tym ... (my, r.m. / zacząć) kolejną część.
5. Dziecko ... (zgubić) piłkę i głośno ... (płakać).
6. Dlaczego nie ... (ty, r.m. / słuchać) na lekcji?
7. Przez tydzień nie ... (ja, r.ż. / chodzić) do szkoły, bo ... (chorować).
8. Tomek ... (szukać) zeszytu przez godzinę, a potem ...
(przypomnieć) sobie, że Kaśka go od niego ... (pożyczyć).
9. ... (ja, r.m. / Napisać) sobie ściągawkę na matematykę, ale nawet jej nie
... (wyjąć), bo nauczycielka cały czas koło mnie ... (chodzić).

 6d. Czy pamiętasz, jak odmieniają się te czasowniki w czasie przeszłym?

- **iść** – szedł^{em}, szłam / szliś^{my}, szłyś^{my}
- **pójść** – poszedł^{em}, poszłam / poszliś^{my}, poszłyś^{my}
- **jeść** – jadł^{em}, jadłam / jedliś^{my}, jadyś^{my}
- **mieć** – miał^{em}, miałam / mieliś^{my}, miałyś^{my}
- **musieć** – musiał^{em}, musiałam / musieliś^{my}, musiałyś^{my}

Patrz: klasa VI, lekcja 2

 6e. Proszę uzupełnić zdania czasownikami w czasie przeszłym.

0. Z powodu ulewy *musieliśmy* (*my, r.m. / musieć*) zmienić plany na wakacje.
1. Nie ... (*ja, r.ż. / mieć*) ochoty na kino, więc ... (zostać) w domu.
2. Piotrek ... (iść) do szkoły bardzo szybko, bo ... (być) już spóźniony.
3. Dziewczęta, czy ... (mieć) dzisiaj WF? Bo chłopcy ... (mieć).
4. ... (*my, r.m. / Być*) tak głodni, że ... (zjeść) po dwa talerze zupy.
5. Panie dyrektorze, czy ... (poznać) pan już naszego nowego ucznia?
6. A wy ... (*r.nm. / jeść*) już obiad?
7. Tylko mój ojciec ... (pójść) na wywiadówkę do szkoły, bo mama ... (pójść) z moim bratem do dentysty.
8. Czy ... (*oni / mieć*) państwo jakieś problemy w czasie podróży?
9. Dlaczego ... (*ty, r.m. / wyjść*) z domu bez pytania?
10. Wczoraj ... (*my, r.nm. / pokłócić się*) z siostrą i za karę ... (*my, r.nm. / musieć*) posprzątać całe mieszkanie.

 6f. Uzupełnij tekst czasownikami w czasie przeszłym.

Skończyły się (Skończyć się)⁰ wakacje, ... (przyjść)¹ wrzesień i znów ... (*my, r.m. / pójść*)² do szkoły. Wszyscy ... (*oni, r.m. / cieszyć się*)³, że znowu są razem. Rok szkolny ... (rozpocząć się)⁴ uroczystym apelem, na którym dyrektor ... (powitać)⁵ wszystkich uczniów i ... (życzyć)⁶ im wielu sukcesów w nowym roku. Na pierwszych lekcjach nauczyciele ... (mówić)⁷, czego będziemy się uczyć w tym roku.

Na przerwie dziewczyny ... (opowiadać)⁸ sobie o wakacyjnych przygodach i ... (oglądać)⁹ zdjęcia na Instagramie, a chłopcy od razu ... (wziąć)¹⁰ piłkę i ... (pobiec)¹¹ grać na boisko. Po lekcjach cała nasza klasa ... (pójść)¹² na pizzę, bo ... (*my, r.m. / nie móc*)¹³ się rozstać. To ... (być)¹⁴ naprawdę miły dzień.

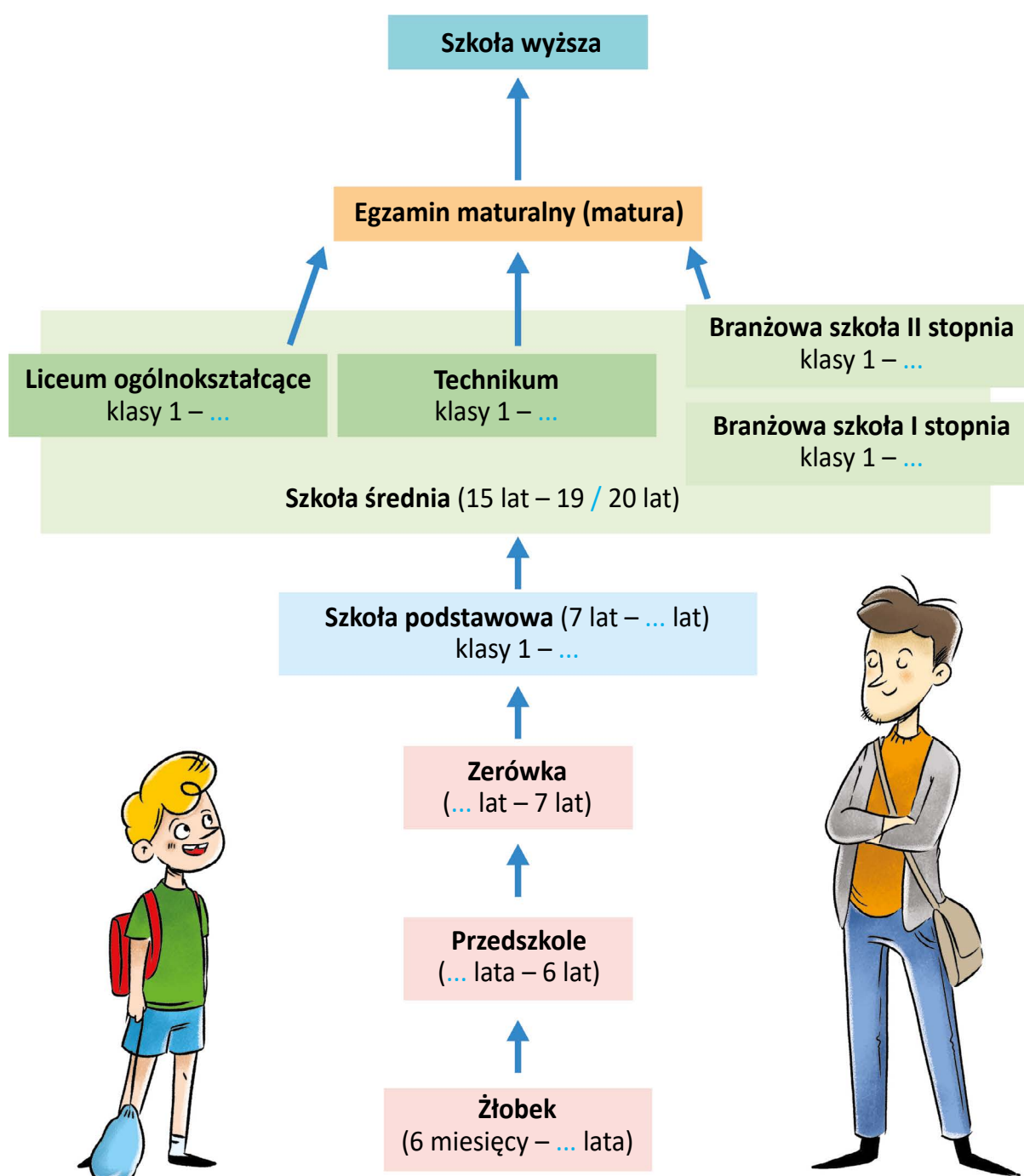

 6g. Proszę opisać w zeszycie swój pierwszy dzień w szkole w tym roku (około 100 słów). Jakie tradycje są związane z pierwszym dniem w szkole w Ukrainie.

- 7a. Proszę napisać w zeszycie, co znaczą te słowa. W razie problemów proszę skorzystać ze słownika.

samodzielny / obowiązkowy / reforma / zlikwidować / młodzież
zdać egzamin / nie zdać / przedszkolak / przedszkolanka

- 7b. Proszę obejrzeć schemat polskiego systemu edukacji, a następnie posłuchać nagrania i uzupełnić brakujące informacje.

- **7c.** Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

0	<i>Rodzice najczęściej wysyłają dzieci do żłobka, kiedy muszą pracować.</i>	☒ P / F
1	Do przedszkola idą dzieci, które są już samodzielne.	P / F
2	Przedszkole jest obowiązkowe.	P / F
3	W zerówce dzieci przygotowują się do nauki w szkole.	P / F
4	W 2017 r. zlikwidowano w Polsce gimnazja.	P / F
5	Do liceum idą tylko osoby, które się dobrze uczą.	P / F
6	W technikum młodzież przygotowuje się do pracy w zawodzie.	P / F
7	Na studia można iść bez matury.	P / F
8	W Polsce obowiązkowa edukacja trwa do 16 roku życia.	P / F

- **7d.** Proszę w grupach narysować schemat systemu edukacji w swoim kraju i porównać go z polskim systemem. Jakie są podobieństwa i różnice? Proszę przeczytać tekst, a następnie odpowiedzieć na pytania.

Proszę uwzględnić informacje:

1. w jakim wieku dzieci idą do szkoły;
2. ile lat trwa nauka w poszczególnych typach szkół;
3. czym charakteryzują się poszczególne typy szkół.

Ukraiński system edukacji

System edukacji w Ukrainie składa się z kilku etapów. Edukacja jest obowiązkowa dla dzieci od 6. roku życia i trwa do ukończenia 11 klasy.

Przedszkole

Dzieci mogą uczęszczać do przedszkola od 2. roku życia, ale nie jest to obowiązkowe. Przedszkola oferują zajęcia rozwijające, przygotowujące do nauki w szkole.

Szkoła podstawowa

Szkoła podstawowa trwa 4 lata (klasy 1–4). Uczniowie zdobywają podstawowe umiejętności w zakresie czytania, pisania, matematyki i języków obcych. Nauka odbywa się według programów opracowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki Ukrainy.

Szkoła średnia

Szkoła średnia dzieli się na dwa etapy:

Szkoła niższa – klasy 5–9. Po jej ukończeniu uczniowie otrzymują świadectwo o podstawowym wykształceniu.

Szkoła wyższa – klasy 10–11/12. Po jej ukończeniu uczniowie zdają egzamin końcowy ZNO, który decyduje o dalszej edukacji.

Szkolnictwo wyższe

Po ukończeniu szkoły średniej uczniowie mogą kontynuować naukę na uniwersytetach.

Pytania do tekstu:

1. Ile lat trwa obowiązkowa edukacja w Ukrainie?
2. Jakie są główne etapy edukacji w Ukrainie?
3. Czym różni się szkoła niższa od szkoły wyższej?
4. Co to jest egzamin ZNO i jakie ma znaczenie?

 8a. Proszę wybrać słowa najlepiej pasujące do kontekstu.

Akcja „Wspólne ściąganie”

Jest w Polce *przedszkole* / *szkoła* / *żłobek*⁰, w której uczniowie mogą własnoręcznie przygotowywać *podręczniki* / *dzienniki* / *ściągawki*¹, a sprawdziany pisać w parach, a nawet w trójkach. W tej szkole na pierwszym *miejsce* / *klasie* / *stopniu*² stawia się bowiem na współpracę, a nie na *kłótnie* / *rywalizację* / *ściąganie*³. Jak zapewnia dyrektor Andrzej Grzegorzewicz, korzystanie z podręczników i innych *rzeczy* / *przedmiotów* / *pomocy*⁴ naukowych – nawet powszechnie uważanych za niedozwolone – sprawia, że dzieci uczą się, jak pracować *w zespole* / *indywidualnie* / *w parach*⁵. Takie rozwiązania powodują, że uczniowie są mniej *smutni* / *zrelaksowani* / *zestresowani*⁶, lepiej się uczą i są bardziej kreatywni.

Na podstawie: „Angorka” nr 44 (1 XI 2020)

 8b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Co myślisz o akcji „Wspólne ściąganie”? Czy pisanie ściągawek naprawdę może pomagać w nauce?
2. Czy ty robisz ściągawki? A jeśli tak, to czy używasz ich na sprawdzianie?
3. Czy ściąganie na lekcji bez wiedzy nauczyciela jest dobre? Dlaczego?

9a. Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy narzędnika.

Narzędnik (z) kim? (z) czym?

liczba pojedyncza i mnoga

Patrz: klasa V, lekcja 7

Rodzaj		
L. poj.	 męski	Piotr jest pilnym studentem. Piszę niebieskim długopisem. Czesław Miłosz jest znanym poetą.
	 żeński	Marta jest dobrą uczennicą. Interesuję się historią najnowszą.
	 nijaki	Piotruś jest słodkim dzieckiem. Nie lubię pisać czarnym piórem.
L. mn.	 męskoosobowy niemęskoosobowy	Jesteśmy młodymi studentami. Jedziemy na wycieczkę polskimi samochodami.

interesować się / zajmować się / martwić się
 jeść / pisać / bawić się / jeździć
 z / za / nad / między / przed / pod

+ NARZĘDNIK

9b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami narzędnika.

- Mój brat interesuje się *piłką nożną* (piłka nożna).
- Babcia zajmuje się ... (*l.mn.* / mały wnuk), kiedy ich rodzice są w pracy.
- Martwię się ... (*l.mn.* / moja ocena) z historii.
- Na teście uczniowie powinni pisać ... (*l.mn.* / niebieski długopis), a nie ... (*l.mn.* / ołówek).
- Stałem w kolejce do szatni przed ... (*l.mn.* / starszy kolega) z klasy.
- Jeśli popełniłeś błąd, możesz zamalować go ... (korektor).
- Nasza polonistka jest ... (najlepsza nauczycielka) w szkole!
- Nauczyciel geografii cieszy się ... (*l.mn.* / dobry wynik) z klasówki.
- Wychowawczynie rozmawiała na wywiadówce z ... (nasi rodzice).
- Wszyscy bardzo stresują się przed ... (egzamin maturalny).
- Kasia jeździ do szkoły ... (szkolny autobus), a Piotrek ... (stary rower).

9c. Kim można być po tej szkole?

0. Po liceum medycznym *można być pielęgniarką, pielęgniarzem, ratownikiem medycznym, pomocą dentysty*.
1. Po technikum samochodowym
2. Po technikum ekonomicznym
3. Po liceum ogólnokształcącym
4. Po branżowej szkole gastronomicznej
5. Po technikum informatycznym
6. Po szkole artystycznej

9d. Proszę uzupełnić formy zaimków.

Narzędnik (z) kim? (z) czym?

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mną	my	
ty		wy	wami
on, ...		oni, ...	
ona	nią		

nami / tobą / ono
nimi / nim / one

9e. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami narzędnika.

0. To jest mój ulubiony piosenkarz. Bardzo się *nim* (on) interesuję.
1. Babciu, przestań się ... (ja) ciągle martwić!
2. To są moi sąsiedzi, mieszkam pod ... (oni).
3. – Idziesz z ... (my) do kina?
– Z ... (wy)? Zawsze!
4. Basiu, czy mogę z ... (ty) porozmawiać?
5. – Znasz pana Kowalskiego?
– Oczywiście, pracowałem z ... (on) w szkole.
6. To twoja siostra! Dlaczego zawsze się z ... (ona) kłócisz?

9f. Proszę dokończyć zdania.

1. Interesuję się
2. Czasami martwię się
3. Chętnie chwalę się

 10. Na podstawie ilustracji proszę opowiedzieć o osobie z fotografii. Proszę odpowiedzieć na pytania.

- Jak wygląda?
- Kim jest?
- Co lubi robić?
- Czym się interesuje?
- Kim chciałaby być w przyszłości?

 11. Proszę wykonać polecenie.

Patrz: klasa VII, lekcja 5

Razem łatwiej!

Masz problemy z językiem polskim i szukasz kogoś, kto może ci pomóc? Napisz ogłoszenie (około 30 słów), które powiesz na szkolnym korytarzu.

W ogłoszeniu napisz:

- jaki masz problem;*
- kogo szukasz;*
- gdzie, kiedy i jak często chcesz się spotykać;*
- co możesz zaproponować w zamian;*
- jak można się z tobą skontaktować.*

12a. Szkolny slang. Czy wiesz, co oznaczają te słowa w języku młodzieżowym? Proszę dopisać do słów młodzieżowych ich odpowiedniki z języka ogólnego.

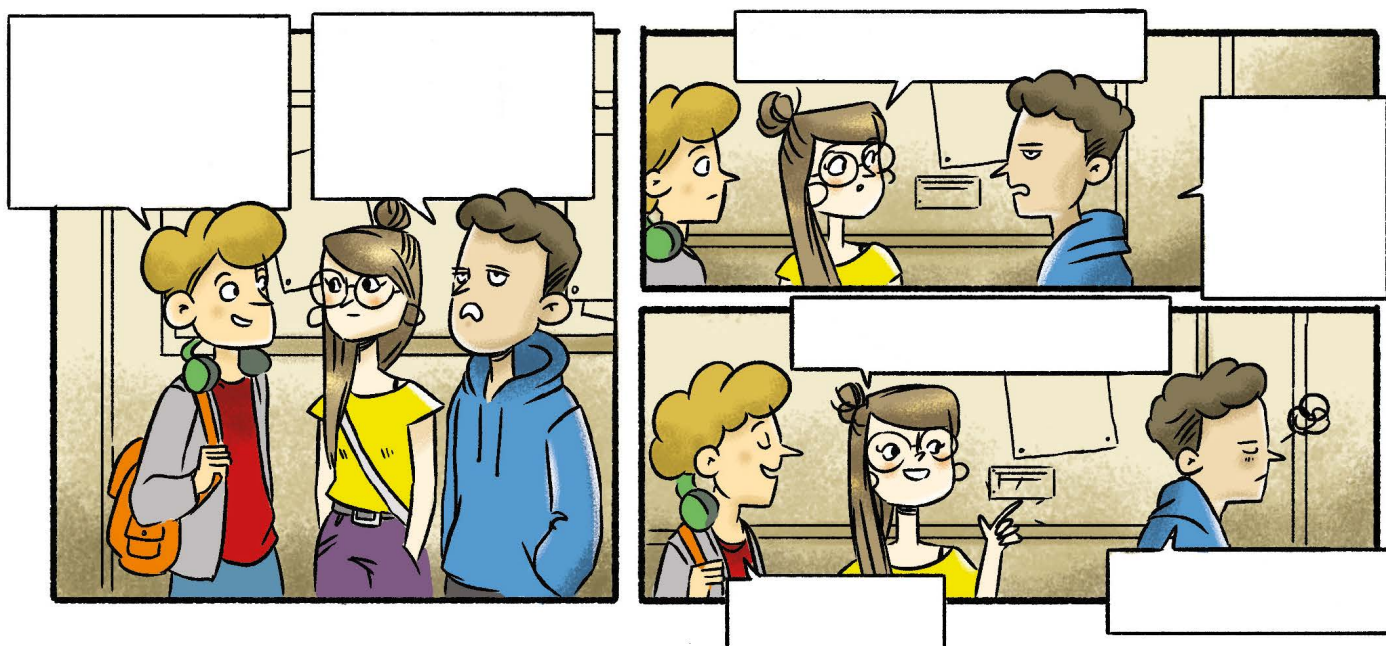
1. język angielski – ...
2. jedynka – ...
3. złośliwie o bardzo dobrym uczniu – ...
4. komputer – ...
5. miły, dobry; OK, dobrze – ...
6. mówić, rozmawiać – ...
7. życie – ...
8. dyrektor – ...
9. szkoła – ...
10. pieniądze – ...
11. kolega; osoba, którą znamy – ...

kujon / ziomek, ziomeczek
dyro / angol / buda
pała, bania / hajs / gadać
komp / spoko, spox / lajf

12b. Proszę przekształcić podane zdania z języka młodzieżowego na język ogólny.

0. Nasz dyro to spoko ziomek. *Nasz dyrektor to miły człowiek.*
1. Wczoraj dostałam pałę z angola, bo nie miałam zeszytu.
2. Kaśka to największy kujon w całej budzie.
3. Zepsuł mi się komp, ale teraz rodzice nie mają hajsu na nowy.
4. Lubię gadać z moimi ziomkami na przerwie.

12c. Proszę uzupełnić komiks dialogami w języku młodzieżowym.

 13a. Proszę posłuchać na YouTube piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Piosenka o początku roku szkolnego

Ref.: Początek września do szkoły trzeba *latać*⁰

i też na 8.00 ...¹, nie chce mi się gadać.

Będę płakał, bo plecak wypełniony

nie ...², lecz książkami,

zaraz powyrywam strony.

***szlaban** – zakaz robienia czegoś, np. szlaban na korzystanie z komputera

Początek września do szkoły trzeba latać,

znów piąta drzemka, mama szlaban* mi chce dawać.

Będę płakał, bo ...³ w dzień wyłączony.

Fortnite na mnie czeka, a ja w ławce znów uśpiony.

No ale znów z moimi ...⁴ będę się widział.

I na przerwie znów pod sklepikiem odpalamy swój gang.

Możesz kupić tu ...⁵, możesz kupić tu batona,

a pani Basia zawsze resztę wyda ci co do grosza.

...⁶ z matmy i znów piszę sprawdzian,

dymi czacha, lektury ...⁷, więc wiem, co napiszę tam, tam, ej!

No chyba żart, streszczenie mam, streszczenie mam,

ale cicho, ej.

Jedyne co ...⁸, to „Pan Kleks”.

Znów zapomniałem butów na zmianę,

...⁹ znów spisałem.

No trudno tak, przynajmniej jedynki nie dostanę.

Choć we ...¹⁰ ciężko się wraca,

w sumie do szkoły chodzić się opłaca.

Te ...¹¹ miną, a ja z mą ekipą

powitamy lato ze zdwojoną siłą.

Ref.: Początek września do szkoły...

Słowa: Dziemian
Muzyka: Feduk i Allj, Rozovoye vino

 13b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Co bohater lubi robić z kolegami?
2. Czy zawsze czyta wszystkie lektury?
3. Dlaczego lubi chodzić do szkoły?
4. Czy bohater piosenki jest dobrym uczniem?
5. Czy znasz melodię, do której Dziemian śpiewa piosenkę?

- A** Proszę przeczytać tekst i wyjaśnić, na czym polega konkurs „Młodzieżowe Słowo Roku”.

Znalezione w prasie

Młodzieżowe Słowo Roku

„Młodzieżowe Słowo Roku” to coroczny konkurs organizowany przez Wydawnictwo Naukowe PWN. Jego celem jest wybranie słów, które w danym roku są najpopularniejsze wśród młodych ludzi. Propozycje do konkursu może zgłosić każdy, ale nie zawsze wygrywa słowo, które zostało zgłoszone przez największą liczbę osób. Zwycięskie słowo wybiera jury, które składa się z językoznawców i dziennikarzy.

Młodzieżowe słowo roku nie musi być nowe, slangowe ani najczęściej używane. Jury bierze pod uwagę oryginalność, pomysłowość, kreatywność oraz poprawność językową zgłoszonych propozycji. Zgodnie z regulaminem w konkursie nie mogą brać udziału słowa, które są wulgarne i obraźliwe czy nawołują do nietolerancji i przemocy.

Pierwsza edycja konkursu odbyła się w roku 2016. Wtedy młodzieżowym słowem roku był

„sztos” (coś fajnego, niesamowitego). W 2017 wygrał – „xD” (szeroki uśmiech), chociaż więcej razy zgłaszano „sztos” i „dwudzionek” (polska wersja słowa „weekend”). „Sztos” nie mógł jednak brać udziału w konkursie, ponieważ wygrał już w 2016. W 2018 słowem roku został „dzban” (osoba głupia), wyróżniono także wyrazy „masny” (bardzo dobry) oraz „prestiż” (prestiżowy). W 2019 plebiscyt wygrało słowo „alternatywka” (dziewczyna o alternatywnych, niecodziennych upodobaniach), a na drugim miejscu znalazł się wyraz „jesieniara” (dziewczyna, która lubi jesień).

Na podstawie: Wikipedia i www.sjp.pwn.pl

- B** Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Kto może zgłaszać propozycje na młodzieżowe słowo roku?
2. Kto wybiera zwycięskie słowa?
3. Jakie słowa nie mogą brać udziału w konkursie?
4. Jakie słowa wygrały konkurs?
5. Czy w twoim kraju organizowany jest podobny konkurs?

PROJEKT

Zorganizujecie w klasie konkurs na najfajniejsze polskie słowo. Niech każdy zgłosi jedno słowo i wyjaśni, dlaczego jego zdaniem jest ciekawe (np. ładnie brzmi, jest trudne albo śmieszne). Następnie zrobicie głosowanie i wybiercie najlepszą propozycję.

Lekcja 2

Każdy ma wady i zalety

1. Proszę powiedzieć, jak wyglądają te osoby. Czym się interesują? Co lubią robić? Jak spędzają wolny czas?

2. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy od ubiegłego roku twoje zainteresowania się zmieniły? Co nadal lubisz robić, a czego już nie lubisz?
2. Czy znasz osobę o nietypowych zainteresowaniach? Opowiedz o niej.
3. Jakie hobby mają twoi rodzice i rodzeństwo?

3. Proszę napisać, jakie cechy lubisz, a jakich nie lubisz u innych osób.

miły

Lubię, kiedy
ktoś jest

cechy pozytywne (dodatnie) = **zalety**

smutny

Nie lubię, kiedy
ktoś jest

cechy negatywne (ujemne) = **wady**

- 4a.** Czy pamiętasz? Proszę przestawić litery i napisać właściwe słowo, a następnie połączyć wyrazy w pary o przeciwnym znaczeniu.

satry / stary kidrzyb / ... wicyprato / ...

 tymba / ... mydło / młody niękpny / ...

rugby / ... dyżu / ... kilek / ...

sykiwo / ... kisni / ... pytaczynsym / ...

sortyp / ... żęki / ... tysowe / ...

 meny / ... puszczty / ... stymun / ...

giłup / ... rądm / ... winyle / ...

miniety / ... rzykyw / ...

nysaj / ...

0. stary – młody 6. ...

1. ... 7. ...

2. ... 8. ...

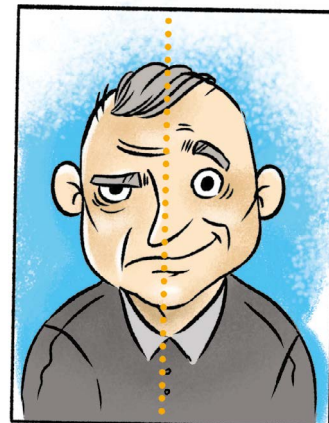
3. ... 9. ...

4. ... 10. ...

5. ... 11. ...

- 4b.** Proszę zastąpić podkreślone wyrazy słowami o przeciwnym znaczeniu. Zmieniony tekst proszę napisać w zeszycie.

Kiedyś myślałem, że nasz sąsiad jest nieprzyjemny / przyjemny⁰, bo zawsze chodzi ponury¹. Ma też groźnego² psa. Pan Janusz jest stary³, niski⁴ i gruby⁵. Ma ciemne⁶, rzadkie⁷ włosy, niebieskie, małe⁸ oczy, duży⁹ nos i krzywe¹⁰ zęby. Najczęściej nosi szare¹¹ albo ciemne¹² ubrania, które są na niego za ciasne¹³. Pan Janusz jeździ starym¹⁴ samochodem, który zawsze jest brudny¹⁵. Kiedyś wróciłem wcześniej ze szkoły i czekałem pod domem, bo rodzice byli na zakupach. Wtedy Pan Janusz zaprosił mnie do siebie. Podał mi gorącą¹⁶ herbatę i pyszne¹⁷ ciastka i opowiadał śmieszne¹⁸ historie. Okazało się wtedy, że jest spokojnym¹⁹ i sympatycznym²⁰ człowiekiem.

 5. Jacy jesteśmy? Proszę wpisać wyrazy z ramki do odpowiednich objaśnień.

złośliwa / zarozumiała / ~~roztrzępana~~ / koleżeńska (życzliwa) / kłótliwa
towarzyska / kreatywna / dowcipna / pilna / samolubna

Osoba, która...

0. gubi swoje rzeczy lub nie pamięta, gdzie je zostawiła, jest **roztrzępana**.

1. myśli, że wszystko wie i wszystko najlepiej umie, jest

2. nie potrafi spokojnie rozmawiać, często się kłóci, jest

3. myśli tylko o sobie i swoich potrzebach, jest

4. chętnie pomaga innym w pracy lub w szkole, jest

5. lubi spędzać czas z innymi ludźmi i dobrze się z nimi czuje, jest

6. lubi żartować, opowiadać śmieszne rzeczy, jest

7. systematycznie i dużo uczy się lub pracuje, jest

8. ma ciekawe pomysły, szybko rozwiązuje różne problemy, jest

9. słowami lub zachowaniem lubi sprawiać innym przykrość, jest

Dominik pisze

 6a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i powiedzieć, jakie jest jego zdanie na temat koleżanek z klasy.

The image shows a screenshot of a web browser window. The browser's address bar and tabs are visible at the top. The website's header includes a menu icon, the title 'DzienZaDniem', and navigation links for 'HOME', 'O MNIE', and 'KONTAKT'. The main content area displays a blog post titled 'Nikt nie jest idealny' with a date '12 X /poniedziałek/'. The text of the post describes a conflict between two girls, Aśka and Monika, in a classroom. To the right of the text is a photograph of four fingers with simple faces drawn on them. At the bottom of the post, there is a closing paragraph and the author's name 'Dominik'.

6b. Proszę ułożyć pytania do odpowiedzi na podstawie blogu Dominika.

0. *Co się wydarzyło w klasie Dominika?*

Monika i Aśka, najlepsze przyjaciółki, pokłóciły się ze sobą.

1.

Ponieważ Monika niechcący zniszczyła zeszyt Asi, który od niej pożyczyła.

2.

Dziewczyny nie rozmawiały ze sobą do końca lekcji.

3.

Aśka systematycznie się uczy i jest najlepszą uczennicą w klasie.

4.

Monika, ponieważ często gubi przybory szkolne.

5.

Dominik uważa, że też nie jest idealny.

6c. Proszę znaleźć w blogu Dominika słowa oznaczające różne cechy charakteru, a następnie wpisać je do tabeli. Uwaga! Proszę zapisać słowa w rodzaju męskim.

Zalety (+)	Wady (-)
...	...

6d. Proszę opisać zdjęcia.

REBUS

m = j

+ e

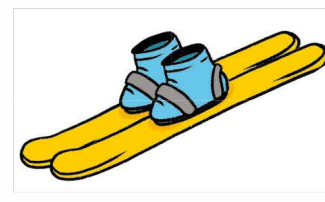
y = a

lo = wa

~~x~~ ~~s~~

n = z r = le

Hasło: ... ? (Ja)

- 7a.** Czy pamiętasz? Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, kiedy używamy przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym.

Stopniowanie przymiotników

Ola jest niska.

Ola jest niższa niż jej najlepsza koleżanka.

Ola jest niższa od jej najlepszej koleżanki.

Ola jest najniższa w klasie.

Ola jest najniższa ze wszystkich uczniów.

Sukienka jest kolorowa.

Ta sukienka jest bardziej / mniej kolorowa niż tamta.

Ta sukienka jest bardziej / mniej kolorowa od tamtej.

To najbardziej / najmniej kolorowa sukienka, jaką mam.

Wiosną dni są coraz dłuższe.

Marek robi się coraz bardziej uparty.

Patrz: klasa VI, lekcja 11

- 7b.** Proszę uzupełnić tabelę.

Stopień		
równy	wyższy	najwyższy
słaby	słabszy	
uparty		najupartszy / najbardziej uparty
		najlepszy
wesoły		
		najzarozumialszy / najbardziej zarozumiały
koleżeński		
słaby		
	leniwszy / bardziej leniwy	
kreatywny		
towarzyski		

- 7c.** Proszę wybrać z ćwiczenia 7b pięć różnych przymiotników i napisać w zeszycie zdania zgodnie z podanym przykładem.

Ania wczoraj była wesoła, ale dziś jest weselsza. Adam to najweselszy chłopak z klasy.

- **7d.** Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami przymiotników w stopniu wyższym lub najwyższym.

Jestem optymistką, bo uważam, że można rozwiązać nawet **największe**⁰ (duże) problemy. Moja siostra Marta jest pesymistką i martwi się ... (małe)¹ sprawami. Jestem ... (towarzyska)², ... (spontaniczna)³ i ... (wesoła)⁴ niż Marta. Koledzy uważają mnie za ... (dowcipna)⁵ i ... (sympatyczna)⁶ dziewczynę w klasie. O Marcie mówią, że jest ... (utalentowana)⁷ ode mnie, a to dlatego, że świetnie gra w piłkę nożną i jest w tym ... (dobra)⁸ od niejednego chłopaka! Jest ... (silna)⁹ ode mnie, bo regularnie ćwiczy i biega. Żartujemy, że w przyszłości ja będę ... (popularna)¹⁰ piosenkarką świata, a ona ... (szybka)¹¹ biegaczką w historii sportu. Na razie musimy jednak zacząć się uczyć, bo mamy coraz ... (złe)¹² oceny ze wszystkich przedmiotów.

- **7e.** Proszę opisać siebie i swoich rodziców (wygląd, charakter, zainteresowania).

- **7f.** Proszę napisać krótką charakterystykę swojego najlepszego przyjaciela / swojej najlepszej przyjaciółki (około 100 słów). W tekście proszę napisać:

1. Jak się nazywa i kim jest?	4. Czym się interesuje? Co lubi robić?
2. Jak wygląda?	5. Dlaczego jest twoim najlepszym
3. Jakie ma cechy charakteru (wady i zalety)?	przyjacielem / twoją najlepszą przyjaciółką?

- **8a.** Proszę posłuchać nagrania i zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

0	Obecność szczęśliwych ludzi sprawia, że sami czujemy się lepiej.	☒ P / ☐ F
1	W miesiącach letnich jesteśmy bardziej kreatywni.	☐ P / ☐ F
2	Osoby, które mają w życiu mało problemów, dają najlepsze rady.	☐ P / ☐ F
3	Najlepsze dla zdrowia są ćwiczenia, po których jesteśmy bardzo zmęczeni.	☐ P / ☐ F
4	Nasze gesty i mimika zmieniają się w obecności różnych osób.	☐ P / ☐ F
5	W czasie krótkiego snu dobrze zapamiętujemy nowe informacje.	☐ P / ☐ F

- **8b.** Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i wybrać odpowiednie słowa.

- Dzięki **zadowolonym** / **niezadowolonym** osobom czujemy się lepiej.
- Zimą jesteśmy **bardziej** / **mniej** smutni niż w innych porach roku.
- Osoby, które rozwiązują różne problemy, mają **najgorsze** / **najlepsze** pomysły.
- Nasz organizm jest **spokojniejszy** / **silniejszy**, kiedy ćwiczymy regularnie.
- Kiedy rozmawiamy ze **znajomą** / **nieznaną** osobą, nasze ciało jest bardziej zrelaksowane.
- Gorsze stopnie mają uczniowie, którzy **śpią** / **uczą się** krótko.

🎧 9. Proszę znaleźć trzy różne ciekawostki i przeczytać je w klasie. Proszę użyć przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym.

🎧 10. Proszę posłuchać piosenki i wpisać brakujące słowa.

Wierniejsza od marzenia

Byłaś ze mną tu i **będziesz**⁰
w huraganie ...¹ i w szepcie,
w kakofonii dnia i w ciszy,
w ...² snach o niczym.
Wbiegasz ze mną w ...³ i w słońce,
gubisz własny cień po ...⁴.
Czasem tłuczesz coś na szczęście,
...⁵ to, że jesteś, że jesteś...

Ref.: Wierniejsza ...⁶ marzenia,
...⁷ niż wspomnienia,
cenniejsza od zaszczytów,
...⁸ od zachwytych,
wierniejsza od marzenia,
otwarta na spojrzenia,
...⁹ niż nadzieja,
pogodna jak niedziela.

Jesteś ze mną tu i będziesz
w ...¹⁰ sponad gór, w kolędzie,
w labiryncie szos i w róży,
w odpoczynku po ...¹¹.
Mylisz ze mną ...¹² i noce,
piątek ...¹³ mi w sobotę.
Pociecz z tobą sto i dwieście,
...¹⁴ to, że jesteś, że jesteś...

Ref.: Wierniejsza od marzenia...

Słowa: Andrzej Jastrzębiec-Kozłowski
Muzyka: Andrzej Zieliński
Wykonanie: Skaldowie

- 🏠 **11.** Proszę odnaleźć przymiotniki, które stopniują się nieregularnie, i napisać ich formy stopnia wyższego i najwyższego.

.... .

- 🏠 **12.** Proszę przeczytać tekst i wybrać odpowiednie słowa.

Uśmiech nastraja **dużo** / **bardzo** / **mało**⁰ pozytywnie!

Warto się uśmiechać, nawet jeśli nie mamy na to **największej** / **najłżejszej** / **najmniej**¹ ochoty – dowodzą naukowcy z uniwersytetu w Południowej Australii. Ich zdaniem nawet **wymuszony** / **oszukany** / **zmuszony**² uśmiech może spowodować, że po chwili będziemy mieli bardziej **zadowolony** / **radosny** / **szczęśliwy**³ nastrój. – „Kiedy twoje mięśnie mówią, że jesteś **szczęśliwym** / **szczęśliwy** / **szczęśliwie**⁴, istnieje większe prawdopodobieństwo, że zobaczysz świat wokół siebie w **bielszych** / **ciemniejszych** / **jaśniejszych**⁵ barwach i w bardziej **negatywny** / **neutralny** / **pozytywny**⁶ sposób” – przekonuje szef zespołu badawczego, dr Fernando Marmolejo-Ramos.

Na podstawie: „Angorka” nr 36 (6 IX 2020)

- 🌐 **13a.** Czy pamiętasz? Proszę przeczytać i porównać zdania.

Kiedy używamy mianownika, a kiedy narzędnika?

Mianownik	Narzędnik
Ania jest kłótniwa.	Ania jest kłótniwą dziewczyną.
Marek jest wysportowany.	Marek jest wysportowanym chłopakiem.
Adaś jest grzeczny.	Adaś jest grzecznym dzieckiem.
Monika i Ewa są wysokie.	Monika i Ewa są wysokimi blondynkami.
Orest i Roman są sympatyczni.	Orest i Roman są sympatycznymi Ukraińcami.

 13b. Proszę wpisać właściwe formy wyrazów podanych w nawiasach.

0. Andrzej jest *nowy* (nowy) w naszej klasie. Jest *wesoły* (wesoły) chłopcem.
1. Ania i Ewa są ... (najlepsze) z polskiego. Dziewczyny są też ... (najlepsze) przyjaciółkami.
2. Wisława Szymborska jest ... (znana) poetką. Jest ... (popularna) nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie.
3. Moje koty są ... (leniwe). Ja też jestem ... (leniwy).
4. Basia jest bardzo ... (koleżeńska), ale najbardziej ... (koleżeńska) osobą, jaką znam, jest Ewa.
5. To dziecko jest ... (grzeczne). Ja nie byłem ... (grzeczne) dzieckiem.

 14. Proszę wstawić do wiersza brakujące wyrazy, a następnie odpowiedzieć na pytania.

pożyczył / często / podobny / ~~słońcu~~ / widok
słyszysz / ktoś / ogon / musisz

Józef Antoni Birkenmajer

Paw

Patrzcie, jak paw się w ...⁰ wdzięczy!
...¹ sobie barw od tęczy,
rozwinął ...² w kształt wachlarza
i sunie z miną **dygnitarza***.

***dygnitarz** – urzędnik,
który zajmuje wysokie
stanowisko

Przyjemność ...³ jego sprawia.
...⁴ podziwiać wdzięki pawia.
Nie skąpisz pochwał mu bez liku,
póki... nie ...⁵ jego krzyku!

...⁶ się zdarza tak wśród ludzi,
że ...⁷, co podziw, zachwyt budzi,
później nam przykry zawód sprawia,
bowiem ...⁸ jest do pawia.

1. Jakie cechy pawia sprawiają, że podoba się ludziom?
2. Co najmniej podoba się nam w pawiu? Dlaczego?
3. Jak zachowuje się człowiek, o którym mówimy, że jest dumny jak paw?

15. Proszę zagrać w grę.

Każdy uczeń pisze na kartce:

- jak wygląda;
- jakie ma cechy charakteru;
- czym się interesuje;
- jakie są jego wady i zalety.

Proszę nie podpisywać kartki! Nauczyciel zbiera wszystkie opisy. Każdy uczeń losuje jedną kartkę, głośno odczytuje opis, a reszta klasy zgaduje, o kim mowa.

Komu chcesz się podobać?

16a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać zdania z tabeli i powiedzieć, jak tworzymy formy celownika.

Celownik (komu? czemu?)
liczba pojedyncza i mnoga

Patrz: klasa VII, lekcja 3

Rodzaj		
L. poj.	 męski	Dziękuję mojemu przyjacielowi za pomoc w lekcjach. Powiedz tamtemu wysokiemu panu, że może tu usiąść.
	 żeński	Co podarujesz twojej mamie z okazji imienin? Od kilku minut przyglądam się tej pięknej pani. Rodzice poświęcają się trudnej pracy.
	 nijaki	Pomagam grzecznemu dziecku ułożyć zamek z klocków. Przyglądam się staremu zdjęciu z rodzinnego albumu.
L. mn.	 męskoosobowy niemęskoosobowy	Nie ufamy nieznanym ludziom. Kupiliście waszym córkom nowe buty na zimę? Rodzice opowiadają małym dzieciom bajki na dobranoc. Lubimy się przyglądać wysokim zamkom.

dziękować / ufać / wierzyć / pomagać
poświęcać się / życzyć / przyglądać się
dzięki / wbrew / na przekór

+ CELOWNIK

16b. Proszę uzupełnić zdania właściwymi formami wyrazów w nawiasach.

0. Często pomagam *starszemu panu* (starszy pan), który mieszka obok nas.
1. Przyglądaliśmy się w kwiaciarni ... (czerwona róża).
2. Dlaczego nie ufasz ... (najlepsza koleżanka)?
3. Dziecko z zaciekawieniem przygląda się ... (duży pies) i ... (l.mn. / czarny kot), które bawią się ze sobą.
4. Dzięki ... (twoja pomoc) dobrze zdałam egzamin.
5. Na zakończeniu roku szkolnego serdecznie podziękowaliśmy ... (nasza wychowawczyni), ... (rodzice), ... (l.mn. / nauczyciel) i ... (dyrektor) za wspólną pracę.
6. Chętnie pożyczę ... (l.mn. / chory kolega) swoje zeszyty.
7. Z zachwytem przyglądaliśmy się ... (wzburzone morze) i ... (l.mn. / wysoka fala).
8. Na przekór ... (starszy brat) włączyłem głośno muzykę.

17a. Proszę uzupełnić tabelę, a następnie porównać zdania.

Celownik (komu? czemu?)

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie / <i>mi</i>	my	...
ty	... / ci	wy	wam
on / ono	jemu / ... / niemu	oni, ...	... / nim
ona	jej / ...		

niej mu im
mi nam tobie

1. – Dziadek opowiada *mi* bajki na dobranoc.
– A *mnie* opowiada śmieszne historie.
2. – Podoba *ci* się ta kurtka?
– Tak, bardzo. *Jemu* się chyba nie podoba.
3. Ania jest bardzo koleżeńska. Dzięki *niej* zaczynam rozumieć matematykę.
4. Wojtek i Agnieszka szybko biegają. Dzięki *nim* szkoła zdobyła pierwsze miejsce na zawodach sportowych.

Uwaga!

Długie formy zaimków (*mnie, jemu*) stosuje się przed czasownikiem albo na początku zdania.

Po przyimkach zawsze używa się formy dłuższej (*mnie*) albo formy z n- (*niemu, nim, niej*).

 17b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami zaimków osobowych.

0. Dlaczego *mi* (ja) nie ufasz? *Jemu* (on) ufasz bardziej?
1. Dzięki ... (on) mój komputer znów działa!
2. Czy możecie ... (my) pożyczyć trochę pieniędzy?
3. Bardzo ... (wy) pomogli. Musicie ... (oni) za to podziękować.
4. Często mówię ... (on) o swoich problemach, za to ... (ona) nigdy o nich nie opowiadam.
5. Mamy życzliwe sąsiadki. Dzięki ... (one) zdążyliśmy na pociąg.
6. – Nie wierzysz ... (ja)?
– ... (ty)? Oczywiście, że ... (ty) wierzę!
7. Czy już ... (one) powiedziałaś, że wyjeżdżamy dziś wieczorem?
8. Mam małe dziecko. Lubię ... (ono) się przyglądać, kiedy śpi.
9. Dzięki ... (ja) pani nie odpytywała reszty klasy.
10. ... (on) nie można nic mówić w tajemnicy!

 17c. Proszę zastąpić podkreślone wyrazy odpowiednimi formami zaimków osobowych.

0. Dziadkowie opowiadają wnukom / *im* ciekawe historie.
1. Jutro złożę mamie / ... życzenia imieninowe.
Muszę przypomnieć mojemu tacie / ..., żeby też je złożył.
2. Tylko nic Markowi / ... nie mów o zepsutym komputerze!
3. Pokazałam naszemu psu / ... , gdzie od dziś będzie spał.
4. Matka przygląda się swojemu małemu dziecku /
5. Powiedzieliście już rodzicom / ... o spotkaniu z wychowawcą?
6. Dzięki Monice i Marysi / ... polubiłam historię i geografę.
7. Podziękowaliśmy państwu Kowalskim / ... za wizytę i piękne kwiaty.
8. Pożyczyłam Marcie / ... książkę. Jeszcze (*ja*) / ... jej nie oddała.

REBUS

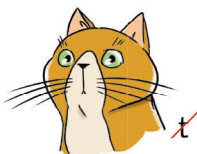

dzi = **r**

o = **u**

a = **iemu**

k = **c**

a = **ie**

Z = **n**

a = **te**

Hasło (przysłowie): Nie ... ?

 18a. Proszę połączyć czasowniki z odpowiednimi objaśnieniami.

0. ufać

1. szkodzić

2. przypominać

3. dziwić się

4. wskazywać

5. zabraniać

6. zwierzać się

a) pokazywać; zwracać uwagę na coś

b) mówić komuś swoje tajemnice

c) mieć zły wpływ na coś lub kogoś

d) *wiedzieć, że można na kogoś liczyć*

e) nie pozwalać, nie zgadzać się

f) być zaskoczonym, nie rozumieć czegoś

g) powtarzać coś, mówić często o czymś

 18b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi czasownikami z ramki.

wskazała / zwierzyła się / ufam / szkodzą / zabraniali / dziwi się / przypominają

0. *Ufam* mojej siostrze, bo wiem, że pomoże mi w każdej sytuacji.

1. Pomyliłam ulice w mieście, ale pewna miła pani ... mi drogę.

2. Rodzice często mi ... o wyniesieniu śmieci.

3. Ania ... przyjaciółce, że podoba się jej pewien chłopak.

4. Mama ... swojej córce, która nie lubi spędzać czasu z rówieśnikami.

5. Niezdrowa dieta i brak ruchu ... naszemu zdrowiu.

6. Kiedy byłem nastolatkiem, rodzice ... mi wracać późno do domu.

 19a. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć, kto mówi na ten temat.

	Ewa	Marcin	Grzesiek	Iza
0. <i>Nie ma rodzeństwa.</i>	X		X	
1. Często słyszy, że kiedyś dzieci zachowywały się inaczej.				
2. Ufa swoim rodzicom.				
3. Ma słabe oceny w szkole.				
4. Dziadkowie pomagają w wychowaniu wnuków.				
5. Nie mówi o przyjaciółach.				
6. Rodzice dużo pracują.				

- **19b.** Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F)..

0	Ewa nie ma brata ani siostry.	☒ P / ☐ F
1	Rodzice rzadko rozmawiają z Ewą o jej sprawach.	☐ P / ☐ F
2	Rodzeństwo Marcina wraca późno z pracy do domu.	☐ P / ☐ F
3	Iza ma młodsze rodzeństwo.	☐ P / ☐ F
4	W weekendy Iza i jej rodzeństwo jeżdżą do dziadków.	☐ P / ☐ F
5	Marek jest bratem Grześka.	☐ P / ☐ F
6	Grzesiek ma coraz słabsze stopnie w szkole.	☐ P / ☐ F

- **20.** Który wyraz nie pasuje? Proszę wyjaśnić dlaczego.

0. mądry, wesoły, leniwy, sympatyczny

Nie pasuje „leniwy”, ponieważ jest to wada. Pozostałe słowa to zalety.

1. wysoki, ciemny, krzywy, kreatywny
2. chudy, wysoki, gruby, szczupły
3. roztrzepany, samolubny, złośliwy, życzliwy
4. koleżeński, pracowity, pilny, kłótniwy
5. gorszy, bardziej pracowity, najweselszy, niższy

- **21a.** Proszę odnaleźć i wypisać siedem czasowników, które łączą się z celownikiem.

- **21b.** Proszę w grupach napisać historyjkę lub dialog, w których znajdzie się jak najwięcej czasowników łączących się z celownikiem. Następnie proszę zaprezentować swoją pracę reszcie klasy.

PROJEKT

Przygotuj prezentację multimedialną lub plakat o twojej ulubionej osobie z telewizji (czym się zajmuje, jak wygląda, jaki ma charakter, jakie ma wady i zalety, jak lubi spędzać czas, czy ma rodzinę itp.). Opowiedz o niej w klasie.

- A Proszę przeczytać tytuł artykułu i spróbować zgadnąć, o czym będzie opowiadał. Następnie proszę przeczytać tekst.

Znalezione w prasie

Uwaga! Akcja „Pozytywna uwaga”

Co najmniej 700 polskich szkół weźmie udział w akcji „Pozytywna uwaga”, polegającej na wpisaniu przez nauczycieli w dziennikach elektronicznych pozytywnych komentarzy o swoich uczniach. To już druga edycja tego pozytywnego projektu, który wymyśliła mama jednego z uczniów Szkoły Podstawowej nr 52 w Warszawie.

Tegoroczna edycja rozpoczęła się 2 listopada i potrwa do końca miesiąca. Nauczyciele rozumieją, że uczniowie potrzebują pozytywnej motywacji do pracy, a nie tylko ciągłego oceniania i negatywnych komentarzy, dlatego bardzo chętnie wpisują pozytywne uwagi, nawet niegrzecznym uczniom.

Pochwały mogą działać wiele dobrego, np. pomóc uwierzyć we własne siły, dodać pewności siebie, wzmocnić kreatywność.

Więcej znajdziecie na stronie:

www.pozytywnauwaga.pl

Na podstawie: „Angorka” nr 46 (15 XI 2020)

Mikołaju, jesteś bardzo aktywnym, mądrym i pracowitym uczniem. Mimo wielu obowiązków zawsze znajdujesz czas, żeby pomagać innym. Jestem pewna, że Twoje zaangażowanie przyniesie Ci wiele korzyści i zadowolenia. Mikołaju, tak trzymaj!

- B Proszę zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

0	W akcji „Pozytywna uwaga” udział weźmie mniej niż 700 szkół.	P / F
1	Nauczyciele wpisują pozytywne uwagi do dzienników, które uczniowie i rodzice mogą sprawdzać w Internecie.	P / F
2	Akcja jest pomysłem nauczycieli.	P / F
3	Akcja trwa prawie cały miesiąc.	P / F
4	Niegrzeczne dzieci nie dostają pozytywnych uwag.	P / F
5	Akcja ma własną stronę internetową.	P / F

- C Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Co myślisz o akcji „Pozytywna uwaga”?
2. Czy w twoim kraju też jest taka akcja?
3. Jakie pozytywne uwagi można wpisać uczniowi do dziennika?

Lekcja 3

Szkolne życie

1. Proszę połączyć słowa z definicjami.

0. składka	a) osoby wybrane przez klasę do pełnienia funkcji przewodniczącego, zastępcy i skarbnika
1. samorząd klasowy	b) osoba wybrana do reprezentowania klasy
2. wychowawca	c) osoba, która zastępuje kogoś w obowiązkach
3. godzina wychowawcza	d) osoba, która zbiera pieniądze
4. przewodniczący klasy	e) zbiórka pieniędzy na jakiś cel
5. zastępca	f) nauczyciel, który opiekuje się klasą
6. skarbnik	g) lekcja, na której klasa spotyka się ze swoim wychowawcą i omawia różne sprawy i problemy

Dominik pisze

2a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika, a następnie opowiedzieć, jaką sytuację opisuje.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

12 XI /środa/

Wybory do samorządu klasowego

Dzisiaj na godzinie wychowawczej mieliśmy **wybory do samorządu** klasowego. Było straszne zamieszanie, bo wszyscy chcieli, żeby przewodniczącą została Justyna, ale ona nie chciała się zgodzić. Powiedziała, że była przewodniczącą w tamtym roku i **kosztowało ją to bardzo dużo pracy**, więc w tym roku wolalaby **skupić się na nauce**. Wtedy zgłosili się Janek i Tomek. Janek był w tamtym roku zastępcą Justyny, więc **ma już doświadczenie**. Tomek nigdy nie był w samorządzie, ale jest dobrym uczniem, nauczyciele go lubią i potrafi ładnie mówić, dlatego też **nadaje się na przewodniczącego**. W tajnym głosowaniu **trzema głosami wygrał** Janek, więc Tomek w tym roku został zastępcą.

Problem był z wyborem skarbnika, bo nikt nie chciał się zgłosić. To **odpowiedzialna funkcja** i wszyscy się boją. Wychowawczynie zaproponowała, żebym w tym roku ja został skarbnikiem. Całej klasie spodobał się ten pomysł, dlatego wszyscy na mnie zagłosowali. Tylko ja **wstrzymałem się od głosu**.

Z jednej strony, bardzo się cieszę, że koledzy mi ufają, **ale z drugiej**, trochę się boję. Skarbnik zbiera pieniądze od uczniów na różne składki i czasami są to naprawdę duże sumy. Co będzie, jeśli zgubię te pieniądze albo pomylę się w obliczeniach? Co o tym myślicie?

Dominik

- **2b.** Proszę jeszcze raz przeczytać wpis na blogu Dominika i powiedzieć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

0	Na godzinie wychowawczej były wybory do samorządu szkolnego.	P / F
1	Justyna uważa, że przewodniczący klasy ma dużo problemów.	P / F
2	Janek wie, na czym polega praca przewodniczącego.	P / F
3	Tomek nie jest dobrym kandydatem na przewodniczącego.	P / F
4	Tomek dostał o trzy głosy mniej niż Janek.	P / F
5	Nikt nie chce być skarbnikiem, bo to nudna funkcja.	P / F
6	Na Dominika zagłosowało 100% uczniów w klasie.	P / F
7	Skarbnik wypłaca uczniom pieniądze.	P / F
8	Dominik obawia się, że nie poradzi sobie jako skarbnik.	P / F

- **2c.** Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jaki powinien być przewodniczący klasy? Zobaczcie, co Dominik napisał o Tomku i Janku, i wymieńcie jeszcze inne cechy.
2. Kto w waszej klasie jest przewodniczącym, zastępcą i skarbnikiem? Dlaczego wybraliście właśnie te osoby?
3. Czy w waszym samorządzie klasowym są jeszcze jakieś inne osoby? Czym się zajmują? Jak nazywają się ich funkcje?
4. Dlaczego Dominik boi się być skarbnikiem? Co możecie mu doradzić, żeby się nie bał i nie miał problemów?

- **2d.** Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi słowami z blogu Dominika.

0. W konkursie piosenki Kaśka przegrała z Anką tylko dziewięcioma **głosami**.
1. Nie wiedziałem, kogo wybrać, więc ... od głosu.
2. Zawsze na początku roku organizujemy ... do samorządu.
3. Nigdy nie byłem w samorządzie, więc nie mam jeszcze
4. ... bardzo chciałabym spotykać się Maćkiem, ale ... podoba mi się też Wojtek.
5. Mam bardzo dobre oceny, ale ... mnie to dużo czasu i pracy.
6. Nasza polonistka ma dobry kontakt z młodzieżą i naprawdę ... do pracy w szkole.
7. Nie mogę teraz rozmawiać, bo muszę ... na lekcjach.
8. Skarbnik to bardzo ... funkcja.

3a. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami czasowników.

Koniugacje

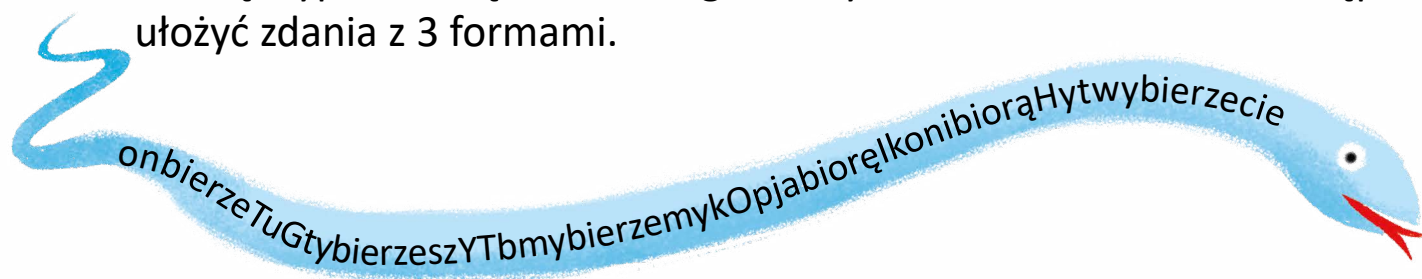
Patrz: klasa V, lekcja 6

	-ę, -esz	-ę, -isz / -ysz	-m, -sz
	chcieć	głosować	lubić
ja		głosuję	lubie
ty	chcesz		uczysz się
on, ona, ono pan, pani		głosuje	lubi
my	chcemy		jemy
wy		głosujecie	uczycie się
oni, one państwo	chcą	lubią	jeżdżą

3b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami czasowników w czasie teraźniejszym.

- Kasiu, źle **się czujesz** (ty / czuć się)? Jesteś bardzo błada.
- Czy ... (ja / móc) ci jakoś pomóc?
– Niestety nie ... (ty / móc).
- ... (ja / Kochać) angielski, ale ... (nienawidzić) chemii.
- Nauczyciel matematyki ... (brać) do tablicy tylko osoby, które się zgłaszają.
- W Polsce uczniowie ósmej klasy ... (oni / zdawać) egzamin na zakończenie szkoły podstawowej.
- Co państwo ... (myśleć) na ten temat?
- Dzisiaj ... (my / wybierać) gospodarza klasy. Najpierw uczniowie ... (oni / wrzucać) głosy do pudełka, a potem ... (ona / liczyć) je komisja.

3c. Proszę wypisać z węży literowego formy czasownika „brać”, a następnie ułożyć zdania z 3 formami.

ja – ...

my – ...

ty – ...

wy – ...

on, ona, ono – ...

oni, one – ...

Uwaga!

Tak samo odmienia się czasownik „brać”.

 3d. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników w czasie teraźniejszym.

Dzisiaj uczniowie **mają** (mieć)⁰ naprawdę ciężkie życie. Oprócz tego, że ... (oni / chodzić)¹ do szkoły, ... (mieć)² jeszcze dużo zajęć dodatkowych. Po lekcjach ... (oni ... brać)³ korepetycje z języka angielskiego, ... (uczyć się)⁴ grać na instrumentach, ... (uprawiać)⁵ sport, a wieczorem jeszcze ... (musieć)⁶ odrobić lekcje. Zobaczmy, co ... (mówić)⁷ na ten temat sami uczniowie.

WŁADEK: Ja i moja siostra dwa razy w tygodniu ... (chodzić)⁸ na basen. Poza tym ja w weekendy ... (jeździć)⁹ na treningi piłki nożnej, a ona ... (uczyć się)¹⁰ grać na skrzypcach. Przez to ... (my ... nie mieć)¹¹ czasu na spotkania. Kiedy moi koledzy ... (iść)¹² na pizzę, ja ... (jechać)¹³ na basen i ... (wracać)¹⁴ późnym wieczorem.

HELENA: Czasami ... (ja ... być)¹⁵ naprawdę zmęczona. Moi rodzice ... (kazać)¹⁶ mi się uczyć języków obcych. Dlatego w poniedziałki i środy ... (chodzić)¹⁷ na angielski, a w piątki ... (mieć)¹⁸ hiszpański. Naprawdę ... (ja ... marzyć)¹⁹ o wolnym popołudniu.

A jak ... (wyglądać)²⁰ wasze życie? Też ... (wy ... brać)²¹ korepetycje i ... (mieć)²² dużo dodatkowych zajęć?

 4. Gdzie w szkole możemy zobaczyć te napisy?

korytarz / toaleta / sala gimnastyczna / biblioteka
pokój nauczycielski / schody / sala chemiczna / szatnia

- 🔊 **5a.** Proszę uzupełnić tekst piosenki formami czasowników w czasie teraźniejszym, a następnie posłuchać piosenki na YouTube i sprawdzić swoje odpowiedzi.

Nasza szkoła

Znowu słyszę (ja / słyszeć)⁰ dźwięk budzika,
weekend skończył się
i codzienna proza życia
pewnie ... (ona / czekać)¹ mnie.
Lecz w tym wszystkim ... (być)² nadzieja,
która zawsze ... (sprawiać)³,
że pomimo obowiązków
na mej twarzy uśmiech ... (pojawiać się)⁴.

Ref.: Szkoła, nasza kochana szkoła
już z daleka nas ... (ona / wołać)⁵,
gdyż życzliwych ludzi ... (my / spotykać)⁶ tu.
To w niej łatwo się odnajdziecie,
przyjaźń, miłość znajdziecie.

Więc nie czekaj, do nas przyłącz się już.
Jeśli z nauką ... (ty / mieć)⁷ problemy
i ... (ty / nie dawać)⁸ rady już,
... (ty / musieć)⁹ tylko spytać,
każdy Ci pomoże tu.
Zawsze można liczyć
na pomocne dłonie,
wystarczy je schwytać.
W takim gronie każdy naukę ... (on / chłonać)¹⁰.

Ref.: Szkoła, nasza...

Ogrodnictwo, budownictwo, odkrywkowe górnictwo
w budowlance w Opolu
znajdziesz prawie wszystko.
Więc gdy ... (ty / szukać)¹¹ dobrej szkoły,
to odpowiedź już ... (ty / znać)¹²
i dobrze ... (ty / wiedzieć)¹³, gdzie papiery złożyć masz.

Ref.: Szkoła, nasza... x 2

Tekst, muzyka i wykonanie:
Basia Wierzbicka i Kamil Sucharski

 5b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Dlaczego autorzy piosenki lubią chodzić do szkoły?
2. Co powinna zrobić osoba, która ma problemy z nauką?
3. Do jakich zawodów przygotowują się uczniowie szkoły z piosenki?

 5c. Proszę w parach zmienić ostatnią zwrotkę piosenki, tak aby mówiła o waszej szkole.

Polski system oceniania

 6a. Proszę przeczytać tekst na temat polskiego systemu ocen szkolnych, a następnie wykonać zawarte w nim polecenie.

W polskiej szkole dla wszystkich szkół podstawowych i ponadpodstawowych obowiązują oceny od 1 do 6, gdzie 6 to ocena najlepsza, a 1 najgorsza. Oceny od 2 do 6 są pozytywne, a 1 negatywna. Oznacza to, że uczeń, który na zakończenie roku dostał z jakiegoś przedmiotu 1, będzie musiał powtarzać klasę.

Trochę inaczej jest na uniwersytecie, ponieważ studenci mogą otrzymywać oceny od 2 do 5 i to właśnie ocena 2 oznacza, że student nie zdał egzaminu.

Dla małych dzieci, w klasach 1-3 szkoły podstawowej, stosuje się oceny opisowe. Nauczyciele nie wystawiają więc ocen oznaczanych cyframi, tylko piszą opinie na temat postępów w nauce.

Wszystkie oceny, oprócz nazw pochodzących od cyfr, którymi są oznaczane, mają także inne nazwy. Proszę je uzupełnić.

- 6 (szóstka) – ...
- 5 (piątka) – ...
- 4 (czwórka) – ...
- 3 (trójka) – ...
- 2 (dwójka) – ...
- 1 (jedynka) – ...

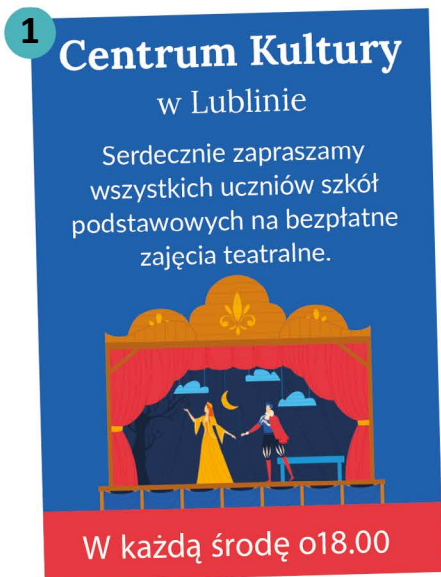
bardzo dobry / celujący
niedostateczny / dobry
dopuszczający / dostateczny

 6b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

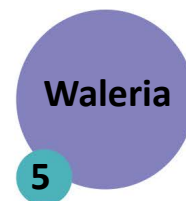
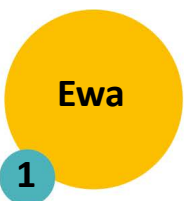
1. Jak wygląda system ocen w Ukrainie?
2. Które oceny są pozytywne, a które negatywne?
3. Czy na wszystkich etapach edukacji jest taki sam system ocen?
4. Czy wiesz, jakie oceny otrzymują studenci na uniwersytetach w twoim kraju?
5. Jak myślisz, czy oceny są potrzebne?

Zajęcia pozalekcyjne

- 7a. Proszę przyrzeć się plakatom reklamującym zajęcia pozalekcyjne. Która oferta jest najbardziej, a która najmniej interesująca? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.

- 7b. Proszę posłuchać wypowiedzi 5 osób i doradzić im, na które zajęcia pozalekcyjne z ćwiczenia 7a powinny się zapisać.

Zwroty do wykorzystania:

– Możesz zapisać się na...

– Powinieneś / powinnaś pójść na kurs...

- 8a. Proszę przeczytać rozmowę w klasie i podkreślić wszystkie wyrazy, którymi zwracają się do siebie rozmówcy.

NAUCZYCIELKA: Kochani uczniowie! Bardzo was proszę o ciszę. W przyszłym tygodniu mamy dyskotekę klasową, dlatego musimy podzielić zadania. Władysławie, ty będziesz didżejem. Ewelino, ty jesteś odpowiedzialna za dekorację klasy. Marku, możesz pomóc Ewelinie. Magdo i Adamie! Bardzo was proszę, żebyście kupili w sklepiku szkolnym napoje i ciastka.

ANIA: Pani Kasiu, ja mogę przynieść z domu papierowe talerze i serwetki.

NAUCZYCIELKA: Świetnie, Aniu!

Puk, puk...

DYREKTOR: Pani Katarzyno!

NAUCZYCIELKA: Słucham, panie dyrektorze!

DYREKTOR: Potrzebuję silnego ucznia do pomocy.

NAUCZYCIELKA: Piotru, pomóż panu dyrektorowi!

DYREKTOR: Chodźmy, drogie dziecko. Musimy wynieść ławki na korytarz.

- 8b. Proszę przeczytać komiksy i podkreślić słowa, którymi zwracają się do siebie występujące w nich osoby.

8c. Proszę uzupełnić tabelę formami wyrazów z ćwiczeń 8a i 8b.

Wołacz

Rzeczownik liczby pojedynczej

Rodzaj	Mianownik	Wołacz
 męski	pan dyrektor Władysław Adam	<i>panie dyrektorze</i> -e
	Marek syn Piotrek misio	-u
 żeński	Magda Ewelina mama Katarzyna	-o
	pani miłość	-i
	Ania Kasia córcia żabcia	-u
 nijaki	słońce dziecko	

Przymiotnik liczby pojedynczej

wołacz = mianownik
Kochany Marku! Droga Aniu!

Rzeczownik i przymiotnik liczby mnogiej

wołacz = mianownik

Drogie dzieci! Kochani uczniowie! Szanowni państwo!

8d. Proszę przeczytać informacje na temat użycia wołacza.

- **Wołacz** to przypadek, który służy do zwracania się do innych osób.
- Polacy coraz rzadziej używają wołacza w języku mówionym, ale obowiązkowo należy go używać w komunikacji pisemnej (listy, e-maile, SMS-y).
- Zwrot do adresata należy oddzielić przecinkiem (,) albo wykrzyknikiem (!) od pozostałej części tekstu.

Słoneczko,
muszę zostać dłużej
w pracy. Będę po 16.00.
Kupić coś po drodze?

Myszko! Kup mleko
i jajka. Mam ochotę na
naleśniki.

Kochana Babciu!

Serdeczne pozdrowienia
z wakacji! Pogoda jest
piękna, jedzenie pyszne
i nie ma czasu na nudę.

Piotrek

Maria Niska

ul. M. Langiewicza 6/12

20-245 Lublin

Witaj, Dominiku,
serdecznie
pozdrawiam Cię
z Zatoki. U nas,
jak zawsze nad
Morzem Czarnym,
latem jest bardzo
ciepło.
Pozdrawiam
serdecznie

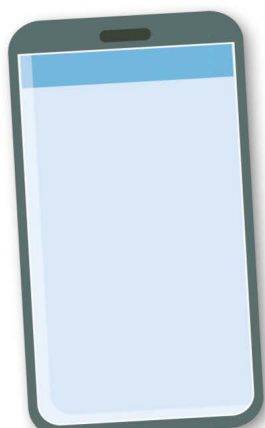
Oksana

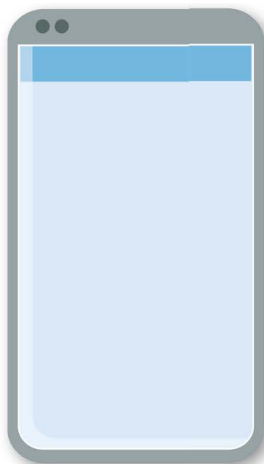
8e. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami wołacza.

0. *Mamo* (Mama)! Rzuć mi czapkę!
1. ... (Kochany tata)! Wszystkiego najlepszego!
2. ... (Waleria), dlaczego mi przeszkadzasz?!
3. ... (Szanowna pani Katarzyna)!
4. ... (Szanowny pan profesor)!
5. ... (Drogi wujek), czy możesz przekazać Ali, że dzwoniłam?
6. ... (Babcia), robisz najlepsze pierogi na świecie!
7. ... (Drodzy uczniowie), proszę o ciszę!
8. ... (Staś), proszę cię, pożycz mi zeszyt.
9. ... (Kochany dziadek), nie martw się o mnie.
10. ... (Najmilsze dziecko), nie mam dla ciebie słodyczy.

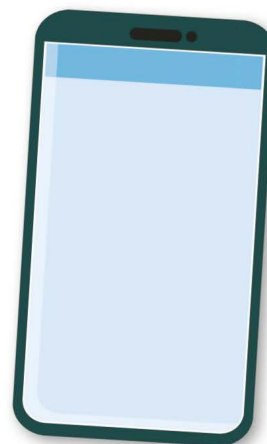
8f. Proszę napisać SMS-y zgodnie z podanymi informacjami. Proszę użyć form wołacza.

1. Piszesz do mamy, że po lekcjach idziesz z kolegami do kina i wrócisz dopiero wieczorem.

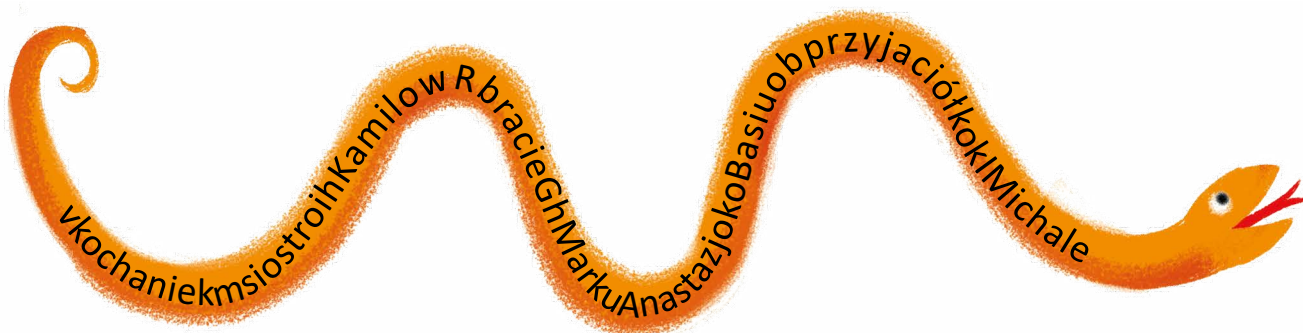
2. Piszesz do kolegi / koleżanki, że jesteś chory / chora i nie będzie cię w szkole. Prosisz o przyniesienie zeszytów po lekcjach.

3. Ktoś z twoich bliskich ma urodziny, wyślij mu / jej życzenia.

8g. Proszę wybrać 5 osób z klasy i zastanowić się, jak będą brzmiały ich imiona w formie wołacza.

8h. Proszę znaleźć w węźu literowym formy wołacza i zapisać je w zeszycie.

Wywiadówka

 9a. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jak często w twojej szkole są wywiadówki?
2. Jak myślisz, o czym rodzice rozmawiają z nauczycielami?

 9b. Proszę posłuchać, o czym wychowawczyni mówi na spotkaniu z rodzicami, i zaznaczyć wszystkie tematy, które się pojawiły.

0. <u>Wyniki w nauce.</u>	5. Szkolna dyskoteka.
1. Wycieczka klasowa.	6. Zawody sportowe.
2. Nieobecności na lekcjach.	7. Kółka zainteresowań.
3. Nagrody w konkursach i olimpiadach.	8. Obiady w stołówce.
4. Zmiany w planie.	

 9c. Proszę raz jeszcze posłuchać nagrania i połączyć osoby z odpowiednimi informacjami.

0	Hania	A	Ma najlepsze oceny w całej szkole.
1	Bogdan	B	Skarży się na obiady w stołówce.
2	Władysław	C	Bierze udział w międzyszkolnej olimpiadzie matematycznej.
3	Wanda	D	Jest w szkolnej drużynie siatkarskiej.
4	Karol	E	Daje innym uczniom korepetycje z biologii.
5	Agnieszka	F	Ma 100% [stuprocentową] frekwencję.

Samorząd szkolny

 10a. Proszę ułożyć fragmenty tekstu we właściwej kolejności.

Samorząd szkolny

- ... przedstawicieli (przewodniczącego i zastępcę) spośród kolegów i koleżanek.
Opiekunem samorządu jest
- 1 Samorząd szkolny tworzą wszyscy uczniowie szkoły. Jego członkiem zostaje się w chwili przyjęcia do
- ... z nauczycielami i dyrekcją szkoły, przygotowuje wiele imprez, konkursów i akcji na rzecz uczniów.
- ... szkoły. Samorząd jest organizacją demokratyczną – uczniowie wybierają swoich
- ... nauczyciel wybrany przez uczniów. Samorząd współpracuje

 10b. Proszę przeczytać, co obiecują uczniom kandydaci na przewodniczącego samorządu szkolnego, i odpowiedzieć na pytania.

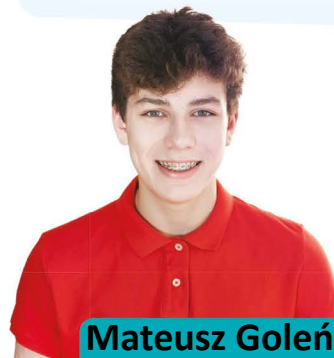
1. Czyj program podoba ci się najbardziej? Wyjaśnij dlaczego?
2. Na kogo chciałbyś / chciałybyś zagłosować?

- uczniowskie korepetycje (pomoc uczniom z problemami w nauce)
- wystawa fotografii uczniów naszej szkoły
- ogródek kwiatowy przed szkołą
- dyskoteka szkolna raz w miesiącu

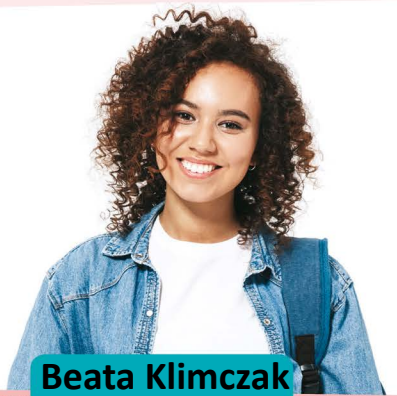
Ela Kozicka
VII b

- uczymy siebie i innych – bezpłatne warsztaty muzyczne, fotograficzne, teatralne, tworzenia stron internetowych, prowadzone przez uczniów
- międzyklasowe zawody sportowe
- otwarcie szkolnego radia
- kurs pierwszej pomocy medycznej

Mateusz Goleń
VIII a

- klub dyskusyjny w języku angielskim
- klub gier planszowych
- darmowe warsztaty tańca współczesnego
- wybory Super Uczniów: Super Mister, Super Miss, Super Uśmiech, Super Sportowiec, Super Nauczyciel, Super Pracuß itd.

Beata Klimczak
VIII c

- dyskusyjny klub młodych polityków
- ciekawe kolorowe graffiti uczniowskie na murze przed szkołą (za zgodą dyrekcji!)
- wywiady z nauczycielami w szkolnej gazetce
- akcja „szczęśliwy numer” – uczeń, którego numer z dziennika zostanie wylosowany, nie musi chodzić tego dnia do tablicy

Jarek Tobółka
VII a

 10c. Startujesz w wyborach na przewodniczącego samorządu szkolnego. Proszę napisać przemówienie, w którym zaprezentujesz swój program wyborczy. Nie zapomnij odpowiednio rozpocząć swojego przemówienia (np. *Drogie koleżanki i drodzy koledzy!*).

- A Proszę przeczytać tekst i powiedzieć, w jaki sposób świętowany jest Międzynarodowy Dzień Plecaka.

Znalezione w prasie

Międzynarodowy Dzień Plecaka

W 2020 r. Międzynarodowy Dzień Plecaka odbył się po raz trzeci. To święto kilka lat temu wymyśliła Kira Sukhoboichenko, młoda Ukrainka mieszkająca w Polsce.

Kira zauważyła, że nie ma w kalendarzu takiego dnia, który mogliby świętować najmłodszy na całym świecie jednocześnie. Nawet Dzień Dziecka obchodzony jest tylko w 50 krajach, i to w różnych terminach. Dziewczynka wybrała 15 października, gdyż wtedy nie ma żadnych innych świąt i obchodów w większości państw.

Od początku pomysł nastolatki bardzo spodobał się uczniom, studentom, nauczycielom i rodzicom. Kilka szkół z Polski, Ukrainy i Cypru świętowało ten dzień, pozwalając swoim uczniom prezentować swoje pomysły na działanie szkoły.

Z okazji tegorocznego święta odbyła się konferencja online, która trwała 6 godzin. Wzięło w niej udział ponad 30 dyskutantów z 10 państw – Australii, Cypru, Sudanu, Ukrainy, Erytrei, Hiszpanii, Niemiec, Francji, USA i Polski. Konferencję prowadziła sama Kira.

Poruszono m.in. tematy: *Świat 2020. Jak pandemia zmieniła podejście do nauczania? Jak obecnie wygląda nauczanie w różnych krajach i czym się różni? Jak na co dzień młodzie zmieniają świat? Historie i pomysły dzieci oraz nastolatków z całego świata. Wyzwania dla rodziców – jak radzą i radzili sobie podczas pandemii z nauczaniem dzieci.*

Na podstawie: „Angorka” nr 44 (1 XI 2020)

Tutaj możecie posłuchać, jak Kira opowiada o swoim pomysle.

- B Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Kiedy wypada Międzynarodowy Dzień Plecaka?
2. Kto jest pomysłodawcą święta?
3. W jakich krajach obchodzone jest to święto?
4. Czy twoja szkoła świętuje Międzynarodowy Dzień Plecaka?

PROJEKT

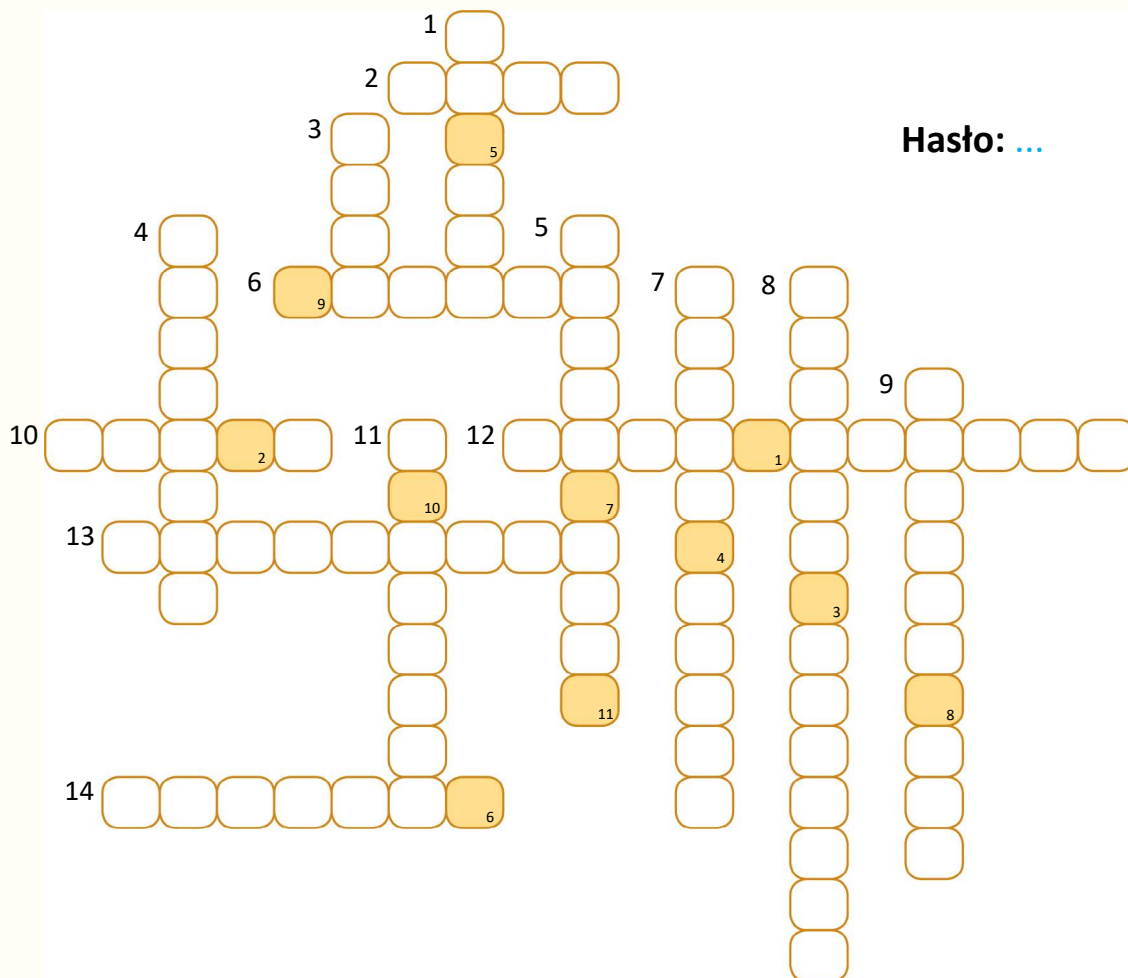
Jakie inne święto mogłoby być obchodzone w szkołach na całym świecie? Proszę zrobić plakat reklamujący to święto, zawierający informacje: kiedy jest obchodzone, dlaczego jest ważne, jakie wydarzenia organizowane są tego dnia.

Lekcja 4

To już umiesz

1. Proszę rozwiązać krzyżówkę.

Pionowo

1. Egzamin po szkole średniej.
3. Szkoła w slangu młodzieżowym.
4. Szóstka to inaczej ocena...
5. Nauczyciel, który opiekuje się klasą.
7. Chodzą tam małe dzieci.
8. Gospodarz klasy.
9. Spotkanie rodziców z nauczycielami.
11. Osoba, która zbiera pieniądze od klasy.

Poziomo

2. Przeciwnieństwo zalet.
6. Zamiast do szkoły niektórzy idą na...
10. Złośliwie o osobie, która bardzo dużo się uczy.
12. Dodatkowe, prywatne lekcje.
13. Niektórzy piszą ją na sprawdzian.
14. 15 października obchodzimy Międzynarodowy Dzień...

2. Proszę uzupełnić „Listę obowiązków samorządu klasowego” czasownikami w czasie teraźniejszym.

0. Samorząd *reprezentuje* (reprezentować) klasę we wszystkich sprawach.
1. Przewodniczący i zastępca ... (organizować) imprezy klasowe.
2. Samorząd klasowy ... (brać) udział w pracach samorządu szkolnego.
3. Zastępca ... (odpowiadać) za porządek w klasie.
4. Zastępca ... (wyznaczać) dyżurnego.
5. Przewodniczący i zastępca ... (rozdzielać) zadania pomiędzy uczniów w klasie.
6. Skarbnik ... (zbierać) pieniądze na składki.
7. Samorząd klasowy ... (pomagać) wychowawcy.

3. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami czasowników, a następnie wybrać 4 formy i ułożyć z nimi zdania.

brać, prac

ja	... , biorę	my	bierzemy, ...
ty	bierzesz, ...	wy	...
on, ona, ono pan, pani	...	oni, one państwo	biorą, ...

4. Proszę uzupełnić zdania formami czasu teraźniejszego.

0. Jak często *pierzesz* (ty / prac) jedwabne sukienki?
1. Ile ... (wy / płacić) za korepetycje z francuskiego?
2. Wszystkie dziewczyny z klasy ... (chcieć) jechać do Paryża, tylko Ewa ... (marzyć), żeby zobaczyć Londyn.
3. ... (ja / Przepraszać), czy ... (ona / móc) pani powtórzyć?
4. Kiedy uczniowie ... (pracować) w grupach, zawsze sobie ... (żartować).
5. W tym tygodniu ... (my / jechać) na wycieczkę do Krakowa.
6. Ja ... (interesować się) sportem, a ty czym ... (interesować się)?
7. Czy ... (mieć) państwo jakieś pytania?
8. Co oni ... (jeść)? ... (ja / Nie wiedzieć), ale to ... (ono / wyglądać) smaczkicie!

5. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami narzędnika.

0. Martwię się **zdrowiem** (zdrowie) mojej babci.
1. Obiad w restauracji należy jeść ... (nóż) i ... (widelec).
2. Zaraziłam się ... (grypa) od Baśki.
3. Cieszymy się ... (nadchodzące wakacje).
4. Jutro spotykam się z moimi ... (l.mn. / najlepszy kolega).
5. Pies bawi się z ... (l.mn. / małe dziecko) sąsiadów.
6. Mogę z ... (wy) iść?
7. Uwielbiam pizzę z ... (szynka), ... (ser) i ... (sos pomidorowy).
8. Mój brat jest najlepszym uczniem w klasie i mama ciągle się ... (on) chwali.
9. Zaparkowałam samochód między ... (l.mn. / wasz dom).
10. Idę na spacer z ... (moja kochana babcia).

6. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami narzędnika.

Dwunastoletni student

Caleb Anderson z USA ma 12 lat, ale już **zaczął** (zacząć)⁰ studia na uniwersytecie. Genialny nastolatek ma bardzo dużą wiedzę o nowoczesnych technologiach.

Od urodzenia Caleb ... (on / mieć)¹ niezwykle zdolności. Kiedy ... (skończyć)² dziewięć miesięcy, ... (nauczyć się)³ języka migowego, a trzy miesiące później ... (umieć)⁴ już czytać. Zanim ... (skończyć)⁵ dwa lata i ... (pójść)⁶ do podstawówki, ... (wiedzieć)⁷ już, jak liczyć ułamki.

Chociaż Caleb ... (być)⁸ bardzo zdolny, dzieci niezbyt go ... (lubić)⁹. Młody student opowiada: „Kiedy ... (ja / chodzić)¹⁰ do pierwszej klasy, ... (wstydzić się)¹¹, ponieważ wszyscy koledzy ... (być)¹² ode mnie więksi, bo ... (ja / mieć)¹³ wtedy tylko 2 lata. Jeszcze nie ... (umieć)¹⁴ dobrze chodzić! Nauczyciele ... (próbować)¹⁵ mi pomagać. Ale ... (być)¹⁶ mi bardzo ciężko.”

Te czasy już na szczęście ... (minąć)¹⁷. Teraz młody naukowiec ... (on / dostać się)¹⁸ na uniwersytet i ... (poznać)¹⁹ nowych sympatycznych ludzi.

7. Proszę przepisać dialog, zamieniając podkreślone wyrazy na ich odpowiedniki w języku młodzieżowym.

BARTEK: Cześć, Kasiu! Jak leci?

KAŚKA: Hej! W porządku! A u ciebie?

BARTEK: Żle, miałem dzisiaj sprawdzian z matematyki i chyba znowu dostanę jedynkę.

KAŚKA: Musisz poprosić jakiegoś kolegę z klasy, który się dobrze uczy, żeby ci dał korepetycje.

BARTEK: Dobry pomysł! Porozmawiam z Maćkiem, może dam mu za to pieniądze.

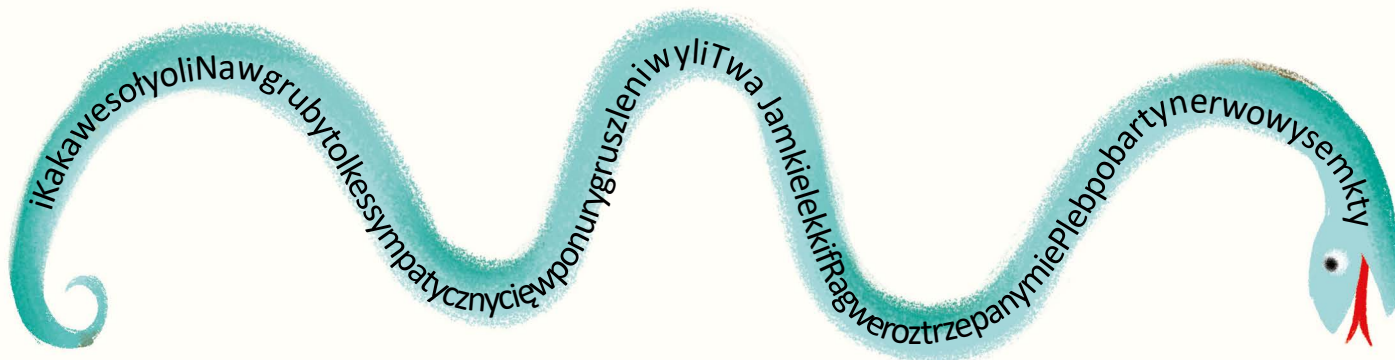
KAŚKA: No właśnie! OK, chodźmy na lekcję. Mam teraz angielski z dyrektorem, nie mogę się spóźnić.

BARTEK: OK, lecimy.

8. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami wołacza.

0. *Kasiu* (Kasia), czy możesz wyjść na dwór?
1. Kocham cię, ... (żabcia)!
2. ... (Droga babcia), serdecznie Cię pozdrawiam!
3. ... (Szanowna pani Ewa)!
4. Dzień dobry, ... (pan dyrektor)!
5. ... (Słońce kochane)! Daj buziaka!
6. ... (Drogie dzieci)! Obiad na stole!
7. ... (Panie i panowie)! Witam wszystkich serdecznie!
8. ... (Szanowni nauczyciele)! Dziękujemy wam za waszą pracę!
9. ... (Michał i Julia), przeczytajcie dialog!
10. ... (Radek), zapraszam do tablicy!

9. Proszę odnaleźć w wężu literowym 7 słów, a następnie dopisać do nich wyrazy o przeciwnym znaczeniu.

0. *wesoły – smutny*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

10. Proszę uzupełnić dialogi odpowiednimi słowami.

0. — Aniu, dziękuję, że pomagałaś Markowi w matematyce. Jesteś bardzo *koleżeńska*.
— Nie ma za co! Cieszę się, że Marek dostał w końcu czwórkę ze sprawdzianu.
1. — Mamo, widziałaś mój plecak? Nie mogę go znaleźć!
— Synu, jesteś ostatnio bardzo ... i ciągle coś gubisz. Plecak stoi tam, gdzie go zostawiłeś.
2. — Anka jest strasznie Myśli, że wszystko wie najlepiej.
— Tak, i jeszcze poucza innych, co i jak mają robić.
3. — Trudny ten projekt z polskiego. Nie wiem nawet, od czego zacząć.
— Poproszę o pomoc Marka. On jest ... i na pewno wymyśli coś ciekawego.
4. — Wiesz, że Adam znowu powiedział Monice coś przykrego i ona teraz płacze?
— Jaki on jest ostatnio ... ! Musimy z nim porozmawiać!
5. Poprosiłam Ewę, żeby mi pomogła z angielskiego. Powiedziała, że nie ma czasu.
— Ewa jest ... , myśli tylko o sobie. Ale ja chętnie ci pomogę!

11. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami słów podanych w nawiasach.

0. Pożyczyłam *koleżance* (koleżanka) zeszyt z geografii. Babciu, z okazji urodzin życzę ... (ty) sto lat!
1. Pani przyglądała się ... (uczeń) i ... (uczenica), którzy pisali sprawdzian poprawkowy.
2. Musimy podziękować ... (nasza siostra). Pomagała ... (my), kiedy byliśmy chorzy. Może kupimy ... (ona) bukiet róż?
3. W lutym składamy życzenia ... (l.mn. / babcia) i ... l . m n (. / dziadek), w maju ... (l.mn. / matka), a w czerwcu ... (l.mn. / dziecko) i ... (l.mn. / ojciec).
4. Myślałam, że dzięki ... (długa ściągawka) dobrze napiszę kartkówkę. Pani ją jednak zobaczyła i postawiła ... (ja) jedynekę.
5. Czasem pomagam ... (starszy pan), który mieszka obok nas. Robię ... (on) zakupy i daję jeść jego ... (malutki kot) i ... (duży pies).
6. Przyglądam się ... (zdjęcie), które sobie zrobiłam. Podaruję je ... (mój syn) i ... (mąż).
7. Już nie ufam ... (kolega) z ławki. Antek powiedział ... (nasz wychowawca), że ściagałam na sprawdzianie. Na szczęście wytłumaczyłam ... (pani) od polskiego, że to nieprawda.
8. Opowiadam ... (dziecko) bajki na dobranoc albo śpiewam ... (ono) kołysanki. Dzięki ... (to) szybko zasypia.

12. Proszę uzupełnić zdania przymiotnikami w stopniu wyższym lub najwyższym.

0. — To *najdłuższa*⁰ (długa) ściągawka, jaką kiedykolwiek napisałem.

— Ja widziałam jeszcze *dłuższą*⁰ (długa). Marek się nią chwalił.

— Tylko ciekawe, czemu dostał *najgorszą*⁰ (zła) ocenę z całej klasy?

1. — Mam ... (długie)¹ i ... (piękne)² włosy ze wszystkich dziewczyn w klasie.

— Nieprawda. ... (Długie)³ włosy od twoich ma Ania. I na pewno jest ... (samolubna)⁴ od ciebie, bo tak się tym nie przechwala.

— A ty, Moniko, jesteś ... (złośliwa)⁵ dziewczyną w całej szkole.

2. — Nasza wychowawczyni bardzo nas chwali. Mówi, że w naszej klasie Tomek jest ... (wesoły)⁶, Ania ... (pomysłowa)⁷, Zosia ... (życzliwa)⁸, a Wojtek ... (wysportowany)⁹.

— Moim zdaniem ... (koleżeńska)¹⁰ od Zosi jest Olga, a od Tomka ... (dowcipny)¹¹ jest Kuba.

3. — Co nosisz w tym plecaku? Jest ... (lekki)¹² od mojego!

— Zeszyty, w dodatku tylko te ... (cienkie)¹³.

— Ja mam zawsze wszystkie książki i zeszyty! Mój plecak chyba zawsze będzie ... (ciężki)¹⁴ od twojego.

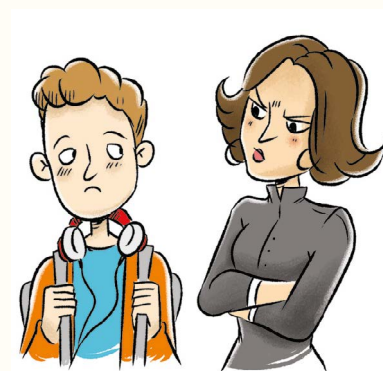
— Bo ty jesteś ... (pilny)¹⁵ uczniem w naszej klasie, a ja ... (kreatywny)¹⁶.

4. — Moi rodzice w końcu się dowiedzą na wywiadówce, że mam ... (złe)¹⁷ stopnie niż w ubiegłym roku.

— Nie martw się, ja mam jeszcze ... (złe)¹⁸ niż ty. Za to jestem ... (dobry)¹⁹ z WF-u w całej szkole.

— Twoja mama byłaby ... (zadowolona)²⁰, gdybyś miał więcej czwórek i piątek z matmy, a nie z WF-u.

— Na szczęście tata lubi sport i liczę na to, że po wywiadówce będzie ... (nerwowy)²¹ niż mama.

13. Proszę przeczytać poniższe teksty i powiedzieć, kogo z ukraińskich naukowców jeszcze znacie.

Maryna Wiazowska

Całkiem niedawno świat zadziwiła młoda ukraińska uczona Maryna Wiazowska. Rozwiązała jedno z najtrudniejszych współczesnych zagadnień matematycznych, nad którym naukowcy zmagali się od kilku stuleci.

Jej osiągnięcie ma ogromne znaczenie dla korekcji błędów w telefonach komórkowych, internecie oraz badaniach kosmicznych.

Wiaczesław Petrow

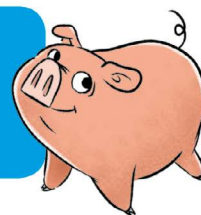
Dziś płyta kompaktowa to rzadkość. Jednak był czas, kiedy te błyszczące krążki przechowywały całą informację – filmy, muzykę, zdjęcia.

Ale czy wiecie, że pierwszy prototyp płyty kompaktowej opracował ukraiński cybernetyk Wiaczesław Petrow? Stało się to już w latach 60. XX wieku.

Lekcja 5

Chcę wyjechać na wieś

- 1a.** Jakie słowa kojarzą się z wsią? Proszę przygotować z kolegą / koleżanką listę słów, a następnie porównać odpowiedzi w klasie. Które słowa powtarzają się najczęściej?

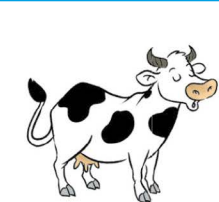

- 1b.** Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jakie znasz zwierzęta domowe?
2. Jak można spędzać wolny czas na wsi? Co ciekawego można tam zobaczyć?
3. Jak wygląda życie ludzi, którzy mieszkają na wsi?

- 2a.** Jak się nazywają te zwierzęta? Proszę podpisać rysunki.

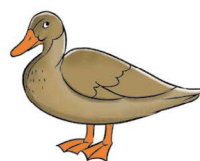
koza / kura / gęś / kogut / pies / kaczka / krowa / indyk / świnia / królik / koń / owca

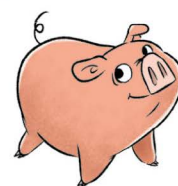
0. *krowa*

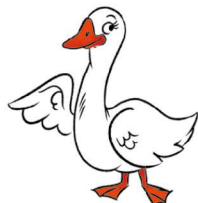
1. ...

2. ...

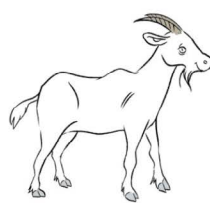
3. ...

4. ...

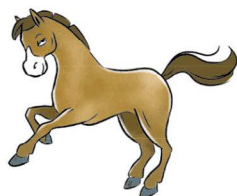
5. ...

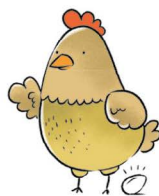
6. ...

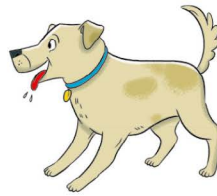
7. ...

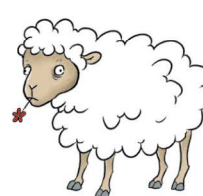
8. ...

9. ...

10. ...

11. ...

2b. Proszę uzupełnić zdania słowami z ćwiczenia 2a.

1. Daje mleko: *krowa*, .
2. Pilnuje domu, czasem innych zwierząt:
3. Znosi jajka:
4. Pomaga rolnikowi w pracy w polu:
5. Budzi wszystkich głośnym paniem wcześniej rano:
6. Z jej sierści powstaje wełna na ciepłe swetry:
7. Ma przyjemne futerko, długie uszy i skacze:
8. Lubi kąpać się w wodzie i błocie; śmiesznie chrumka:

2c. Czy pamiętasz, jak zwierzęta „mówią” po polsku? Proszę połączyć słowa.

Przykład: *kogut pieje – kukuryku*

Patrz: klasa VII, lekcja 5

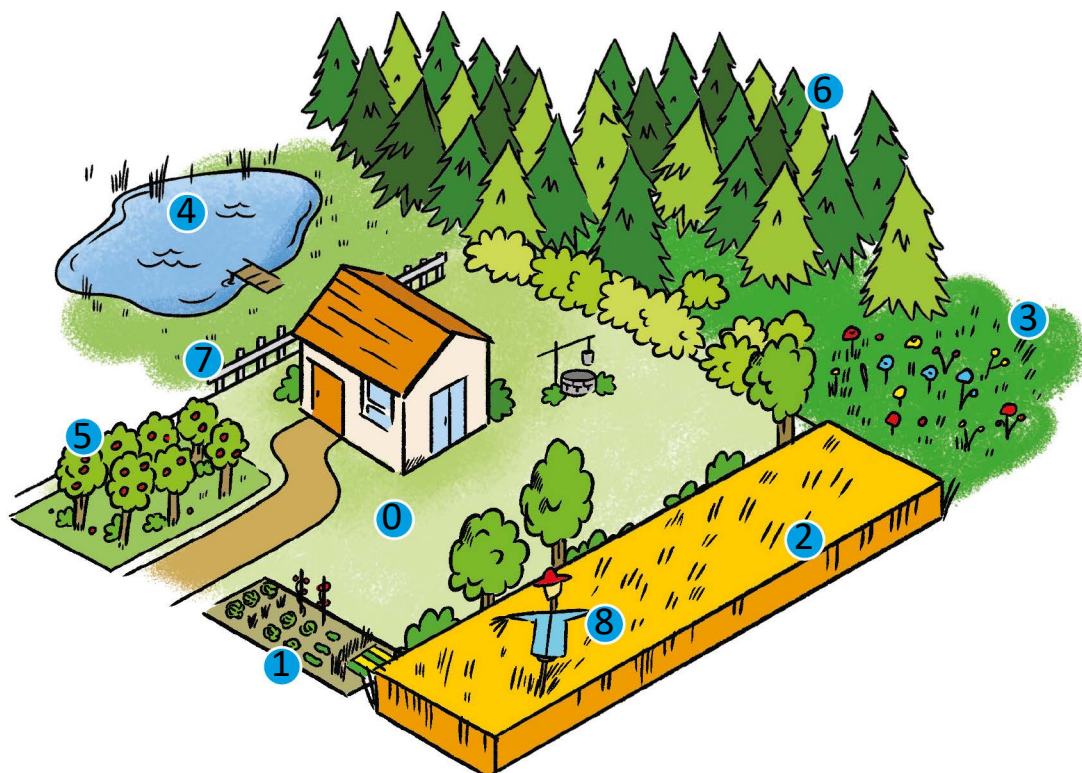
muczy
kumka
szczeka
gdacze
kracze

krowa zaba wrona
kogut gęś kot pies
kura kaczka świnia

pieje
gęga
miauczy
chrumka
kwacze

3a. Czy wiesz, co to jest? Proszę wpisać odpowiednie słowa zgodnie z oznaczeniem na rysunku.

las / pole / sad / warzywnik (ogród warzywny)
tąka / ~~podwórko~~ / staw / płot / strach na wróble

0. *podwórko*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

3a. Proszę uzupełnić tekst słowami z ćwiczenia 3a.

Moi dziadkowie mieszkają na wsi. Mają duży dom i ogromne *podwórko*⁰, na którym można się bawić w chowanego. Wokół domu stoi niewysoki ...¹, a za domem jest ...², w którym rośnie marchew i kapusta. Stoi tam też śmieszny ...³, którego się boją wszystkie ptaki. Dziadkowie mają także ...⁴, gdzie co roku zbieramy jabłka, oraz ogromne ...⁵, na którym rośnie zboże na chleb i makaron. Niedaleko jest ...⁶. Latem chodzimy tam na spacer, a jesienią zbieramy grzyby. Dziadek czasem zabiera mnie nad ...⁷. Łowimy w nim ryby, które potem jemy na kolację. Z babcią chodzę na ...⁸, na której pasą się krowy. Rośnie tam wysoka trawa i kolorowe kwiatki.

4a. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć, kto o tym mówi.

	Marcin	Ewa	Monika
0. <i>Mieszka w mieście.</i>	X	X	X
1. Na wsi trzeba ciężko pracować cały rok.			
2. Chętnie spędza czas na wsi.			
3. Nie wyobraża sobie życia na wsi.			
4. Widzi zarówno zalety, jak i wady wiejskiego życia.			
5. Wymienia tylko pozytywne strony życia w mieście.			

4b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i odpowiedzieć na pytania.

0. Gdzie urodził się Marek?

Marek urodził się w dużym mieście.

1. Dlaczego Marek uważa, że na wsi jest nudno?

...

2. Dlaczego Ewie podoba się odpoczynek na wsi?

...

3. Jak Ewa pomaga swoim rodzicom?

...

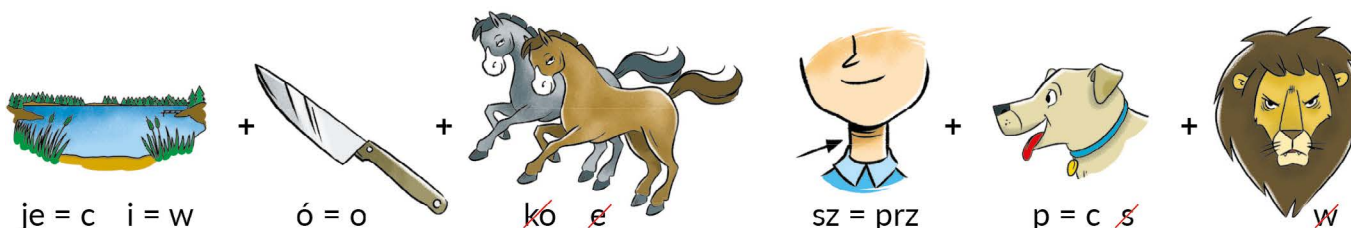
4. Co mówi Monika o życiu w mieście?

...

5. Jakie zalety wiejskiego życia widzi Monika?

....

REBUS

Hasło (tytuł wiersza): ...

5. Proszę wpisać tytuł wiersza z rebusu i uzupełnić tekst odpowiednimi słowami.

Józef Antoni Birkenmajer

„...”

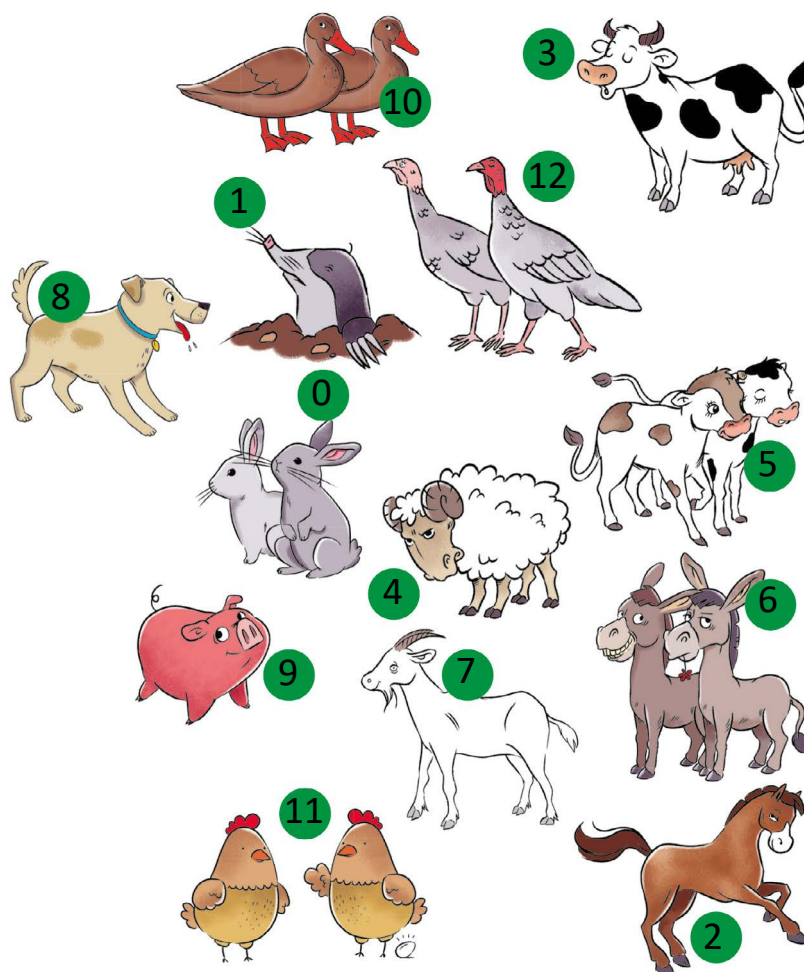
„Czworonożni przyjaciele” –
Byłaby nam przyjaciółmi
ta gromada czworonożna?

Byłaby nam przyjaciółmi
te *króliki*⁰ w starej szopie,
...¹, co łapą kopie ziemię,
i ...², co kopytem kopie?

I ta ...³, której rogi
takie straszne z łba wyrosły?
I ten ...⁴, co wciąż beczy?
I ...⁵ też, i ...⁶?
I ta ...⁷, co na łące
kozie figle wciąż wyczynia?
I ten ...⁸, co w nocy szczeka?
I ta – z przeproszeniem – ...⁹?

Owszem, owszem, ze zwierzęciem
można się też zaprzyjaźnić.
Ono złego nic nie robi,
jeśli tylko go nie drażnić.

Gdy zwierzęciu nie dokuczać
i obchodzić się z nim grzecznie,
ono wdzięczność swą okaże
i usłuży pożytecznie.

I cóż, że jest czworonożne?
Ot niedawno, moi mili,
wyście sami na czworakach
po podłodze wszak chodzili!

Zresztą, gdy już o to sprawa,
rozpogódźcie swe twarzyczki;
są tu i dwunożne „zwierze”:

...¹⁰, ...¹¹
i ...¹².

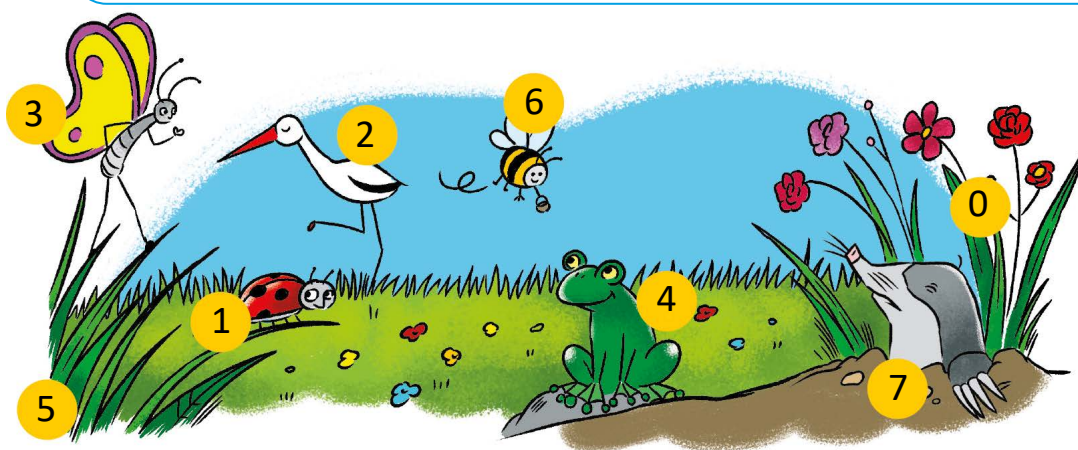
 6. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy masz jakieś zwierzę w domu? Opowiedz o nim. Jakie zwierzę chciałbyś / chciałybyś mieć? Dlaczego?
2. Dlaczego mówimy, że zwierzęta są najlepszymi przyjaciółmi człowieka?
3. Czy człowiek jest najlepszym przyjacielem zwierząt? Uzasadnij swoje zdanie.

Na łące, w sadzie i ogrodzie

 7a. Co można zobaczyć na łące? Proszę wpisać odpowiednie słowa zgodnie z oznaczeniem na rysunku.

trawa / kret / biedronka / ~~kwiaty~~ / żaba / bocian / pszczoła / motyl

0. *kwiaty*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

 7b. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami z ćwiczenia 7a.

Łąka to ciekawe miejsce nie tylko do odpoczynku, ale i obserwacji. Wśród różnych gatunków *traw*⁰ i kolorowych ...¹ możemy zobaczyć różne owady. Są tam pracowite ...², dzięki którym jemy pyszny miód, piękne ...³ z różnobarwnymi skrzydłami, a także pożyteczne, czerwono-czarne ...⁴, które na łące szukają pożywienia. Małe kopce z ziemi to znak, że w tym miejscu ...⁵ budują swoje mieszkanie. Jeśli w pobliżu jest rzeka lub staw, zobaczymy różne gatunki ...⁶, a wieczorem usłyszymy ich kumkanie. Wiosną i latem po łąkach chodzą dostoje ...⁷, które szukają tu dla siebie jedzenia.

 8a. Czy znasz te owoce? Proszę podpisać rysunki.

porzeczka / gruszka / malina / ~~jabłko~~ / śliwka / truskawka / wiśnia / agrest

0. *jabłko*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

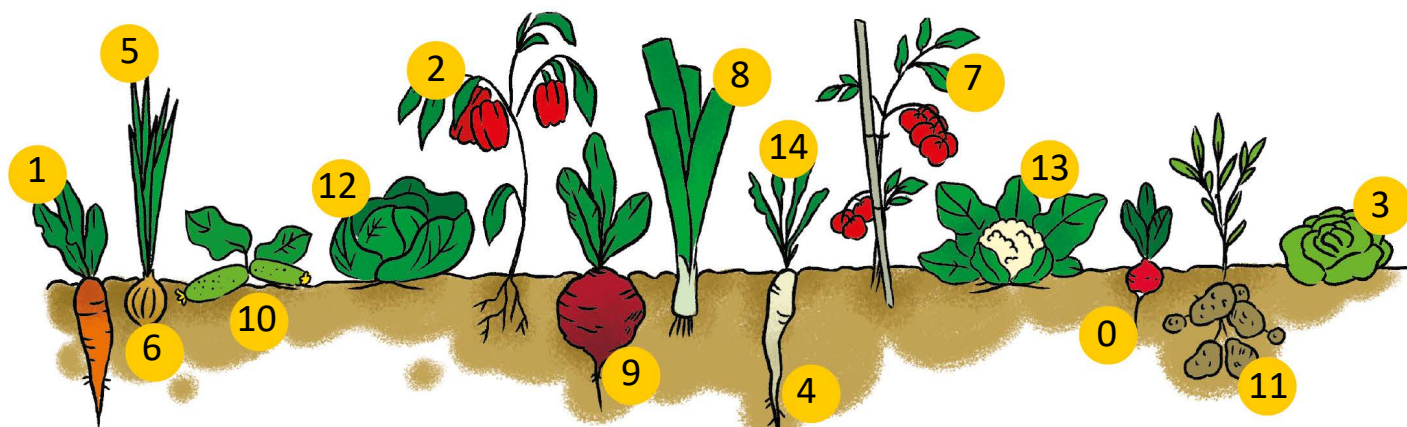

7. ...

8b. Jakie jeszcze znasz owoce? Które lubisz najbardziej, a które najmniej? Uzasadnij swoją odpowiedź.

9a. Proszę połączyć rysunek z odpowiednią nazwą.

por / marchew / szczypior / cebula / ziemniak / sałata / rzodkiewka / ogórek
pomidor / pietruszka / papryka / kapusta / burak / kalafior / natka

0. *rzodkiewka*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

9. ...

10. ...

11. ...

12. ...

13. ...

14. ...

9b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi słowami z ćwiczenia 9a.

A. Warzywa, których jadalna część rośnie w ziemi, to:

0. *marchew*

1. ...

2. ...

B. Warzywa, których jadalna część rośnie nad ziemią, to:

0. *sałata*

2. ...

4. ...

1. ...

3. ...

5. ...

C. Warzywa, których jadalna część rośnie w ziemi i nad ziemią, to:

0. *por*

1. ...

2. ...

3. ...

10a. Proszę posłuchać nagrania i dopasować rysunki do opisów.

A – O

B – ...

C – ...

D – ...

E – ...

F – ...

G – ...

10b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i zaznaczyć właściwą odpowiedź.

	jabłko	ziemniak	kapusta	marchew	porzeczka	cebula	wiśnia
0. <i>Ma lub może mieć kwaśny smak.</i>			X		X		X
1. Kiedyś lub dziś roślina dekoracyjna.							
2. Składnik różnych ciast.							
3. Dodajemy do surówek.							
4. Ma czerwony kolor.							

Dominik pisze

11a. Proszę ułożyć fragmenty blogu Dominika w odpowiedniej kolejności.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

10 IV /sobota/

Chcę mieszkać w mieście!

O Dziś pół nocy nie spałem! Wicie dlaczego? Bo moi rodzice wymyślili, że moglibyśmy przeprowadzić się na wieś! Ich znajomi tak zrobili w ubiegłym roku i podobno są zadowoleni.

... Zamknąłem się w pokoju i zacząłem sobie wyobrażać to wiejskie życie. W końcu usnąłem. Wtedy przyśnił mi się koszmar: szedłem wiejską drogą do szkoły (jedynej we wsi), która była daleko od domu. W sumie to nie bardzo mogłem iść, bo było błoto po kolana i ledwo z niego wyciągałem nogi. I wtedy nagle zaczęła mnie gonić krowa... Niiieee, nie chcę już tego nawet wspominać!!! 😞

... Odwiedzam tam tylko dziadków i to mi wystarcza. Co ja bym robił na wsi? Wszędzie daleko, nie jeżdżą autobusy, boisko jest tylko przy szkole, nie ma kina i pływalni. No i nikogo tam nie znam. Wyobrażacie sobie: moi koledzy tu, a ja tam?!

... Ale chyba nie Marek, ich syn, bo jak go kiedyś zapytałem, jak mu się teraz tam mieszka, to nawet nie chciał ze mną o tym gadać. Urodziłem się w mieście, dobrze je znam i nawet nie chcę myśleć o tym, że miałbym teraz mieszkać na wsi.

... Co bym bez nich robił? To najgorsze, co mi przyszło do głowy. Do tego pewnie bym nie mógł grać na komputerze, bo może Internet nie działa albo w ogóle go nie ma. O nie! Ja się nigdzie nie przeprowadzam! Rodzice próbowali mnie przekonać, że wieś to świeże mleko i jajka, własne owoce i warzywa, kontakt ze zwierzętami, zieleń, cisza, spokój i takie tam. Nie chciałem ich słuchać.

Kto z Was mieszka na wsi? Napiszcie mi, jak tam naprawdę jest.

Dominik

- **11b.** Proszę przeczytać wpis na blogu i zaznaczyć, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

0	Dominik mieszka w mieście.	P / F
1	Rodzice Dominika zdecydowali, że przeprowadzają się na wieś.	P / F
2	Dominik nie mógł spać z radości.	P / F
3	Dominik czułby się samotny na wsi.	P / F
4	Dominikowi najbardziej brakowałoby na wsi kolegów.	P / F
5	Dominik miał piękny sen.	P / F

Chcę mieszkać na wsi

- **12a.** Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy miejscownika.

Miejscownik (kim? czym?)
liczba pojedyncza i mnoga

Patrz: klasa VI, lekcja 9

Rodzaj		
L. poj.	 męski i nijaki	W dużym koszu leżą jabłka i gruszki. Zupęjemy w głębokim talerzu. Często myślę o chorym wujku. Na czerwonym jabłku usiadła pszczoła. W naszym ogrodzie stoi strach na wróble. Po wiejskim stawie pływają dzikie kaczki. Postaw kwietnik przy tamtym oknie!
	 żeński	Na małej łące pasą się krowy. Ciągle myślę o tej dziewczynie. Na starej podłodze położyłam miękki dywan. Mój kolega mieszka w niewielkiej wsi. W naszej kuchni unoszą się piękne zapachy.
L. mn.	 męskoosobowy niemęskoosobowy	Opowiem wam o moich dobrych kolegach i koleżankach. W wiejskich domach jest miło i przytulnie. Spotkamy się o piętnastej przy tamtych wysokich drzewach.

mówić / rozmawiać / marzyć
myśleć / dyskutować / wiedzieć

+ **MIEJSCOWNIK**

Uzupełnij zdanie na podstawie tabeli.

Uwaga! Miejscownik jest jedynym przypadkiem, który zawsze łączy się z czasownikami za pomocą pięciu przyimków: *na, ..., ..., ..., ...*.

 12b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami miejscownika.

0. Na *poprzedniej lekcji* (poprzednia lekcja) była kartkówka.
1. Byłam dziś w ... (kino) na ... (najnowszy film) mojego ulubionego reżysera. Na ... (sala) nie było wolnych miejsc!
2. Przy ... (kolacja) rozmawialiśmy o ... (l.mn. / nasz plan) na wakacje. Zdecydowaliśmy, że pojedziemy w podróż po ... (cała Europa)!
3. Wolelibyście mieszkać w ... (duże miasto) czy w ... (mała wieś)? Ja nie wiem, co o ... (to) myśleć.
4. Po ... (pyszny obiad) zjedliśmy lody, a potem przy ... (cicha muzyka) rozmawialiśmy o ... (l.mn. / książka) i ... (l.mn. / film).
5. W ... (tamten kiosk) na ... (róg) kupuję gazety. Czytam je zawsze rano przy ... (śniadanie).
6. Przyjdę po ... (l.mn. / lekcja) i przy ... (herbata) spokojnie porozmawiamy o ... (l.mn. / twój problem).

 12c. Proszę zamienić podkreślone wyrazy na miejscownik.

0. – Jesteś z Polski?
– Tak, na stałe mieszkam w *Polsce* .
1. Rozmawialiśmy dziś na temat nowej książki Olgi Tokarczuk.
Rozmawialiśmy dziś o ... Olgi Tokarczuk.
2. – Mazury to północny wschód Polski?
– Tak, Mazury są na ... Polski.
3. Obok nas jest nowy sklep spożywczy.
Byliście już w ...
4. Ewa ma w domu zwierzęta: kolorową papugę i czarnego kota.
Ewa opowiada o swoich ... i
5. To krzesło jest stare i niewygodne.
Siedzę na ... i
6. Na moje urodziny przyszła cała rodzina.
Na ... była cała rodzina.
7. Umówiłam się z fryzjerem na godzinę siedemnastą.
Będę u fryzjera o
8. Fotel stoi obok starej lampy.
Fotel stoi przy

1. Często marzę o
2. Chciałbym / chciałabym mieszkać w
3. Nie lubię rozmawiać o
4. Umiem / nie umiem grać na

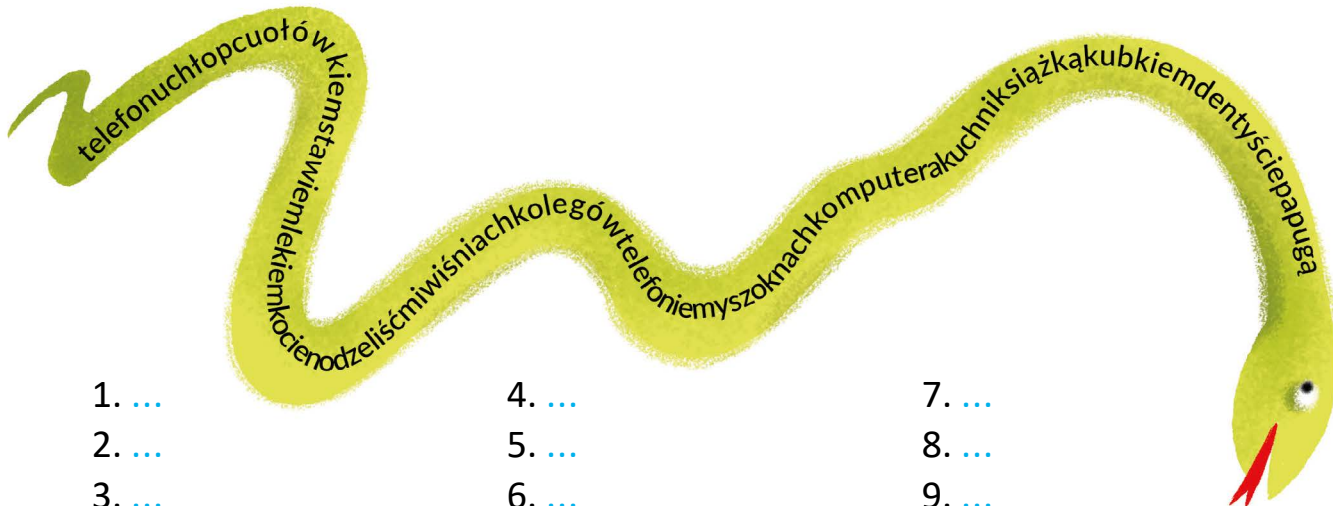
Miejscownik (kim? czym?)

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	<i>i</i>	my	nas
ty	tobie	wy	
on / ono		oni, ...	
ona			

niej / nich / mnie
was / nim

0. Okazuje się, że nic o **mnie** (ja) nie wiesz.
1. Na wywiadówce wychowawczyni mówiła o ... (my), że jesteśmy najlepsi i że zawsze może na ... (my) polegać.
2. Dziecko ciągle płacze. Trudno przy ... (ono) odpocząć.
3. Porozmawiajmy w końcu o ... (wy)!
4. Mam wygodne łóżko. Uwielbiam na ... (ono) leżeć.
5. Często myślę o ... (ty). O ... (ona) wcale nie myślę.
6. Przy ... (ja) na pewno będziesz się czuła bezpiecznie.
7. Mam różne problemy. Chciałabym o ... (oni) z tobą porozmawiać.
8. Mój syn wyjechał za granicę. Myślę o ... (on) każdego dnia.

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...

🎧 **15.** Proszę posłuchać piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Chcę wyjechać na wieś

Czy jest jeszcze gdzieś
prawdziwa ta *wieś*⁰,
zielona, pachnąca lnem?
Z ...¹ wśród łąk,
z garnkami, co schną
na ...² do góry dnem?
Z chatami wśród pól
i z mlekiem na ...³,
z żelazkiem, co duszę ma?
Niech każdy ...⁴ tam, gdzie chce,
a ja swoje ścieżki znam!

Ref.: Chcę wyjechać na wieś,
gdzie się zatrzymał w ...⁵ czas,
chcę w nieruchomym ...⁶
zobaczyć swoją twarz.
Chcę wyjechać na wieś,
dojrzałe ...⁷ z drzewa rwać,
w glinianym ...⁸ upiec chleb
ostatni może raz.

Czy jest ...⁹ gdzieś prawdziwa ta wieś,
spokojna, wesoła wieś?
Gdzie kisi się ...¹⁰,
gdzie w piątek na targ
furmanką się ...¹¹ gna?
Gdzie całe dwa dni i noce na bis
niejedno wesele trwa?
Niech ...¹² jedzie tam, gdzie chce,
a ja swoje ścieżki mam!

Ref.: Chcę wyjechać na wieś...

Chcę wyjechać na wieś,
w ...¹³ rano wcześniej wstać,
zobaczyć stroje z dawnych lat ...¹⁴ może raz.
Czy jest jeszcze gdzieś prawdziwa ta wieś, spokojna, ...¹⁵ wieś.

Słowa: Andrzej Kuryło
Muzyka: Wojciech Trzciński
Wykonanie: Urszula Sipińska

 16. Proszę opowiedzieć na podstawie ilustracji, jak wygląda życie na wsi.
Proszę odpowiedzieć na pytania:

- Co ciekawego można zobaczyć na wsi?
- Jakie warzywa i owoce tam rosną?
- Jakie zwierzęta można zobaczyć na wsi?
- Jak można spędzać czas na wsi?

17. Proszę podzielić się na grupy i zastanowić się, jakie są wady i zalety życia na wsi. Proszę porównać swoje odpowiedzi. Które powtarzały się najczęściej?

18a. Proszę przeczytać list, a następnie podpisać jego elementy nazwami z ramki.

wstęp / postscriptum / zwrot do adresata / zakończenie / podpis
pozdrowienia (buziaki, całusy) / -miejsce / data / podziękowanie za poprzedni list (kartkę) / treść

0. **miejsce**

1. ...

2. ...

3. ...

Sosnowica, 29.05.2021

Kochana Kasiu!

Przepraszam, że tak długo do Ciebie nie pisałam, ale byłam chora, a potem musiałam nadrobić zaległości w szkole. Dziękuję Ci za kartkę z pozdrowieniami! Bardzo się ucieszyłam, że o mnie pamiętałaś.

4. ...

5. ...

Teraz w szkole mamy dużo pracy, bo niedługo koniec roku, ale ja już planuję początek wakacji. Dlatego już teraz zapraszam Cię do siebie na wieś! Zobaczysz, będzie super! Będziemy spędzać dużo czasu na świeżym powietrzu, będziemy jeździć rowerami, opalać się na łące i kąpać w stawie obok domu. Jeśli zechcesz, będziemy karmić zwierzęta w gospodarstwie moich dziadków, a wieczorami będziemy grillować z moimi przyjaciółmi – Ewą, Magdą, Piotrkim i Frankiem. Nie mogę się doczekać, kiedy ich w końcu poznasz! Jestem pewna, że się polubicie.

6. ...

Napisz mi, co o tym wszystkim myślisz i kiedy mogłabyś do mnie przyjechać. Oczywiście jestem też ciekawa, co u Ciebie. Jak w szkole i w domu?

7. ...

8. ...

Buziaki

Anka

PS W przyszłym tygodniu poprawiam się z polskiego na piątkę. Trzymaj za mnie kciuki!

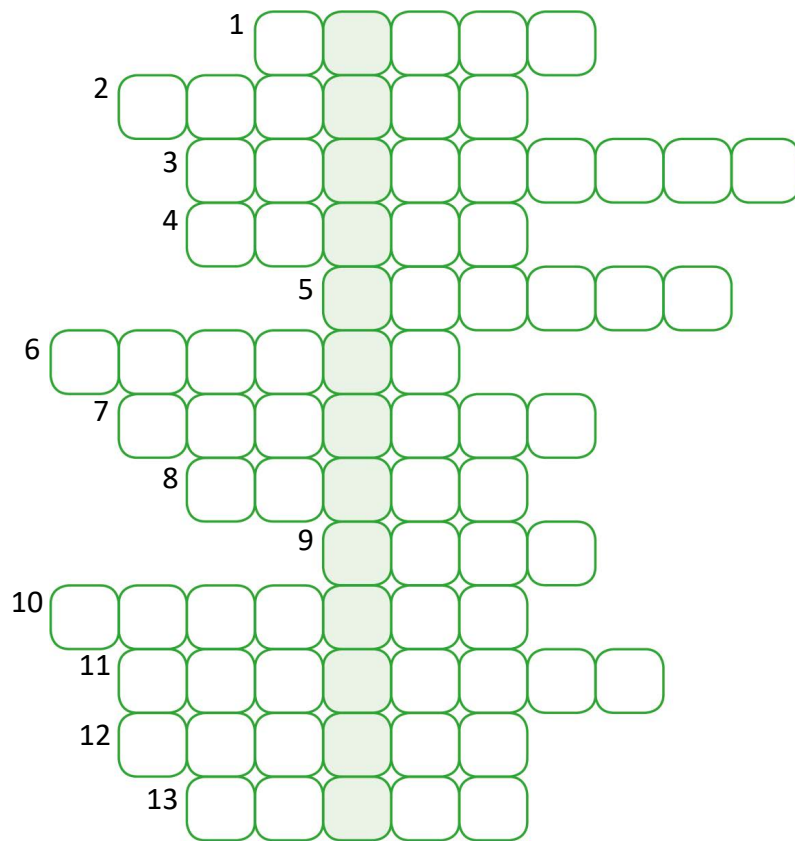
9. ...

 18b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jak w liście pisane są zaimki, które odnoszą się do odbiorcy (ty)?
2. Które elementy listu są obowiązkowe, a które można pominąć?
3. W którym miejscu w liście znajdują się:
 - a) miejsce? – *prawy górny róg*
 - b) data? – ...
 - c) zwrot do adresata? – ...
 - d) podpis? – ...

 18c. Proszę sobie wyobrazić, że jesteś adresatem listu Ani. Proszę jej odpisać, pamiętając o wszystkich elementach, które powinny znaleźć się w liście.

 19. Proszę rozwiązać krzyżówkę.

1. Jabłka, śliwki, truskawki.
2. Z kwiatów, do wazonu.
3. Czerwona, z siedmioma czarnymi kropkami.
4. Od kury, do jedzenia.
5. ...na wróble.
6. Fioletowa w sadzie.
7. Czerwony, miękki, na kanapki.
8. Wiśła lub Odra.
9. Kumka.
10. Sałata, ogórek, ziemniak.
11. Dzięki nim powstaje miód.
12. Białło-czarny, przylatuje na wiosnę do Polski.
13. Białe, od krowy.

Hasło: ...

 20. Proszę powiedzieć, który wyraz nie pasuje. Dlaczego?

0. krowa, owca, pies, ~~bocian~~
Nie pasuje bocian, ponieważ to ptak. Krowa, owca i pies to zwierzęta domowe.
1. pszczoła, motyl, żaba, biedronka
2. agrest, marchew, porzeczka, wiśnia
3. malina, ziemniak, por, sałata
4. szczeka, krzyczy, gdacze, chrumka
5. sad, warzywnik, staw, pole

- **21.** Proszę przeczytać tekst i przedstawić informację o znanej Ci wsi ukraińskiej.

Kamienna Wieś – unikalny rezerwat geologiczny Żytomierszczyzny

Kamienna Wieś to wyjątkowy rezerwat geologiczny położony niedaleko wsi Rudnia-Zamysłowska w obwodzie żytomierskim. To malownicze miejsce stanowi ogromne skupisko głazów i kamieni o różnych kształtach. Wiek tego masywu przekracza dwa miliardy lat, a głębokość ich osadzenia sięga nawet dwóch kilometrów. Okolica owiana jest licznymi legendami i podaniami, a w powietrzu unosi się duch starożytności. Wydaje się, że kamienie rzeczywiście posiadają uzdrawiającą energię, a miejsce to jest nierozdzielnie związane z mistyką i tajemniczymi zjawiskami.

Historia powstania Kamiennej Wsi

Wieś ma wielowiekową historię. Pod tą nazwą naturalny kompleks znany jest nie tylko w Ukrainie, ale także za granicą. Jak według legendy powstało uroczysko Kamienna Wieś na Żytomierszczyźnie? Istnieje kilka wersji jego pochodzenia. Pierwsza i najbardziej znana mówi, że osada powstała w wyniku rozrzucenia głazów przez lodowiec 20 tysięcy lat temu. Jednak teoria ta nie ma naukowego potwierdzenia, ponieważ na terenie masywu nie znaleziono żadnych śladów osadów lodowcowych.

- A** Proszę przeczytać tytuł artykułu i spróbować zgadnąć, o czym będzie opowiadał.

Znalezione w prasie

Agroturystyka, czyli uroki wiejskiego życia

Z roku na rok przybywa gospodarstw agroturystycznych. Pobyt na wsi to idealna propozycja dla tych, którzy chcą zapomnieć o hałasie miasta i szybkim tempie życia, a marzą o odpoczynku na łonie natury, długich spacerach, piknikach na polanie czy wieczornych ogniskach. Agroturystyka to turystyka wiejska. Turyści wyjeżdżają na wieś, śpią w wiejskich domach i jedzą przygotowywane tam posiłki. Jeśli chcą, mogą pomagać gospodarzowi przy zwierzętach, a z gospodynią mogą gotować, piec chleb czy wyrabiać sery.

Agroturystyka jest świetnym pomysłem na urlop z dziećmi. W tym czasie mogą one kąpać się w stawie, chodzić na łąkę lub do lasu i przy okazji uczyć się rozróżniać gatunki drzew i ptaków. Jeśli pomagają w prostych pracach gospodarskich, mają też kontakt ze zwierzętami, których nigdy wcześniej nie widziały. W efekcie zaczynają dostrzegać piękno środowiska naturalnego.

Moda na wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych dotyczy nie tylko Polski, ale Europy. Najwięcej obiektów agroturystycznych występuje w 5 krajach: Austrii, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji i Irlandii. Spędzanie wolnego czasu w wiejskim stylu jest popularne, ponieważ jesteśmy coraz bardziej zmęczeni życiem w mieście, hałasem, stresującą pracą i codziennym pośpiechem.

- B** Proszę wybrać poprawną odpowiedź.

0. Agroturystyka to wypoczynek
 - a) w mieście.
 - b) na wsi.
 - c) nad jeziorem.
1. Każdego roku gospodarstw agroturystycznych jest
 - a) coraz więcej.
 - b) tyle samo.
 - c) coraz mniej.
2. W gospodarstwie agroturystycznym
 - a) trzeba dodatkowo wykupić posiłki.
 - b) można nauczyć się gotować.
 - c) trzeba samodzielnie przygotowywać jedzenie.
3. Agroturystyka jest polecana
 - a) chorym i osłabionym.
 - b) zmęczonym i zestresowanym.
 - c) rodzicom z dziećmi.
4. W gospodarstwie agroturystycznym dzieci
 - a) muszą pomagać gospodarzowi w pracy.
 - b) cały dzień tylko się bawią.
 - c) mogą się nauczyć pożytecznych rzeczy.
5. Agroturystyka
 - a) jest modna tylko w Polsce.
 - b) przyszła do Polski z sąsiednich krajów.
 - c) jest modna w kilku państwach europejskich.

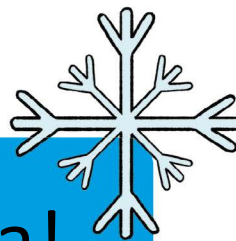

PROJEKT

Proszę znaleźć w Internecie polskie gospodarstwo agroturystyczne, do którego chciałbyś / chciałybyś pojechać na kilka dni. Proszę opowiedzieć w klasie, gdzie ono się znajduje i co ciekawego można w nim robić.

Lekcja 6

Zimno... zimniej... zima!

1a. Jaką porę roku przedstawiają poniższe zdjęcia? Jaka jest wtedy pogoda?

Patrz: klasa VI, lekcja 10

1b. Proszę powiedzieć, jaka jest twoja ulubiona pora roku, a jaką porę roku lubisz najmniej? Proszę uzasadnić swoje zdanie.

Prognoza pogody

2. Proszę podpisać rysunki.

zachmurzenie (duże, małe) / śnieg / ~~deszcz~~ / wiatr
temperatura / burza / mgła / słońce / mróz

0. *deszcz*

1. ...

2. ...

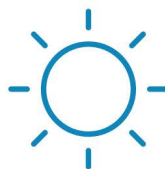
3. ...

4. ...

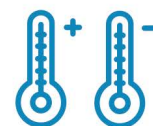
5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

 3a. Proszę dopasować wyrazy i zapisać je według wzoru.

Co?	Jaki?
słońce burza	mroźny śnieżny zachmurzony
śnieg wiatr mgła	wietrzny burzowy
zachmurzenie mróz	słoneczny mglisty

0. *burza – burzowy*

1. ...

4. ...

2. ...

5. ...

3. ...

6. ...

 3b. Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ćwiczenia 3a w odpowiedniej formie.

0. Wczoraj świeciło słońce. Dziś też zapowiada się słoneczny dzień.

1. W tym roku w lipcu często były burze. Tegoroczny lipiec był

2. Nie lubię, kiedy wieje silny wiatr. Nie lubię ... pogody.

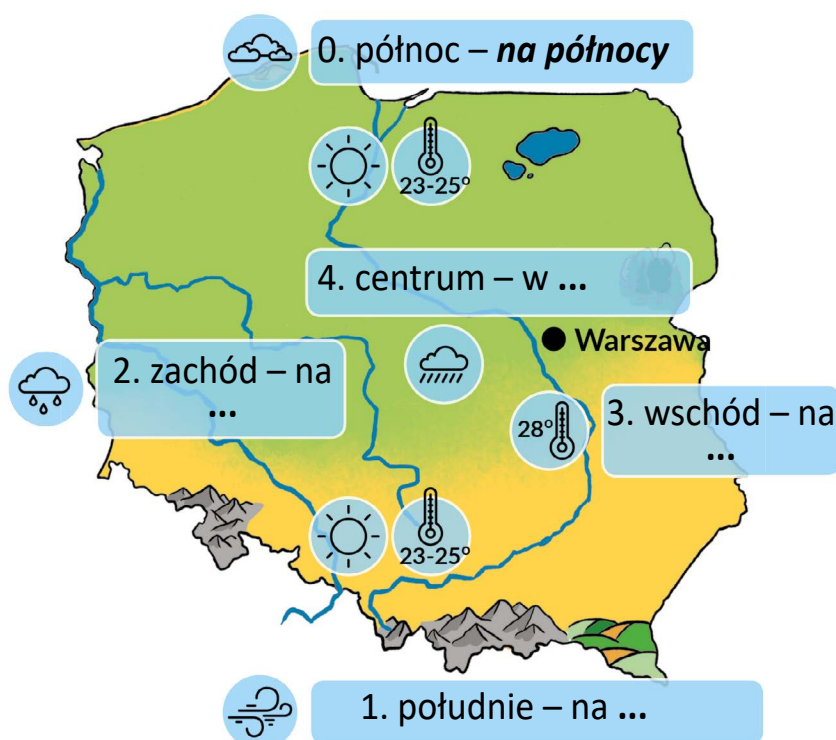
3. Rano był mróz. Jutrzejszy poranek też będzie

4. Dziś jest duże zachmurzenie. Rano niebo nie było

5. Zimą było mało śniegu. W tym roku zima nie była

6. Jesienią często jest mgła. ... dni są nieprzyjemne.

 4a. Proszę przeczytać tekst, znaleźć odpowiednie słowa i wpisać je w puste miejsca na mapie.

Dziś w prawie całej Polsce będzie bardzo ciepły i słoneczny dzień. Tylko na północy zachmurzenie duże. Na południu wieczorem będzie wiał dość silny wiatr. Najwyższa temperatura na wschodzie, nawet 28°C, w pozostałych częściach kraju od 23 do 25°C. W nocy na zachodzie może spaść niewielki deszcz. W centrum zacznie padać jutro we wczesnych godzinach porannych. Burzowej pogody możemy się spodziewać dopiero w przyszłym tygodniu.

🔊 **4b.** Proszę posłuchać prognozy pogody i odpowiedzieć na pytania.

0. Gdzie będzie małe zachmurzenie? *Na północy* .

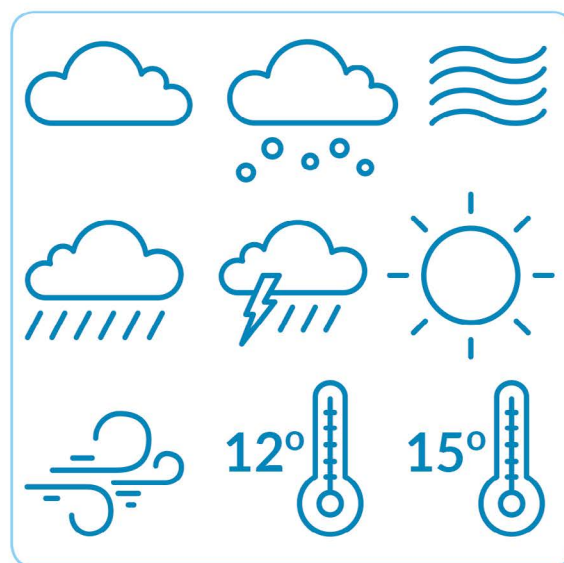
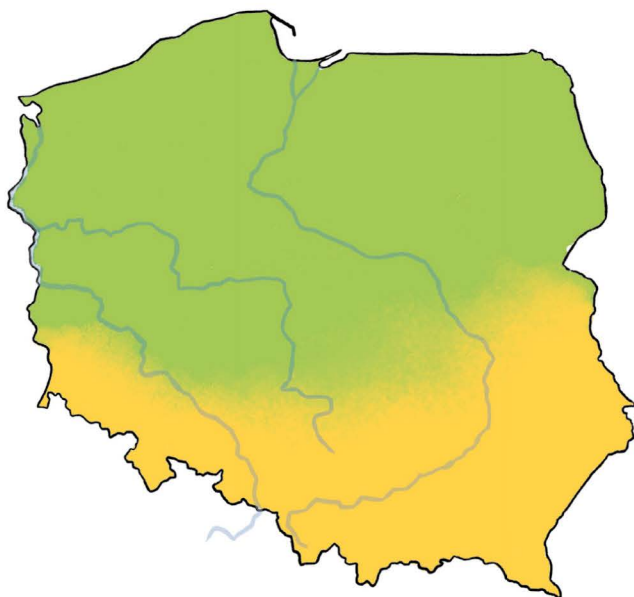
1. Gdzie będzie 15°C?

2. Gdzie będzie wiał silniejszy wiatr?

3. Gdzie będzie padać po południu?

4. Gdzie wieczorem będzie deszcz?

🔊 **4c.** Proszę jeszcze raz posłuchać prognozy pogody i wskazać odpowiednie symbole pogodowe we właściwych miejscach.

🗨️ **5.** Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jaka jest dziś pogoda? Jaka była wczoraj?

2. Dlaczego słuchamy prognozy pogody?

3. Czy prognoza pogody zawsze się sprawdza?

4. Jak pogoda wpływa na nasze samopoczucie?

📝 **6.** Proszę napisać, jaka jest temperatura w polskich miastach.

0. Warszawa -15°C – W Warszawie jest *minus piętnaście stopni* .

1. Szczecin -13°C – W Szczecinie jest

2. Lublin 22°C – W Lublinie są

3. Wrocław 19°C – We Wrocławiu jest

4. Kraków -5°C – W Krakowie jest

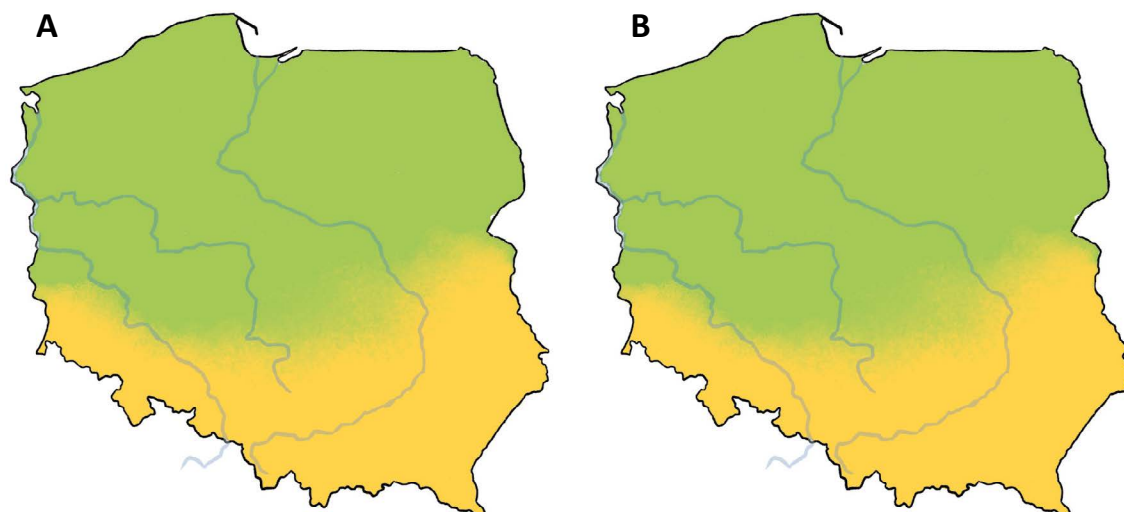
5. Zakopane -23°C – W Zakopanem są

6. Suwałki 4°C – W Suwałkach są... .

Uwaga!
°C – stopnie Celsjusza
1 stopień
2, 3, 4 stopnie
5...21 stopni
22, 23, 24 stopnie
25...31 stopni

Uwaga!
-6°C = minus sześć stopni (Celsjusza), 6°C = sześć stopni (Celsjusza)

 7a. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć na mapie, jaka jest pogoda.

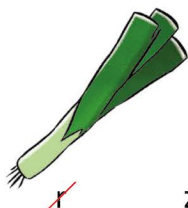

 7b. Proszę sprawdzić, jaka jest dziś pogoda w Polsce, i napisać krótką prognozę dla całego kraju.

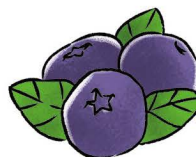
REBUS

r = t k = cz

zachm = b enie = y

ja = po y = ę

le

a = y

Hasło: ...

 8a. Proszę wyjaśnić, co oznaczają poniższe przysłowia o pogodzie.

1. W marcu jak w garncu.

2. Jedna jaskółka wiosny nie czyni.

3. Kwiecień plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata.

4. Gdy Trzech Króli mrozem trzyma, będzie jeszcze długa zima.

5. Kiedy lipiec daje deszcze, długie lato będzie jeszcze.

6. W listopadzie goło w sadzie.

7. Gdy w dni sierpnia spieka wszędzie, wtedy długa zima będzie.

Prognoza pogody w Ukrainie

Prognoza pogody w Ukrainie na 15 lutego

15 lutego w Ukrainie spodziewane są zmienne warunki atmosferyczne. W większości regionów kraju będzie pochmurno, z przelotnymi opadami śniegu. Na zachodzie i południu możliwe są krótkotrwałe roz pogodzenia.

W obwodzie lwowskim i zakarpackim termometry pokażą około 0°C, a w obwodzie winnickim i czernihowskim około -3°C. W Kijowie temperatura wyniesie około -1°C, natomiast w obwodach charkowskim i chersońskim będzie najchłodniej, z temperaturą wynoszącą -4°C. Na południu, w obwodzie odeskim, spodziewane są 2°C.

Wiatr będzie umiarkowany, z kierunku północno-wschodniego. Na drogach może być ślisko, dlatego kierowcy powinni zachować szczególną ostrożność.

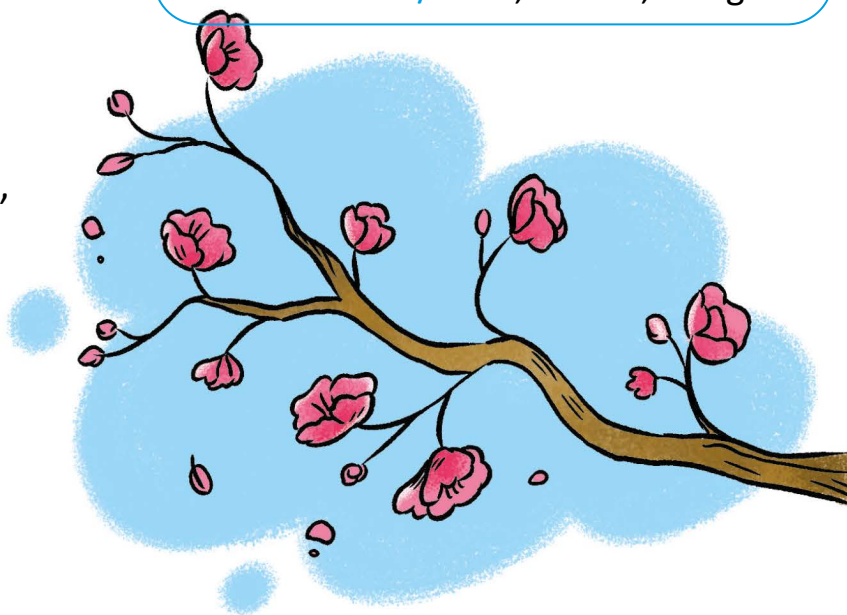
 9a. Proszę wpisać do wiersza brakujące fragmenty, a następnie odpowiedzieć na pytania.

Agata Dziechciarzyk

Kapryśna pogoda

Chociaż w kalendarzu wiosna,
aura wkoło *jest niezdolna*⁰.
Zamiast słońca i pogody,
...¹ litry wody.
Wielka smutna ...²
krokodyle łzy wylewa,
bo wiatr psotnik chłodem wieje,
...³, które leje.
Płatki śniegu na kobiercach,
zima w polu,
Co tu zrobić, by puch biały
stopił się i wysechł cały?
Trzeba szepnąć ...⁵,
że pożegnać musi siostrę.
Plotki z zimą wszystkim szkodzą
...⁶ wszystko chłodzą.
Wiosno! ...⁷ – pa – zimie!!!
Więcej słońca wszystkim przynieś!
Swym promykiem połaskotaj,
osusz, ...⁸!
...⁹ spać położy!
Niech po pracy sen ją zmorzy!
Dość już ...¹⁰,
zamiast sanek czas do biegów!
Czas na hulajnogę, rower,
na powietrze, bo już zdrowe!
...¹¹ rolki wreszcie
i na pole wyjść nareszcie!!!

chmura z nieba / by nie było błota
mrozi krople / *jest niezdolna*
można wyjąć / niech się zima
leć na nas / wiosna w sercach
w uszko wiośnie / powiedz już
i za bardzo / lodu, szronu, śniegu

 9b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Dlaczego zazwyczaj nie lubimy miesięcy jesiennych i zimowych?
2. Jak ciekawie można spędzać czas w domu, gdy na dworze jest zimno i pada deszcz lub śnieg?
3. Co można robić tylko zimą, a co tylko latem? Wyjaśnij dlaczego.

 10. Czy pamiętasz? Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jak tworzymy formy czasu przyszłego?
2. Kiedy używamy form czasu przyszłego złożonego, a kiedy prostego?

Czas przyszły

Patrz: klasa VI, lekcja 5 i 6

Złożony	– Jutro wieczorem będę pisała list do przyjaciółki. – W wakacje codziennie będziemy późno wstawali i będziemy szli późno spać. – Ile razy w tygodniu będziecie chodzili na korepetycje? – W każdą sobotę będziesz musiał dokładnie posprzątać swój pokój.
Prosty	– Dziś nie mamy czasu, ale jutro na pewno do ciebie przyjdziemy. – Ale dziś gorąco! Zaraz wzmę prysznic, żeby się ochłodzić. – Kiedy wreszcie się skończy to zdalne nauczanie?

 11a. Proszę uzupełnić zdania formami czasu przyszłego złożonego i prostego.

A. Czas przyszły złożony

0. Jutro o tej porze też **będę biegał** (*ja, r.m. / biegać*) po parku.
1. Dziewczynki! Obiecacie, że regularnie ... (*wy / podlewać*) kwiatki i ... (*wy / wychodzić*) z psem, gdy wyjadę na urlop.
2. Kiedy mój brat ... (*grać*) w gry komputerowe, ja ... (*r.ż. / słuchać*) mojej ulubionej muzyki.
3. Pani Nowak ... (*lecieć*) samolotem aż dziewięć godzin.

B. Czas przyszły prosty

0. Czy **zje** (*zjeść*) pan jutro ze mną obiad?
1. Marku, kiedy w końcu ... (*ty / wynieść*) te śmieci?
2. Dzieci, ... (*wy / pójść*) teraz ze mną do sklepu? ... (*my / Zrobić*) zakupy, a potem ... (*my / pobawić się*) w ogrodzie.
3. ... (*ja / Ubrać się*) ciepło, ... (*ja / założyć*) kozaki i ... (*ja / wyjść*) z koleżanką na sanki.

 11b. Proszę uzupełnić zdania formami czasu przyszłego według wzoru.

0. Jutro będę czytała książkę przez cały wieczór.
Jutro w końcu *przeczytam* tę książkę.
1. Antek jest chory i przez pięć dni będzie brał lekarstwa.
Dziś Antek ... lekarstwo po raz ostatni.
2. Ewa będzie piekła ciasto raz w tygodniu.
W tym tygodniu Ewa nie ... ciasta, bo nie ma czasu.
3. Dziewczyny, jak długo jeszcze będziecie słuchały tej samej piosenki?
Dziewczyny, ... ze mną teraz nowej piosenki?
4. – Proszę pani, czy jutro też będziemy powtarzali słówka?
– Tak, jutro (my) ... je ostatni raz przed testem.
5. Państwo Kowalscy od dziś będą zamawiali książki przez Internet.
Państwo Kowalscy niczego dziś nie ... bo Internet nie działa.
6. Kiedy będziesz odrabiała lekcje?
Kiedy w końcu ... lekcje?

 11c. Proszę wybrać odpowiednie czasowniki i wpisać je w czasie przyszłym.

0. Ania codziennie *będzie czytała* (czytać / przeczytać) książkę minimum przez godzinę.
1. Kiedyś ... (ja, jechać / pojechać) w podróż dookoła świata.
2. Pan Nowak w tym tygodniu ... (kupować / kupić) w końcu samochód.
3. W wakacje moje siostry przed snem ... (oglądać / obejrzeć) do późna komedie romantyczne.
4. Babciu, kiedy znowu ... (gotować / ugotować) nam pierogi?
5. W wakacje Ania i Ewa ... (spotykać się / spotkać się) częściej niż zwykle.
6. Czy panie znowu ... (iść / pójść) przez park tak długo jak ostatnio?

 11d. Proszę odpowiedzieć na pytania.

Co będziesz robił / robiła...

a) dziś wieczorem?

b) w czasie ferii zimowych?

c) jeśli nie będzie działał Internet?

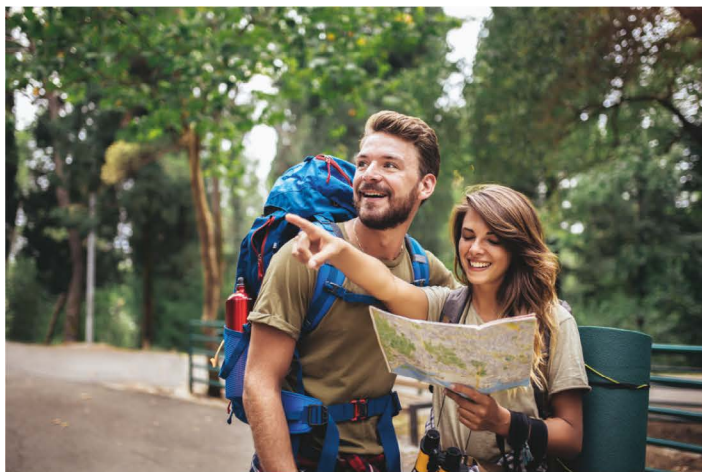
d) kiedy będziesz dorosły / dorosła?

e) sam / sama w domu?

f) gdy spotkasz się z przyjaciółmi?

 12. Proszę przyrzeć się zdjęciom i odpowiedzieć na pytania.

- Kim są te osoby?
- Co one będą robiły? Jakiej mają plany?

Ciągle pada

 13a. Proszę podpisać rysunki odpowiednimi słowami z ramki.

wichura / kałuża / upał / kropla / ulewa / grzmot / błoto / błyskawica

0. *kropla*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

13b. Proszę dopasować słowa z ćwiczenia 13a do objaśnień.

0. mała cząstka wody, deszczu – *kropla*
1. bardzo silny wiatr – ...
2. błysk światła w czasie burzy – ...
3. słysząc go w czasie burzy – ...
4. woda na ziemi po deszczu – ...
5. bardzo gorąco – ...
6. intensywny deszcz – ...
7. miękka ziemia po deszczu – ...

Uwaga!

Czasowniki pochodzące od tych rzeczowników występują tylko w 3 os. l.poj.:

błyskawica:

błyska się / błyskało się / będzie się błyskało

grzmot:

grzmi / grzmiało / będzie grzmiało

Dominik pisze

14a. Proszę uzupełnić wpis na blogu brakującymi fragmentami.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

6 XI /poniedziałek/

Warto oglądać prognozę pogody

Myślałem, że w końcu polubię jesień, ale chyba jednak nie. Wrzesień był ciepły, październik też, a teraz robi się [A – O]. Ciągłe pada i pada, trzeba omijać kałuże, uważać, żeby [B – ...], a buty i tak są brudne. Wczoraj nie wziąłem parasola do szkoły, ale skąd mogłem wiedzieć, że [C – ...]? Rano niebo było prawie bezchmurne, a potem nagle [D – ...]! Na szczęście nie grzmiało i nie błyskało się, bo to przecież nie lato, ale i tak było strasznie. Uwierzyć, że w środku dnia zrobiło się prawie ciemno?! Trzeba było posłuchać wieczorem [E – ...], a nie liczyć na to, że będzie ładnie. Wracałem do domu pod jednym parasolem z koleżanką, no i zmokliśmy obydwoje. [F – ...] wody spływały mi z włosów i ubrania. Mam nadzieję, że nie będę chory. 😞

Niedługo pewnie spadnie [G – ...]. A może nie spadnie, bo w ubiegłym roku prawie wcale go nie było, pamiętacie? Rodzice mówią, że kiedyś zimy były [H – ...], lato ciepłe, a upały zdarzały się rzadziej [I – ...]. Dziwna ta pogoda. A najgorsze w tym wszystkim jest to, że zaczyna się czas wielkiej nudy. No bo co ciekawego [J – ...] jesienią i zimą w domu i na dworze?

Jeśli macie jakieś pomysły, napiszcie do mnie. Chętnie się dowiem.

Dominik

0. coraz zimniej

1. krople wody

2. zaczęła się ulewa

3. nie wejść w błoto

4. niż teraz

5. dłuższe, śnieżne i mroźne

6. prognozy pogody

7. można robić

8. pierwszy śnieg

9. będzie padać

 14b. Proszę zaznaczyć odpowiedź zgodną z wpisem na blogu Dominika.

0. Dominik a) lubi jesień.b) kiedyś lubił jesień.c) <u>nie potrafi polubić jesieni.</u> 1. Dominik nie zabrał parasola, bo a) rano była ładna pogoda.b) w prognozie pogody nie było informacji o deszczu.c) wzięta go koleżanka. 2. Dominik wrócił do domu a) chory.b) przestraszony.c) cały mokry.	3. W poprzednim roku zima była a) długa i mroźna.b) śnieżna i mroźna.c) bezśnieżna. 4. Rodzice Dominika mówią, że kiedyś a) lato było bardziej gorące.b) było mniej upalnych dni.c) zimy były dłuższe i mniej mroźne. 5. Jesienią i zimą Dominik a) zawsze robi coś ciekawego.b) bardzo się nudzi.c) spędza dużo czasu na dworze.

 14c. Popatrz za okno i przygotuj wpis na swoim blogu, który będzie inspirowany dzisiejszą pogodą.

 15a. Czy pamiętasz? Proszę porównać zdania i powiedzieć, kiedy używamy przymiotnika, a kiedy przysłówka.

Przymiotnik a przysówek

Patrz: klasa VII, lekcja 10

Jaki? Jaka? Jakie?	Jak?
– Wczorajszy dzień był deszczowy. – Codzienna gimnastyka jest dobra dla zdrowia. – Lato będzie słoneczne i gorące. – Lubimy chodzić po wysokich górach.	– Wczoraj było deszczowo. – Trzeba gimnastykować się codziennie. – Latem będzie słonecznie i gorąco. – Lubimy chodzić wysoko w górach.

 15b. Proszę ułożyć wyrazy w odpowiedniej kolejności (od najniższej do najwyższej temperatury), a następnie zamienić przymiotniki na przysłówki.

ciepły / chłodny / upalny / ~~mroźny~~ / zimny / gorący

1. **Jaki? (Jaka? Jakie?)** mroźny,

2. **Jak?** mroźnie (mroźno),

Uwaga!

Możliwe są dwie formy przysłówka *mroźnie* / *mroźno*.

15c. Proszę ułożyć zdania ze słowami z ćwiczenia 15b zgodnie z podanym przykładem.

0. *W ostatnich latach zimy były mroźne. W tym roku zimą nie było zbyt mroźnie.*

1.

2.

3.

4.

5.

15d. Przymiotnik czy przysłówki? Proszę podkreślić właściwe słowa.

Różni ludzie mają różne / różnie⁰ opinie na temat pogody. Jedni lubią upalne / upalnie¹ lato i są szczęśliwi, gdy słońce mocno / mocne² grzeje, a niebo jest bezczmurnie / bezczmurne³. Inni wtedy narzekają, że jest im za gorąco / gorące⁴ i czekają na ochłodzenie. Kiedy przychodzi deszczowo / deszczowa⁵ i zimna / zimno⁶ jesień, wszyscy czekają na wiosnę, po której szybko / szybkie⁷ przyjdzie lato. Chyba mało / małych⁸ osób lubi zimą. Wolimy wtedy przyjemne / przyjemnie⁹ ciepło domu i leniwie / leniwe¹⁰ spędzanie czasu przed telewizorem niż choćby krótki / krótka¹¹ spacer po dworze. Mroźnie / Mroźnie¹² powietrze ma jednak dobrze / dobry¹³ wpływ na nasze zdrowie – pod warunkiem, że jesteśmy ciepło / cieple¹⁴ ubrani. Tak naprawdę każda pora roku jest pięknie / piękna¹⁵, trzeba tylko uważnie / uważne¹⁶ rozejrzeć się dookoła i mieć ciekawe / ciekawie¹⁷ pomysły na spędzanie czasu poza domem. A wy myślicie podobne / podobnie¹⁸ na ten temat?

16a. Proszę opisać porę roku ze zdjęcia.

- 🎧 **16b.** Proszę odnaleźć trzywyrazowe hasło, które jest określeniem jednej z pór roku.

zielostopagrudzłotabiato**w**spolska**t**atrawodjesideszczjesieńnikolorow

Hasło: ...

Czy wiesz, co oznacza to wyrażenie?

- 🎧 **17a.** Proszę słuchać piosenki i wpisywać brakujące słowa.

Ciągle pada

Ciągle *pada*⁰! Asfalt ulic jest dziś śliski jak brzuch ryby,
mokre ...¹ się opuszcza coraz niżej,
żeby przejrzeć się w marszczoną ...² wodzie. A ja?
A ja ...³, desperacko i na przekór wszystkim moknę,
patrzę w niebo, chwytam w usta deszczu ...⁴,
patrzę na mnie rozpląszone twarze w oknie, to nic!

Ciągle pada! Ludzie ...⁵, bo się bardzo boją deszczu,
stoją w bramie, ledwie się w tej bramie mieszczą.
Ludzie skaczą przez ...⁶ na swej drodze. A ja?
A ja chodzę, nie przejmując się ...⁷ i nie spiesząc,
czując, jak mi krople deszczu usta pieszczą,
ze złożonym ...⁸ idę pieszo, o tak!

Ciągle pada! Alejkami już strumienie wody ...⁹,
jakaś para się okryła peleryną,
przyglądając się, jak mokną bzy w ...¹⁰. A ja?
A ja chodzę w strugach ...¹¹, ale z czołem podniesionym,
żadna siła mnie nie zmusza i nie goni,
idę niby zwiastun ...¹² z kwiatkiem w dłoni, o tak!

Ciągle pada! Nagle ogniem otworzyły się niebiosy,
potem zaczął deszcz ...¹³ sieć z ukosa,
liście klonu się zatrzęsły w wielkiej trwodze. A ja?
A ja chodzę i niestraszna mi ...¹⁴ i ulewa,
ani piorun, który trafił obok drzewa,
słucham ...¹⁵, który wciąż inaczej śpiewa. x 2

Słowa: Krzysztof Dzikowski
Muzyka: Seweryn Krajewski
Wykonanie: Czerwone Gitary

- **17b.** Proszę znaleźć i podkreślić poniższe przysłówki w tekście piosenki, a następnie dopasować je do objaśnień.

0. <i>ciągle</i>	a) w inny sposób
1. desperacko	b) na nogach, na piechotę
2. na przekór	c) bez nadziei na coś, rozpaczliwie
3. pieszo	d) z trudem
4. ledwie	e) cały czas, bez przerwy
5. inaczej	f) wbrew czyjejś woli, na złość komuś

- **17c.** Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi przysłówkami z ćwiczenia 17b.

0. Marta *desperacko* poszukuje oryginalnej sukienki na imprezę urodzinową.
1. Jeśli brakuje ci słów, zacznij zdanie ... – będzie ci łatwiej.
2. ... mamie nie założyłam czapki, ale teraz tego żałuję, bo jestem chora.
3. Rodzice ... mi powtarzają, że powinienem systematycznie się uczyć.
4. Chodzę do szkoły ..., ale dziś tata mnie podwiózł, bo była ulewa.
5. Antek ... zdał egzamin do liceum, a chodzi dumny jak paw.

Dobrze czy źle?

- **18a.** Czy pamiętasz? Proszę przeczytać zdania i odpowiedzieć na pytania.

1. Kiedy używamy przysłówków w stopniu wyższym i najwyższym.
2. Jak tworzymy te formy?

Stopniowanie przysłówków

Patrz: klasa VII, lekcja 9

- Ania uczy się lepiej niż Ewa.
Ania uczy się lepiej od Ewy.
- Moja siostra ubiera się bardziej kolorowo niż ja.
Moja siostra ubiera się bardziej kolorowo ode mnie.
- Na tej drodze jest mniej / bardziej ślisko niż na tamtej.
- Dni robią się coraz dłuższe, a noce coraz krótsze.
Jestem coraz bardziej zadowolony z ocen z matematyki.
- Antek ma najwięcej piątek w całej klasie.
Antek ma najwięcej piątek z całej klasy.
- Monika śpiewa najpiękniej w całej szkole.
Monika śpiewa najpiękniej z całej szkoły.

 18b. Proszę uzupełnić zdania przysłówkami w stopniu wyższym lub najwyższym.

0. Imieninowa impreza u Oli trwała *dłużej* (długo) niż u Adama.
1. Andrzej ze zdziwienia otwierał oczy coraz ... (szeroko).
2. W tym parku jest ... (zielono) niż w tamtym!
3. Ze wszystkich zwierząt ... (bardzo) boję się myszy.
4. Moja mama dba o linię i odżywia się ... (zdrowo) niż tata.
5. Tamta gwiazda świeci ... (jasno) ze wszystkich.
6. Tomek zachowuje się ... (niegrzecznie) z całego rodzeństwa.
7. Wojtek i Zosia napisali test ... (źle) z klasy.
8. W waszym towarzystwie jest nam ... (wesoło)!

 18c. Proszę uzupełnić tekst przysłówkami w stopniu wyższym lub najwyższym.

Klimat na Ziemi zmienia się coraz *bardziej*⁰ (bardzo) i coraz ... (szybko)¹. Średnia temperatura z roku na rok wzrasta, co oznacza, że będzie coraz ... (ciepło)². Obecnie ... (często)³ niż w ostatnich 20-30 latach zdarzają się niebezpieczne zjawiska pogodowe. Coraz ... (wyraźnie)⁴ widać także zanikanie granic między porami roku. Zima przychodzi ... (późno)⁵ i jest o tej porze ... (ciepło)⁶ niż zwykle. Ludzie są z tego faktu zadowoleni, ponieważ zużywają ... (mało)⁷ energii na ogrzanie domów, a zima jest przecież okresem, w którym zużywamy jej ... (dużo)⁸ w ciągu roku.

Wiosna też przychodzi ... (szybko)⁹ niż kiedyś: rośliny rozwijają się ... (wcześnie)¹⁰, ... (często)¹¹ zdarzają się dni gorące. W miesiącach letnich robi się coraz ... (upalnie)¹², a gdy dojdzie do tego susza, rośliny rosną ... (wolno)¹³, bo brakuje im wody. To tylko kilka przykładów zmian klimatycznych. Musimy więc zacząć działać jak ... (szybko)¹⁴, aby za kilka lat nie było na naszej planecie ... (źle)¹⁵ niż jest.

 18d. Proszę znaleźć w wężu literowym pięć przysłówków, a następnie utworzyć ich stopień wyższy i najwyższy.

0. <i>źle, gorzej, najgorzej</i>	3. ...
1. ...	4. ...
2. ...	5. ...

- A Proszę przeczytać tytuł artykułu i spróbować zgadnąć, o czym będzie opowiadał.

Znalezione w prasie

Niezwykły sekret jesiennych liści

Mieniające się ciepłymi kolorami jesienne liście są pełne smutku, bo umierają... z głodu. Drzewo, które zabiera im wszystkie wartościowe substancje odżywcze oraz wodę, przygotowuje się do najtrudniejszego do przetrwania okresu – zimy.

Aby utrzymać się przy życiu, rośliny potrzebują trzech rzeczy: wody, światła słonecznego i dwutlenku węgla (CO_2). Jednak żeby wytworzyć z nich substancje odżywcze, niezbędny jest zawarty w zdrowych liściach chlorofil. To on nadaje im charakterystyczną barwę dzięki temu, że pochłania czerwone i niebieskie promieniowanie wytwarzane przez słońce. Aby móc prawidłowo funkcjonować, chlorofil potrzebuje odpowiednich warunków, tzn. ciepła i słonecznego światła. Jeśli ma tego za mało, zamiera, a razem z nim cały liść.

Zjawisko to nie następuje natychmiast, a jego rozpoczęcie widoczne jest w postaci zmiany barwy. W blaszce liściowej występują

różne pigmenty. Wiosną i latem dominuje pigment zielony, a jesienią, gdy ten zanika, coraz bardziej widoczne stają się pozostałe, które dają efekt żółci, pomarańczu i czerwieni.

Kolor roślin zależy od warunków atmosferycznych. Jeśli noce są zimne, a dni słoneczne, szata drzew i krzewów jest jasna i bardzo intensywna.

Na podstawie: „Angorka” nr 44 (1 XI 2020)

- B Proszę zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

0	Tematem artykułu jest jesienna pogoda.	P / ☒ F
1	Liście usychają, żeby drzewo mogło przetrwać zimę.	P / F
2	Rośliny potrzebują do życia wody, światła i chlorofilu.	P / F
3	Chlorofil funkcjonuje prawidłowo niezależnie od pogody.	P / F
4	Liście mają najwięcej zielonego pigmentu wiosną i latem.	P / F
5	Kolor liści i jego intensywność zależą od pogody.	P / F

PROJEKT

Ustalcie wspólnie schemat tygodniowego kalendarza pogody. Zapisujcie, jaka była pogoda każdego dnia rano i wieczorem. Porównajcie w klasie wasze opisy.

Lekcja 7

Czy jesteś eko?

1a. Co wyrzucamy do kosza? Proszę podpisać rysunki wyrazami z ramki.

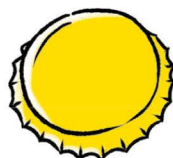
karton po mleku / skórka po bananie / woreczek / skorupki / miska / kabel / żarówka / bateria / papierek po cukierku / słoik / reklamówka / zakrętka / kapsel / pudełko po butach / puszka po napoju / ogryzek / opakowanie po chipsach / obierki z ziemniaków / ładowarka

0. *reklamówka*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

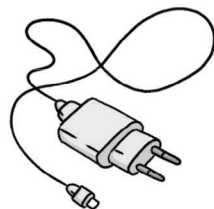
5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

9. ...

10. ...

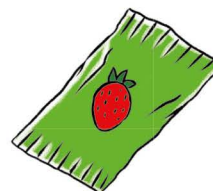
11. ...

12. ...

13. ...

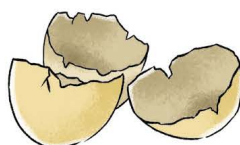

14. ...

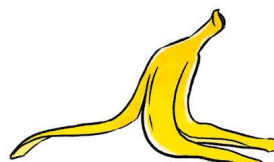
Resztki jedzenia

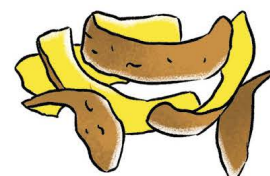
15. ...

16. ...

17. ...

18. ...

 1b. Co to jest? Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ćwiczenia 1a.

0. Nalewamy do niej wody, kiedy zmywamy naczynia – **miska** .

1. Pakujemy w nią zakupy –

2. Zakręcamy nią butelkę, żeby nie wylała się woda –

3. Zdejmujemy go z butelki specjalnym otwieraczem –

4. Dzięki niemu działa np. telewizor albo komputer –

5. Zostaje, kiedy zjemy jabłko –

6. Jest w telefonie albo w pilocie do telewizora –

7. Mama robi w nim dżem albo ogórki –

8. Wkładamy do niego kanapkę, którą bierzemy do szkoły –

9. Wkręcamy ją do lampy –

10. Część jajka, której nie zjadamy –

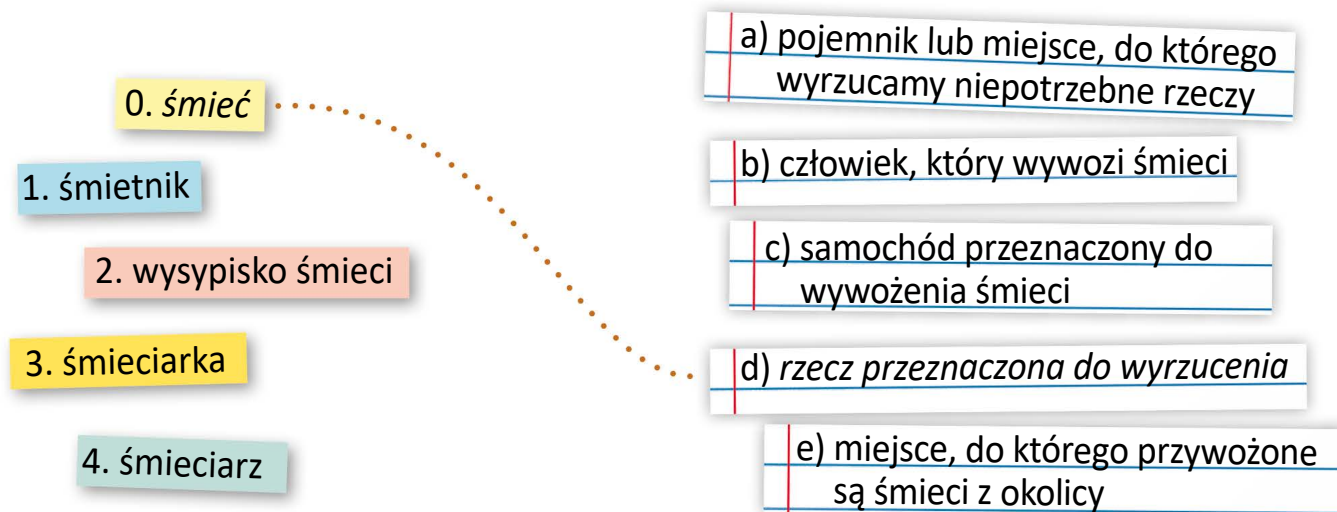
 1c. Proszę dopasować wyrazy z ramki do diagramów, a następnie dopisać swoje słowa. Uwaga! Niektóre słowa pasują do kilku kategorii.

wodzie / pizzy / jogurcie / kompcie / pomidorach / komputerze / herbacie / napoju / coli / soku / dżemie / piwie / szamponie / kawie / ogórkach / telewizorze / grzybach / konserwie / płynie do zmywania / mleku / syropie / śmietanie

Dlaczego trzeba segregować śmieci?

2a. Proszę połączyć słowa z definicjami.

2b. Proszę uzupełnić tekst wyrazami z ćwiczenia 2a w odpowiedniej formie. Uwaga! Niektóre wyrazy się powtarzają.

Kiedy byłem małym dzieckiem, bardzo lubiłem, gdy pod nasz blok przyjeżdżała **śmieciarka**⁰. Zawsze obserwowałem, jak ...¹ wysypują ...² z naszych kontenerów i zabierają je na ...³. Kiedyś powiedziałem rodzicom, że jak dorosnę, to zostanę ...⁴, bo też chcę jeździć takim dużym samochodem, więc kupili mi małą ...⁵ do zabawy. Wrzucałem do niej różne prawdziwe ...⁶ (np. skórki po bananach, papierki po cukierkach) i jeździłem po całym domu. Teraz mam już 15 lat i zmieniłem plany na przyszłość, ale mama przypomina mi o moich dziecięcych marzeniach za każdym razem, kiedy nie chce mi się iść do ...⁷, żeby wyrzucić ...⁸.

3. Proszę uzupełnić zdania wyrazami z ramki.

jednorazowa / segregacja / drewniany / szklana / papier
aluminiowa / wielorazowa / recykling / plastikowa

0. Dzielenie czegoś na kategorie to **segregacja**.
1. Ponowne wykorzystanie materiału to ...
2. Reklamówka, której używamy tylko raz lub kilka razy, to reklamówka ...
3. Torba materiałowa, której używamy wiele razy, to torba ...
4. Butelka może być ... lub ...
5. Puszka po konserwie jest ...
6. W kuchni mam ... stół.
7. ... na książki i zeszyty robi się z drzew.

 4a. Proszę przeczytać tekst, a następnie odpowiedzieć na pytanie zadane w tytule.

Dlaczego trzeba segregować śmieci?

Każdy z nas codziennie produkuje bardzo dużo śmieci. Im jesteśmy bogatsi, tym więcej nowych rzeczy kupujemy, a przez to wyrzucamy stare i niepotrzebne nam już przedmioty. Ponadto codziennie kupujemy w sklepach jedzenie, kosmetyki i środki chemiczne w jednorazowych opakowaniach, plastikowych butelkach, aluminiowych puszkach, szklanych słoikach. Pakujemy to wszystko do foliowych reklamówek, które szybko wyrzucamy, ponieważ łatwo się niszczą.

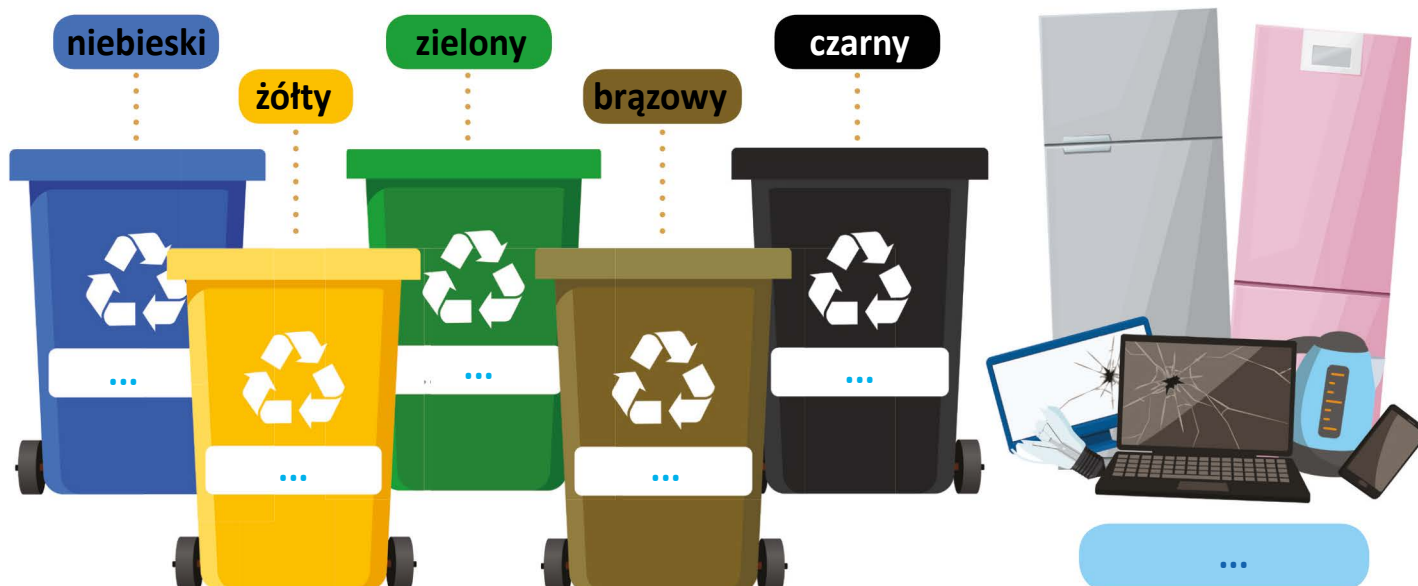
Niestety, wszystkie śmieci rozkładają się przez wiele lat i nie długo Ziemia może się stać wielkim wysypiskiem. Dlatego powinniśmy starać się produkować mniej śmieci i segregować te, które wyrzucamy.

W Polsce odpady należy wyrzucać do 5 różnych kontenerów oznaczonych kolorami. Kontener niebieski przeznaczony jest na papier. Do zielonego wrzucamy szkło – bezbarwne i kolorowe. Żółty pojemnik przeznaczony jest na metale i tworzywa sztuczne. Resztki jedzenia, czyli tak zwane odpady biodegradowalne, wrzucamy do kontenera brązowego. Do czarnego, oznaczonego jako śmieci zmieszane, wrzucamy rzeczy, które nie pasują do żadnej kategorii lub są zabrudzone (np. masłem, olejem, sosem itp.). Wyrzucamy tu też resztki mięsa, jajka i produkty mleczne. Baterie, kable, stare komputery, czyli tak zwane elektrośmieci, wrzucamy do koszy, które znajdziemy w sklepach sprzedających takie rzeczy.

Posegregowane odpady poddawane są recyklingowi, czyli są wykorzystywane do produkcji nowych przedmiotów. Dzięki temu na Ziemi jest mniej śmieci, oszczędzamy energię, bo nie musimy produkować nowych materiałów i mamy czystsze powietrze.

 4b. Proszę podpisać pojemniki na śmieci.

 4c. Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i wybrać odpowiednie zakończenia zdań.

1. Ludzie często wyrzucają stare przedmioty,
 - a) kiedy się zepsują.
 - b) ponieważ nie lubią mieć dużo rzeczy.
 - c) ponieważ mają pieniądze i mogą sobie kupić nowe.
2. Jedzenie i kosmetyki najczęściej kupujemy w opakowaniach
 - a) jednorazowych.
 - b) wielorazowych.
 - c) szklanych.
3. Foliowych reklamówek używamy
 - a) wiele razy.
 - b) tylko raz.
 - c) niewiele razy, czasami tylko raz.
4. Ziemia może stać się niedługo wysypiskiem, ponieważ
 - a) produkujemy coraz więcej śmieci.
 - b) śmieci bardzo długo się rozkładają.
 - c) obie odpowiedzi są poprawne.
5. Do kontenera zielonego wyrzucamy szkło
 - a) bezbarwne i kolorowe.
 - b) kolorowe.
 - c) bezbarwne.
6. Brudne pudełko po pizzy wyrzucimy do kontenera
 - a) niebieskiego.
 - b) czarnego.
 - c) brązowego.
7. Zużyte baterie należy wrzucić do pojemnika
 - a) który znajdziemy w sklepie.
 - b) czarnego.
 - c) żółtego.
8. Resztki mięsa i nabiał wrzucamy do pojemnika
 - a) żółtego.
 - b) brązowego.
 - c) czarnego.

 4d. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Jakie są rodzaje pojemników na śmieci w twoim kraju? Co można do nich wrzucać?
2. Czy ty segregujesz śmieci? Dlaczego?

5a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać, jak tworzymy liczbę mnogą mianownika i biernika.

Mianownik (kto? co?) i biernik (kogo? co?)

liczba mnoga, rodzaj niemęskoosobowy

Patrz: klasa VI, lekcja 3
klasa VII, lekcja 5

Rodzaj	Mianownik l. pojedyncza	Mianownik l. mnoga
 męski żeński	stary komputer pusty karton materiałowa torba wesoła kobieta	stare komputery puste kartony materiałowe torby wesołe kobiety
	długi dialog niebieski woreczek zepsuta ładowarka spalona żarówka	długie dialogi niebieskie woreczki zepsute ładowarki spalone żarówki
	ciekawý mecz kolorowy kapsel wyczerpana bateria pachnąca róża	ciekawe mecze kolorowe kapsle wyczerpane baterie pachnące róże
 nijaki	polskie jabłko trudne ćwiczenie papierowe opakowanie	polskie jabłka trudne ćwiczenia papierowe opakowania

5b. Proszę uzupełnić na plakacie nazwy śmieci w liczbie mnogiej.

szklana butelka / resztki jedzenia / plastikowa butelka / gumowa opona
aluminiowa puszka / kartonowe pudełko / guma do żucia / reklamówka foliowa / pielucha

Jak długo „żyją” śmieci?

 5c. Zostań mistrzem segregacji! Proszę dopasować śmieci do odpowiedniego kontenera. Podane wyrazy proszę zamienić na liczbę mnogą.

rozbita szklanka / plastikowa zakrętka / drewniana łyżka / kartonowe pudełko
butelka po perfumach / karton po mleku / spalona żarówka / resztkę jedzenia
stary zeszyt / spalona ładowarka / gąbka do mycia / opakowanie po ciastkach
butelka po oleju / ogryzek / stary kalendarz / guma do żucia / wyczerpana bateria
puszka po konserwie / stary telefon / czyste pudełko po pizzy / porcelanowy talerz
plastikowa miska / skórka po bananie / kapsel / foliowy woreczek / gazeta
papierowa torba / stary tablet / blok rysunkowy / pusty stoik
obierek z ziemniaka / skorupka po jajku / szklana miska /
szklana butelka / dziurawe ubranie / brudne pudełko po pizzy / czajnik elektryczny

Metale i tworzywa sztuczne

plastikowe zakrętki

Papier

Szkło

Bio

Odpady zmieszane

Elektrośmieci

6a. Proszę posłuchać piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Moja planeta

Moja planeta jest całkiem nie z tej *ziemi*⁰.

Moja planeta nie ma ...¹.

Moja planeta jest ...² niewyspana.

Moja planeta jest tam gdzie ty i mama.

Moja planeta nie spadła tu z ...³.

Moja planeta to tajemnica.

Moja planeta raz ...⁴, raz przegrzana.

Moja planeta jest tam gdzie ty i mama.

Ref.: SOS – to Ziemia woła ...⁵.

Jutro tlen już ...⁶ będzie zbudzić.

SOS – ratujmy siebie sami.

SOS – do siebie ...⁷.

Moja planeta ...⁸ się nie boi.

Moja planeta broń rozbroi.

Moja planeta zna ...⁹ obyczaje.

Moja planeta nam wszystkim ...¹⁰ podaje.

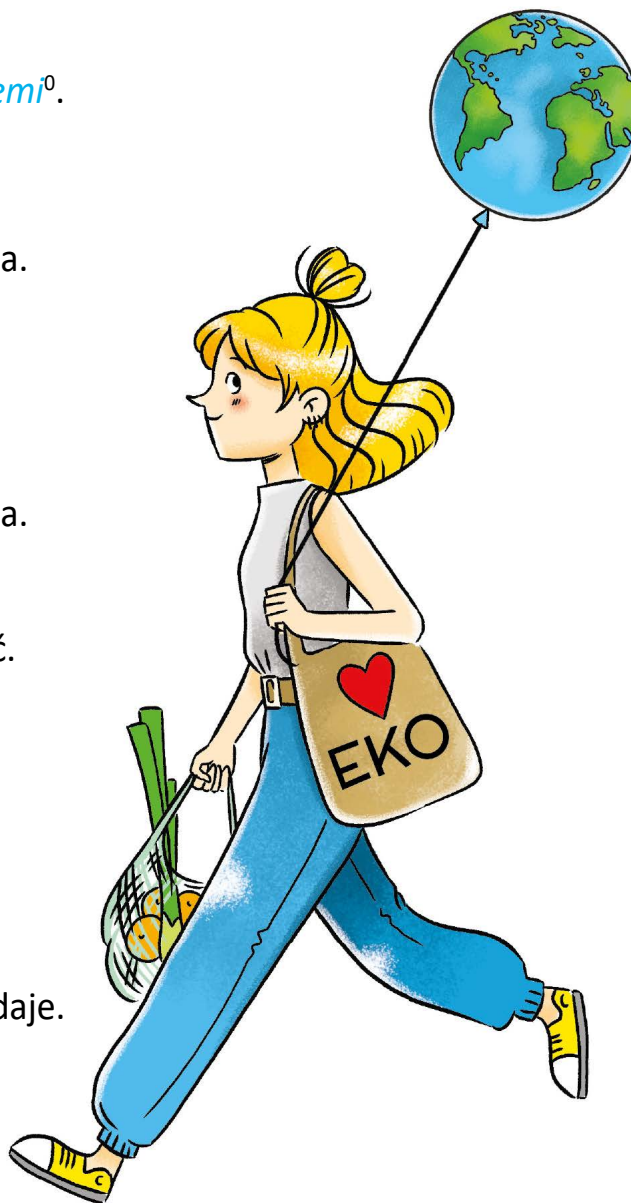
Ref.: SOS – to Ziemia woła...

SOS! SOS! SOS!

Tak, to prawda, ...¹¹ była cierpliwa,

ale teraz musi, teraz musi być ...¹².

Ref.: SOS – to Ziemia woła... x 2

Autorka tekstu: Justyna Holm
Muzyka i wykonanie: Majka Jeżowska

6b. Proszę odnaleźć hasło w wężu literowym.

Hasło: ...

7a. Proszę uzupełnić listę sposobów na ekologiczne życie słowami z ramki.

rower / żarówek / makulaturę / papier / torbę / światło / pralkę / recyklingu
ulotek / wody / ładowarkę / prysznicem / ubrania / opakowaniach / śmieci

I. Oszczędzaj energię

0. Wyłączaj **światło** w pokoju, jeśli z niego wychodzisz.
1. Wyciągaj ... z gniazdka, jeśli nie ładujesz telefonu.
2. Używaj energooszczędnych

II. Zmniejszaj ilość śmieci

3. Nie kupuj produktów w plastikowych
4. Na zakupy zawsze zabieraj własną ... albo plecak.
5. Niepotrzebne i niezniszczone rzeczy (np. meble, telefon, ... oddaj komuś, kto ich potrzebuje.

III. Oszczędzaj wodę

6. Nie puszczaj niepotrzebnie ... np. kiedy myjesz zęby albo ręce.
7. Kąp się pod ... a nie w wannie.
8. Włączaj tylko pełną ... i zmywarkę.

IV. Dbaj o czyste powietrze

9. Wybieraj ... albo autobus zamiast samochodu.
10. Nie spalaj ... w piecu.
11. Segreguj śmieci, wtedy będą wykorzystane do ... a nie do spalania.

V. Chroń drzewa

12. Oszczędzaj
13. Zbieraj
14. Nie bierz

7b. Proszę w parach opisać inne sposoby dbania o środowisko.

- 8a. Proszę posłuchać dwa razy wypowiedzi czterech osób i zanotować, w jaki sposób dbają o środowisko.

Marta Dąbrowska
(16 lat)

Bierze udział w ekologicznych akcjach (np. zbieranie makulatury i plastikowych zakrętek);

...

...

Segreguje śmieci;

...

...

Róża Zając
(55 lat)

Piotrek Zając
(13 lat)

Oszczędza wodę;

...

...

Maciej Pawlicki
(35 lat)

Stare rzeczy oddaje innym;

...

...

- 8b. Proszę jeszcze raz wysłuchać nagrania i dokończyć zdania.

1. W szkole Marty organizowane są zbiórki
2. Marta czasami zapomina
3. Róża Zając ma 4 kosze: metal i plastik, odpady biodegradowalne,
4. Róża Zając bardzo lubi
5. Piotrka ekologicznego życia nauczyli
6. Maciek Pawlicki żyje ekologicznie, bo chciałby, żeby jego dzieci i wnuki
7. Maciek Pawlicki jeździ do pracy samochodem, bo

9. Proszę przyjrzeć się zdjęciom i odpowiedzieć na poniższe pytania.

- Kim są te osoby?
- W jaki sposób dbają one o naszą planetę?
- Które z ich zachowań nie są ekologiczne?

Weronika

Wojtek

10. Proszę uzupełnić tekst wiersza formami rzeczowników w liczbie mnogiej.

Ekologiczna „tragedia”

Brudno wszędzie, fetor wszędzie!

Co to będzie? Co to będzie?

Tu *papiery* (papier)⁰, tam ... (butelka)¹,
... (puszka)², ... (kabel)³, brudne ścierki,
stoik, ... (kapsel)⁴ i ... (odpadek)⁵,
ale były tu gagatki*!

Śmieci wszędzie, odór wszędzie!

Co to będzie? Co to będzie?

Kto posprząta ten bałagan?
Kto napełni ... (kosz)⁶, ... (worek)⁷?
Kto przemieni nieład wielki
w czyste ... (las)⁸ oraz ... (łąka)⁹?

Brudno wszędzie, fetor wszędzie!

Co to będzie? Co to będzie?

Hej, łobuzy*, wy brudasy*!
Takie były piękne ... (las)¹⁰,
czyste ... (rzeka)¹¹ i ... (źródło)¹²,
teraz ścieki – przykrość wielka!

Brzydko wszędzie, szaro wszędzie!

Co to będzie? Co to będzie?

Kiedy wszyscy się zbierzemy,
i tych ... (śmieć)¹³ pozbędziemy,
to świat będzie znowu czysty,
piękny, barwny i przejrzysty.

Czysto wszędzie, pięknie wszędzie!

Dobrze będzie! Cudnie będzie!

***gagatek, łobuz** – osoba, która źle się zachowuje, jest niegrzeczna

brudas – brudny człowiek;
człowiek, który robi bałagan

*Brudno wszędzie, fetor wszędzie!
Co to będzie? Co to będzie?*

*Czysto wszędzie, pięknie wszędzie!
Dobrze będzie! Cudnie będzie!*

- 11a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i wybrać słowa najlepiej pasujące do kontekstu.

DzienZaNiem
HOME O MNIE KONTAKT

08 III /środa/

Nie rozumiem ludzi! 😞

Poszliśmy dzisiaj z Magdą i Kajtkiem na spacer do lasu i zamiast grzybów zbieraliśmy / wyrzucaliśmy⁰ ŚMIECI. Nie znam / rozumiem¹, dlaczego ludzie wyrzucają śmieci do lasu! Przecież na każdym osiedlu są specjalne pudełka / kontenery², a do rodzin, które mieszkają w prywatnych domach, dwa razy w miesiącu przyjeżdża śmietnik / śmieciarka³. I mimo to zawsze znajdzie się ktoś, kto wywozi śmieci do lasu. To prawda, że za wywóz śmieci trzeba płacić / kupić⁴, ale przecież to nie jest bardzo drogie.

Najgorsze jest to, że sprzątaliśmy w tym lesie pod koniec września – to była międzynarodowa akcja „Sprzątanie świata”. Nasza szkoła zawsze ma / bierze⁵ w niej udział. Każda klasa jedzie w inne miejsce i moja była właśnie w tym lesie. W kilka godzin zebraliśmy / posprzątaliśmy⁶ tam około 350 kilogramów śmieci. Było tam wszystko – opakowania po kosmetykach, resztki jedzenia / plastiku⁷, stare ubrania, plastikowe torby, a nawet stare sprzęty: lodówka, pralka, laptop i rower!

Po naszej akcji w lesie było czysto, a teraz znowu jest tam wysypisko / kosz⁸. Zadzwoniliśmy do straży leśnej, żeby to zgłosić. Może strażnikom uda się dowiedzieć, kto to zrobił. Ludzie bardzo często wyrzucają rzeczy, dzięki którym można ich widzieć / odnaleźć⁹, np. dokumenty. Mam nadzieję, że dostaną duży mandat!

A Wy co myślicie o wyrzucaniu śmieci do lasu? Czy w Waszym kraju też jest taki problem? Napiszcie do mnie.

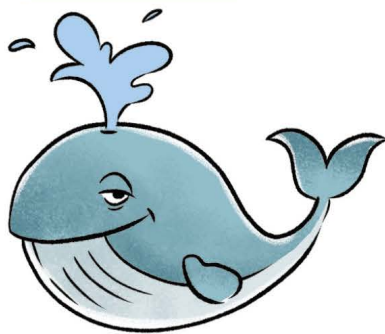
Dominik

- 11b. Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

0	Dominik poszedł z kolegami do lasu na grzyby.	P / ☒ F
1	Śmieci z prywatnych domów odbierane są częściej niż raz w miesiącu.	P / F
2	Odbiór śmieci jest darmowy.	P / F
3	Międzynarodowe „Sprzątanie świata” jest w dziewiątym miesiącu roku.	P / F
4	Wszyscy uczniowie ze szkoły sprząkali w tym samym lesie.	P / F
5	W akcji cała szkoła zebrała około 350 kg śmieci.	P / F
6	Straż leśna daje mandaty ludziom, którzy śmiecią w lesie.	P / F
7	Śmieci mogą czasem „powiedzieć”, do kogo należą.	P / F

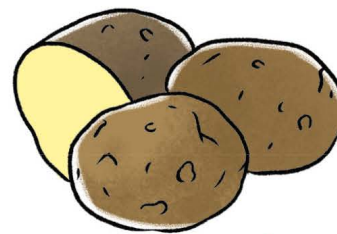
REBUS

oryb = **kie**

ć = **nie**

z = **Z** ~~niak~~

+ i

Hasło:

- 12a.** Proszę uzupełnić tytuł tekstu hasłem z rebusu, a następnie posłuchać informacji na temat międzynarodowej akcji „Sprzątanie świata” i uzupełnić brakujące słowa.

... ..

Międzynarodowa **akcja**⁰ „Sprzątanie świata” w Polsce odbywa się w każdy ...¹ weekend września. W ramach akcji wolontariusze w każdym ...², dzieci, młodzież i dorośli, sprzątają śmieci zostawione w ...³, gdzie nie powinno ich być, np. w lasach, w parkach, przy ...⁴ czy na plażach.

Akcja po raz ...⁵ odbyła się w 1989 roku w Australii. ...⁶ Sydney posprzątali wtedy miejscowy port. Rok ...⁷ w akcji brali udział mieszkańcy całego kontynentu, a w kolejnych latach ...⁸ inne kraje.

W Polsce akcja „Sprzątanie świata” jest ...⁹ od 1994 roku. Obecnie biorą w niej udział niemal wszystkie ...¹⁰ w kraju. Oprócz wielkiego ...¹¹, tego dnia organizowane są także ekologiczne ...¹², zawody sportowe, lekcje o ekologii i inne ciekawe wydarzenia.

- 12b.** Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Gdzie po raz pierwszy odbyła się międzynarodowa akcja „Sprzątanie świata”?
2. Od ilu lat Polska bierze udział w akcji?
3. Jakie wydarzenia organizowane są tego dnia w polskich szkołach?
4. Kiedy w twoim kraju odbywa się akcja sprzątania Ziemi?
5. Jak obchodzony jest ten dzień w twojej szkole?

- 13.** Napisz e-mail do swoich kolegów z klasy, w którym zaproponujesz im dołączenie do międzynarodowej akcji „Sprzątanie świata”.

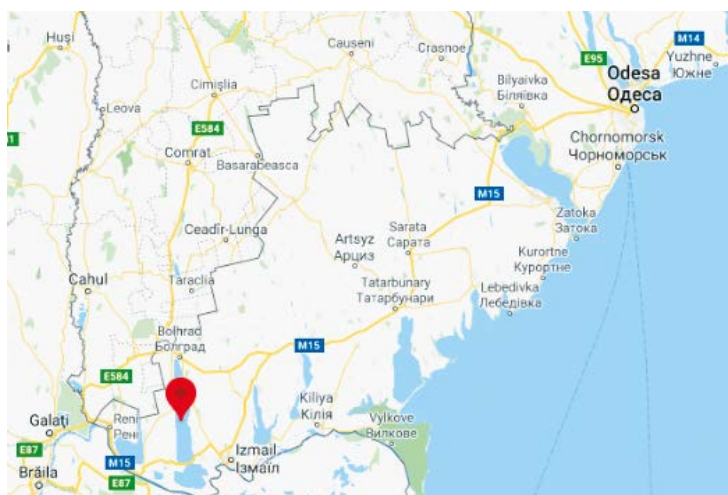

Patrz: klasa VII, lekcja 1

14. Proszę przeczytać tekst i dać odpowiedź na pytania.

Jałpuh

Jałpuh to jedno z największych jezior Ukrainy, położone w obwodzie odeskim, blisko miast Izmaił i Bołgrad. Z odeskiego dworca można dotrzeć do niego pociągiem lub autobusem. Lokalizacja ta uznawana jest za unikalny pomnik przyrody nie tylko obwodu odeskiego, ale i całej Ukrainy. O jej istnieniu wie nie każdy turysta czy mieszkaniec naszego kraju. Jezioro ma nietypowy, wydłużony kształt. Zasilane jest źródłami podziemnymi, z których większość zaczyna się w Mołdowie. Jałpuh zachwyca swoimi bajkowymi krajobrazami. Równiny, doliny, trzcinowiska mogą łagodnie przechodzić w malownicze wzniesienia. Warto podkreślić, że Jałpuh należy do trzech największych jezior Europy. Smutnym faktem jest to,

że z każdym rokiem poziom zanieczyszczenia wody tylko rośnie. Obecnie przekroczono wszystkie dozwolone normy. Przyczyną tego są rzeki Mołdowy, które wpadają do jeziora, zanieczyszczone substancjami chemicznymi i odpadami przemysłowymi. Sytuacja ta negatywnie wpływa na mieszkańców jeziora i prowadzi do coraz większego zakwitu wody.

1. Gdzie znajduje się jezioro?
2. Jaka jest jego wielkość?
3. Czym żywi się jezioro?
4. Jaki jest problem jeziora?
5. Jakie duże jeziora Ukrainy są Tobie znane?

- A Proszę przeczytać tytuł tekstu i spróbować odpowiedzieć na zawarte w nim pytanie. Następnie proszę przeczytać tekst i sprawdzić, czy odpowiedź była bliska prawdy.

Znalezione w prasie

Dlaczego w Tatrach nie ma koszy?

Każdy turysta, który wybiera się w Tatry, powinien się liczyć z tym, że wszystkie odpady, jakie „wytworzy” podczas wyprawy, musi zabrać ze sobą. Przy górskich szlakach, a także na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, nie ma bowiem koszy na śmieci. Powód jest prosty i bardzo ważny – pozostawione przez ludzi opakowania i resztki jedzenia przyciągają dzikie zwierzęta i są dla nich niebezpieczne, mogą im zaszkodzić, a nawet stać się przyczyną ich śmierci.

Niestety wiele osób, które odwiedzają najwyższe polskie góry, pozbywa się śmieci, porzucając je byle gdzie, a ci uważający się za porządných, wrzucają je np. do wiader ustawionych przy zejściu z Jaskini Mroźnej przy Dolinie Kościeliskiej. Problem w tym, że to

nie śmietniki, ale pojemniki na wodę dla koni, które zwykle tam odpoczywają po ciężkiej pracy.

Mimo że za śmiecenie w parku grozi mandat w wysokości od 50 do 500 zł, każdego roku pracownicy Tatrzańskiego Parku Narodowego i wolontariusze znoszą z gór nawet 20 ton porzucanych odpadów.

Na podstawie: „Angorka” nr 45 (8 XI 2020)

- B Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i ocenić, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

0	<i>W całej Polsce turyści muszą zabierać śmieci do domu.</i>	P / ☒ F
1	Dzikie zwierzęta chętnie zjadają resztki jedzenia.	P / F
2	Śmieci są zagrożeniem dla zdrowia i życia dzikich zwierząt.	P / F
3	Tatry to w Polsce góry średniej wysokości.	P / F
4	Niektórzy turyści mylą wiadra do pojenia koni z koszami na śmieci.	P / F
5	W Dolinie Kościeliskiej możemy zobaczyć konie.	P / F
6	Dzięki wysokim mandatom w Tatrach jest czysto.	P / F

PROJEKT

Zainspiruj się filmikiem „30 pomysłów na recykling”, który możesz obejrzeć na YouTube, i wykonaj samodzielnie jakiś „śmieciowy” użyteczny przedmiot. Zaprezentuj go w klasie, opowiedz, do czego służy oraz z czego i w jaki sposób został wykonany.

Lekcja 8

To już umiesz

1. Proszę znaleźć 10 różnic.

2. Proszę przyporządkować wyrazy z ramki do odpowiedniej kategorii.

wiśnia / pomidor / sałata / agrest / rzodkiewka / śliwka / papryka / por
porzeczka / cebula / malina / kalafior / gruszka / marchew / jabłko / ziemniak

Owoce:

.....

Warzywa:

.....

3. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami miejscownika.

0. Gdzie jesteś? W *domu* (dom) czy w *pracy* (praca)?
1. W ... (nasz sad) są tylko jabłka.
2. Wczoraj byłem z tatą na ... (mecz) koszykówki, a jutro na ... (pływalnia) obejrzymy zawody sportowe.
3. Ewa często opowiada o swoim ... (starszy syn). Mówi, że zawsze może na ... (on) polegać.
4. Lekarstwo stoi w ... (szafka) na ... (górną półkę), po ... (lewa strona).
5. O ... (ta pora) roku na ... (l.mn. / łąka), w ... (l.mn. / park) i ... (l.mn. / przydomowy ogródek) zaczynają kwitnąć pierwsze kwiaty.
6. Przy ... (my) możecie się czuć bezpiecznie! Pamiętajcie o ... (to)!
7. – Co wiesz o ... (tamto jezioro)?
– Wiem, że w ... (najgłębsze miejsce) ma 100 metrów, a na jego ... (dno) leży stara łódka.
8. Przy ... (zabytkowy zamek) rosną stare drzewa.
9. Nigdy nie pamiętasz o ... (moje urodziny) ani ... (imieniny).
10. Często myślę o ... (ty). A ty, czy myślisz o ... (ja)?

4. Proszę znaleźć dziewięć słów związanych z pogodą, a następnie wybrać pięć i napisać z nimi zdania.

P	S	Ł	O	Ń	C	E	K	B	C	V	M
E	K	M	R	Ó	Z	F	W	R	I	K	I
R	U	Y	Z	X	B	J	I	H	L	A	E
P	P	S	B	U	R	Z	A	E	R	Ł	T
C	A	G	Z	Ą	C	L	T	G	U	U	B
V	Ł	H	S	K	A	R	R	B	P	Ż	Ł
B	Z	K	W	R	I	P	M	G	J	A	O
W	D	E	S	Z	C	Z	D	E	Ó	C	T
P	Y	R	Ę	M	E	N	M	F	D	K	O
J	K	L	W	T	O	Z	G	R	A	D	B
Ś	N	I	E	G	F	W	Ł	B	M	M	W
H	R	A	C	J	L	M	G	Ł	A	E	R

0. *burza*

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...

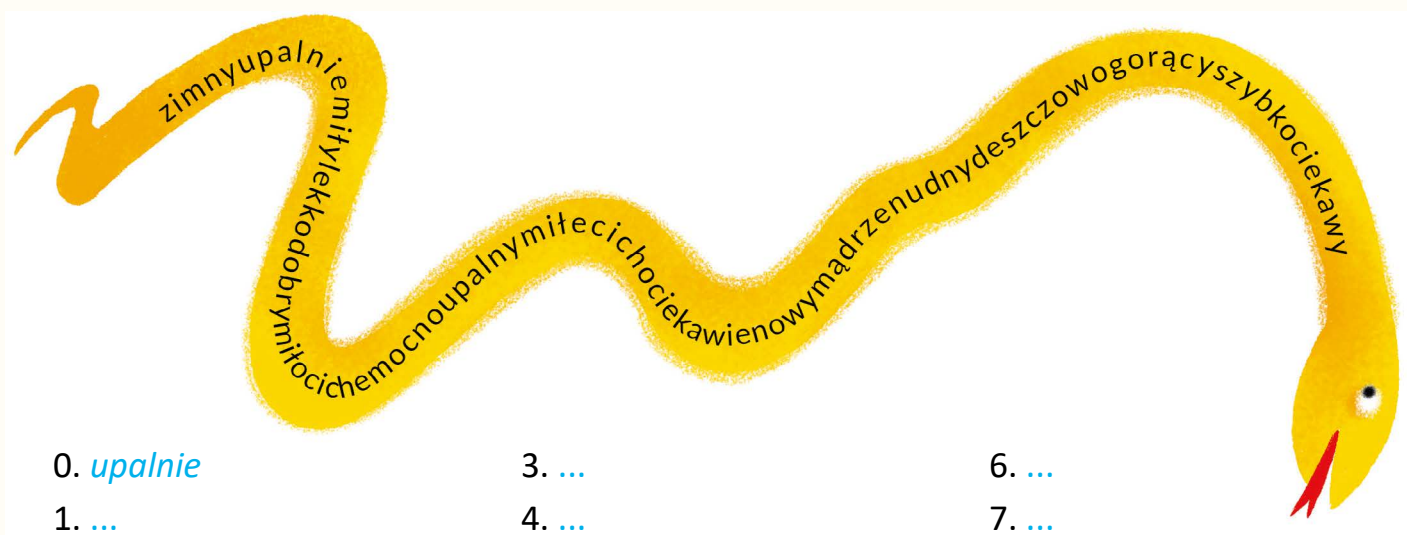
0. *Wczoraj wieczorem nad miastem przeszła wielka burza.*

1.
2.
3.
4.
5.

5. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami czasu przyszłego prostego lub złożonego.

0. Jutro *będziemy się pakowali / spakujemy się* (my, r.m. / pakować się) przed podróżą. Wieczorem *zamówimy* (my / zamówić) taksówkę na szóstą rano.
1. W czasie diety ... (ja, r.ż. / jeść) dużo warzyw, ... (ja, r.ż. / pić) dużo wody i często ... (ja, r.ż. / gimnastykować się).
2. Mama nie ... (ona / pozwolić) dzieciom oglądać tego serialu, bo potem one ... (bać się) i nie ... (one / móc) zasnąć.
3. – Co ... (ty, r.m. / robić) jutro wieczorem?
– Najpierw ... (ja, r.m. / uczyć się) do sprawdzianu, potem ... (ja / wziąć) prysznic i ... (ja / pójść) spać.
4. Mama obiecała, że w sobotę ... (ona / upiec) szarlotkę i ... (ona / ugotować) zupę pomidorową. Ja i mój brat na pewno jej w tym ... (my / pomóc).
5. – Aniu, Zosiu, kiedy mnie ... (wy / odwiedzić)?
– Babciu, w wakacje ... (my, r.nm. / odwiedzać) cię bardzo często, bo ... (my, r.nm. / mieć) dużo wolnego czasu.
6. Ania nie ... (ona / wyjść) dziś z koleżankami na dwór, ponieważ ... (ona / musieć) uczyć się do sprawdzianu.

6. Proszę wypisać przysłówki z węża wyrazowego, a następnie wybrać cztery z nich i ułożyć z nimi zdania.

0. <i>upalnie</i>	3. ...	6. ...
1. ...	4. ...	7. ...
2. ...	5. ...	8. ...

0. *Latem, kiedy jest upalnie, codziennie jeździmy nad rzekę.*

1.
2.
3.
4.

7. Proszę uzupełnić zdania przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym.

0. Wczoraj było *cieplej* (ciepło) niż dzisiaj.
1. W tym tygodniu ... (zimno) będzie w czwartek i będzie padał deszcz, ale od piątku będzie się robiło coraz ... (ładnie).
2. Tomek był chory ... (bardzo) niż ja, dlatego ... (długo) nie było go w szkole.
3. Mam troje dzieci, a ... (dużo) problemów mam z moim najstarszym synem, który uczy się ... (źle) w całej klasie.
4. Antek ubiera się ... (elegancko) z rodzeństwa.
5. W tym roku jest ... (mało) dni świątecznych niż w tamtym, za to wakacje zaczną się dwa dni ... (wcześnie) niż rok temu.
6. Wczoraj padało ... (intensywnie) niż dzisiaj.

8. Proszę rozwiązać krzyżówkę i wyjaśnić, co oznacza jej hasło.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

1

2

3

4

5

6

7

8

9

9. Proszę uzupełnić tekst formami mianownika i biernika liczby mnogiej.

Jak działają podzielnie?

W Polsce powstaje coraz więcej podzielni, czyli „sklepów” działających na zasadzie dzielenia się. Możemy z nich wziąć za darmo używane rzeczy (używana rzecz)⁰, które mogą nam się przydać, i zostawić (niepotrzebny przedmiot)¹, które przydadzą się komuś innemu. Jest jeden warunek – wszystkie ... (rzecz)² muszą być w dobrym stanie.

W takim miejscu możemy znaleźć naprawdę wszystko: ... (ciekawa książka)³, ... (piękne naczynie)⁴, ... (zabawka)⁵ dla dzieci, ... (wygodny mebel)⁶, kolorową biżuterię, (oryginalne ubranie)⁷, ... (płyta)⁸ z muzyką, a nawet ... (kosmetyk)⁹, które mają jeszcze ... (dobry termin)¹⁰ ważności.

Takie miejsca powstają, aby promować ekologiczny styl życia. Zamiast kupować ... (nowa rzecz)¹¹, przedłużamy życie starych. W ten sposób pomagamy chronić naszą planetę – my produkujemy mniej śmieci, a fabryki mniej przedmiotów. Mamy więc czystsze powietrze, a przy okazji oszczędzamy też ... (pieniądz)¹².

10. Proszę na podstawie tekstu z ćwiczenia 9 odpowiedzieć na pytania.

1. Jak myślisz, od którego słowa pochodzi słowo „podzielnia”?
2. Jak działają podzielnie? Jaki jest cel takich miejsc?
3. Czy podoba ci się taka idea? Dlaczego?
4. Czy w twoim kraju też są takie miejsca?

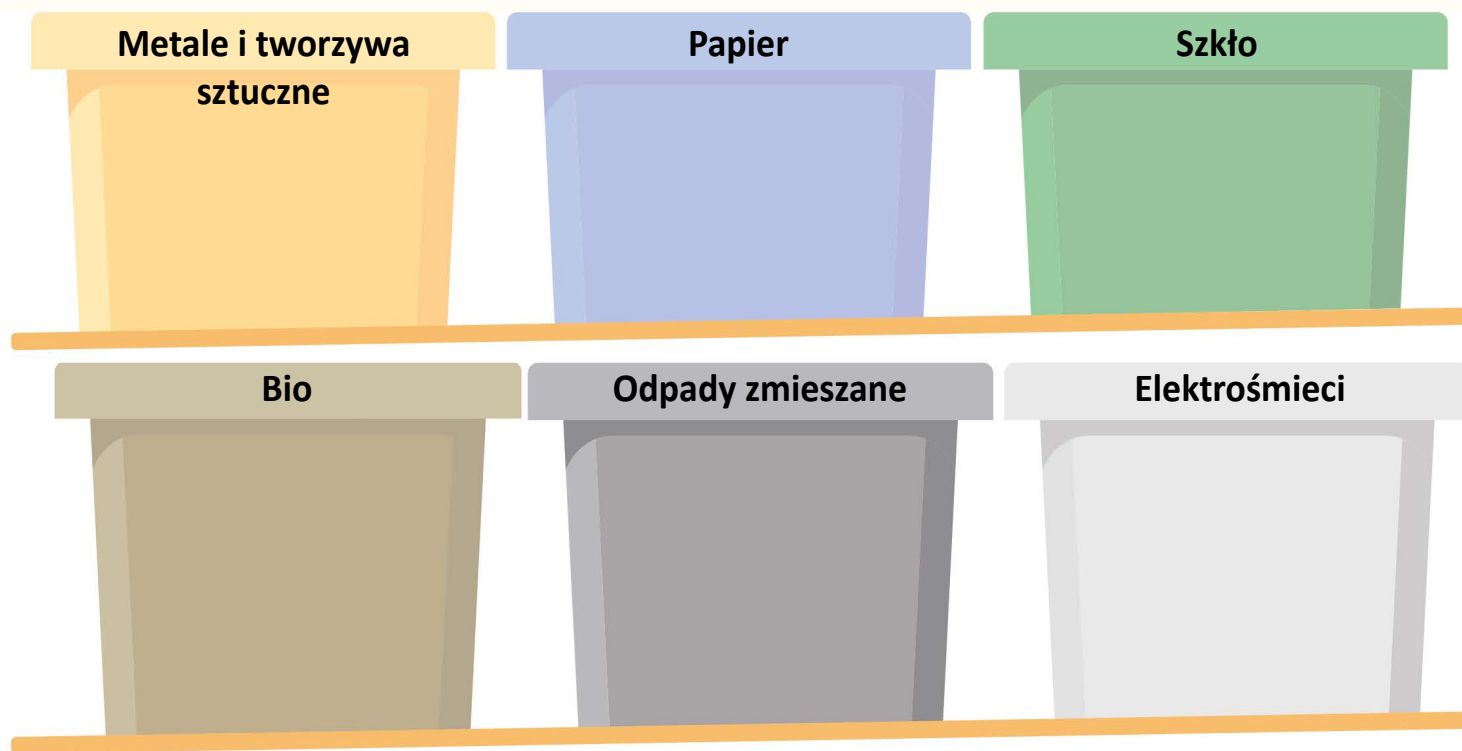
11. Proszę dopisać po cztery określenia do podanych wyrazów, a następnie wybrać cztery połączenia i ułożyć z nimi zdania.

1. butelka – *szklana po wodzie,*
2. puszka –
3. karton –
4. kubek –

12. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. W jaki sposób możemy dbać o środowisko? Wymień minimum 6 sposobów.
2. W jaki sposób ty dbasz o środowisko?
3. Czy po lekcji „Czy jesteś eko?” zmieniłeś / zmieniłaś coś w swoim życiu? Opowiedz o tym.

- 13.** Czy pamiętasz, jakie śmieci powinny znaleźć się w tych koszach? Proszę uzupełnić każdy kosz minimum pięcioma rzeczownikami z określającymi je przymiotnikami w liczbie mnogiej.

- 14.** Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi fragmentami.

Sposób na śmiejących turystów

Władze tajlandzkiego Parku Narodowego Khao Yai wpadły na oryginalny i [A – 3] sobie ze śmieciami, które zostawiają turyści. Przy okazji uczą ich także [B – ...]. Każdy turysta, który chce odwiedzić park, musi się zarejestrować i podać [C – ...], nawet jeśli mieszka za granicą. Jeżeli strażnicy parku znajdą [D – ...], odsyłają mu je pocztą do domu. Do przesyłki [E – ...] „Zapomniałeś zabrać swoje rzeczy z Parku Narodowego Khao Yai, pozwól nam je zwrócić”.

W Tajlandii śmiecenie w takim miejscu traktowane jest jak przestępstwo, za które grozi kara więzienia do 5 lat i [F – ...] w wysokości 16 tysięcy dolarów. Jeśli ktoś zostanie złapany na śmieceniu, [G – ...].

Na podstawie: „Angorka” nr 40 (4 X 2020)

1. swój adres zamieszkania	4. zostawione przez turystę	6. wzywana jest policja
2. kara finansowa	śmieci	7. dołączony jest liścik
3. <u>skuteczny pomysł radzenia</u>	5. dbania o środowisko	

- 15.** Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Co myślisz na temat pomysłu władz Tajlandii?
2. Jak jeszcze można przekonać turystów, że nie powinni śmiecić?

Lekcja 9

Podróże małe i duże

1. Co kojarzy ci się ze słowem Polska? Proszę w parach przygotować listę słów, a następnie porównać odpowiedzi w klasie. Które skojarzenia pojawiają się najczęściej? Co kojarzy ci się ze słowem Polska i Ukraina?

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

2. Czy znasz odpowiedzi na te pytania? Proszę rozwiązać quiz.

1. Polska graniczy z
a) sześcioma krajami.
b) siedmioma krajami.
c) ośmioma krajami.	5. Potrawą wigilijną nie jest
a) karp.
b) kotlet.
c) kapusta z grochem.	9. Pałac Kultury i Nauki jest w
a) Warszawie.
b) Gdańsku.
c) Krakowie.
2. Poetą, który zdobył nagrodę Nobla, był
a) Czesław Miłosz.
b) Zbigniew Herbert.
c) Adam Mickiewicz.	6. Stolica Polski leży nad
a) Bugiem.
b) Odrą.
c) Wisłą.	10. Polska ma najdłuższą granicę z
a) Ukrainą.
b) Czechami.
c) Słowacją.
3. Polska weszła do Unii Europejskiej w
a) 2003 r.
b) 2004 r.
c) 2005 r.	7. Dzień Nauczyciela obchodzi się
a) 1 września.
b) 14 października.
c) 11 listopada.	11. Mazurek to nazwa
a) wiejskiego tańca.
b) wielkanocnego ciasta.
c) obie odpowiedzi są dobre.
4. W herbie Warszawy jest
a) koziołek.
b) żubr.
c) syrena.	8. Zimowa stolica Polski to
a) Częstochowa.
b) Wieliczka.
c) Zakopane.	12. W Szczepieszynie chrząszcz
a) grzmi w trzcinie.
b) drzemie w trzcinie.
c) brzmi w trzcinie.

2a. Czy znasz odpowiedzi na te pytania? Proszę rozwiązać quiz.

1. Ukraina graniczy z
 - a) sześcioma krajami.
 - b) siedmioma krajami.
 - c) ośmioma krajami.
2. Ukraina uzyskała niepodległość w
 - a) 1990 r.
 - b) 1991 r.
 - c) 1992 r.
3. Kijów jest znany z zabytków
 - a) Wysoki Zamek
 - b) Poczajowska Ławra
 - c) Złota Brama
4. Tradycyjnym daniem ukraińskim, podawanym na Wigilię, jest
 - a) barszcz ukraiński.
 - b) pierogi z mięsem.
 - c) kutia.
5. Stolica Ukrainy leży nad
 - a) Dniestrem.
 - b) Dniprem.
 - c) Dunajem.
6. Dzień Nauczyciela w Ukrainie obchodzony jest
 - a) we wrześniu.
 - b) w październiku.
 - c) w maju.
7. Znany „zimowy” miasteczkiem Ukrainy jest
 - a) Żytomierz.
 - b) Bukowel.
 - c) Tarnopol.
8. Majdan Niezależności znajduje się w
 - a) Kijowie.
 - b) Tarnopolu.
 - c) Charkowie.
9. Ukraina ma najkrótszą granicę z
 - a) Polską.
 - b) Węgrami.
 - c) Rumunią.
10. Kolędowanie w Ukrainie jest związane z
 - a) Bożym Narodzeniem.
 - b) Wielkanocą.
 - c) Dniem Dziecka.
11. Tradycyjnym ukraińskim napojem, szczególnie popularnym w okresie zimowym, jest
 - a) kompot z suszu.
 - b) kwas chlebowy.
 - c) herbata z malinami.
12. Wybitny współczesny poeta
 - a) Iwan Kotlarewski.
 - b) Iwan Franko.
 - c) Serhij Żadan.

3. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy byłeś / byłaś kiedyś w Polsce? Opowiedz o tym.
2. Czym podróżowałeś / podróżowałaś do Polski? Jak wyglądała twoja podróż?
3. Jakie polskie miasta chciałbyś / chciałybyś zobaczyć w Polsce? Dlaczego?

- G 4.** Czy pamiętasz? Proszę uzupełnić tabele, a następnie powiedzieć, kiedy używamy czasowników: *iść* – *chodzić*, *jechać* – *jeździć*, *płynąć* – *pływać*, *lecieć* – *latać*.

Jak często?

- codziennie, rzadko, nigdy, czasem, regularnie, raz w tygodniu...

Patrz: klasa VI, lekcja 1

	chodzić	jeździć	pływać	latać
(ja)	chodzę		pływam	
(ty)		jeździsz	pływasz	
on, ona, ono pan, pani				lata
(my)	chodzimy			
(wy)				
oni, one państwo		jeżdżą		latają

Kiedy?

- teraz, dziś, jutro, już, w tej chwili, za tydzień, za miesiąc...

	iść	jechać	płynąć	lecieć
(ja)			płynę	
(ty)	idziesz			
on, ona, ono pan, pani			płynie	
(my)				lecimy
(wy)		jedziecie		
oni, one państwo	idą			

 5. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi czasownikami w czasie teraźniejszym.

A. Iść czy chodzić?

0. Zwykle *chodzę* (ja) do kina, ale dziś wieczorem *idę* (ja) do teatru.
1. Moja mama codziennie ... (ona) do pracy na ósmą rano, ale dziś wyjątkowo ... (ona) na dziesiątą.
2. – Gdzie... (wy)? Na basen?
– Tak, ... (my) tam kilka razy w miesiącu.
3. Pan Kowalski ... (on) teraz do sklepu ze swoją żoną. Zwykle ... (on) na zakupy sam.

B. Jechać czy jeździć?

0. Ewa *jeździ* (ona) na urlop na Hel, ale w tym roku *jedzie* (ona) na Mazury.
1. – Marku, czym zwykle ... (ty) do biura?
– Latem ... (ja) rowerem, a zimą samochodem. Dziś muszę ... autobusem, bo mój samochód jest zepsuty.
2. Autobus z Lublina do Warszawy ... (on) codziennie o 7 rano. Dziś nie ... (on), bo kierowca nagle zachorował.
3. – Chłopcy, gdzie znowu ... (wy)? Mielście się uczyć!
– Mamo, przed zawodami musimy ... rowerami codziennie!

C. Płynąć czy pływać?

0. Ten prom *pływa* (on) codziennie do Szwecji. Tylko dziś nie *płynie* (on), bo nie sprzedano ani jednego biletu.
1. Umieję ... żabką i kraulem. Ale nie wiem, jakim stylem ... (on) teraz ten pan, który tak dziwnie macha rękami.
2. – Zobacz, jak pięknie ... (one) nasze dzieci!
– Tak, widzę. Ale dlaczego w ich stronę ... (on) ratownik?
3. Ania i Ela coraz lepiej ... (one). Teraz po raz pierwszy ... (one) bez koła ratunkowego.

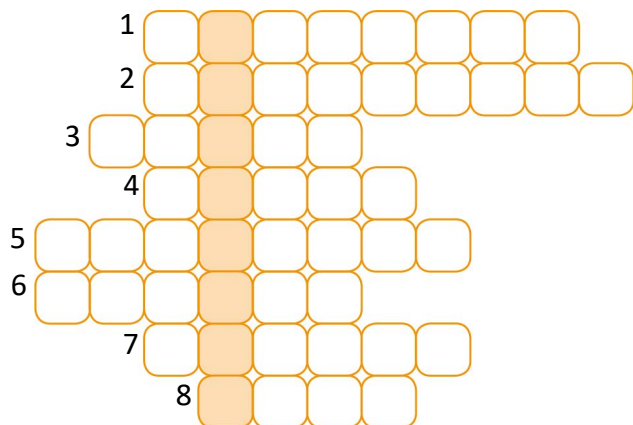
D. Lecieć czy latać?

0. Zawsze *lataś* (ty) do Grecji. Dlaczego w tym roku *lecisz* (ty) do Włoch?
1. Zawsze boję się ... samolotem. Niestety, jutro ... (ja) do Niemiec w sprawach służbowych.
2. Widzicie te ptaki? Chyba ... (one) na zimę do ciepłych krajów? Nie wiedziałem, że one potrafią tak szybko i wysoko ... !
3. – Jak myślisz, gdzie ... (on) ten samolot?
– Nie wiem, tędy samoloty ... (one) często i w różnych kierunkach.

 6. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czym jeżdżą do pracy twoi rodzice?
2. Dokąd często chodzisz?
3. Jak często latasz samolotem?
4. Gdzie lubisz pływać?

 7. Proszę rozwiązać krzyżówkę.

1. Inaczej auto.
2. Odpychamy się na niej nogą.
3. Jeździ w specjalnych tunelach pod ziemią.
4. Na dwóch kołach, lubimy nim jeździć latem.
5. Jedziemy nią pod wskazany adres.
6. Podróżujemy nim przez morza i oceany.
7. Długi, z wagonami i lokomotywą.
8. Płyniemy nim z Polski do Szwecji.

Hasło:

Czy wiesz, co oznacza to słowo?

 8. Proszę słuchać piosenki i wpisywać brakujące słowa.

Autostop

1. *Jedziemy*⁰ autostopem,
jedziemy autostopem.
W ten sposób możesz, bracie,
...¹ Europę.
Gdzie szosy biała nić,
tam śmiało, bracie, ...²
i nie ...³, co będzie potem.
Ref.: Autostop, autostop,
...⁴, bracie, dalej, hop!
Rusza wóz, będzie ...⁵,
będzie wioził nas dziś ten wóz. x 2
2. Jedziemy autostopem,
jedziemy autostopem.
Ech, ...⁶ nam dzisiaj
wóz ten i jego szofer.
Gdzie ...⁷ biała nić,
tam chce się, bracie, żyć
i nie martw się, co ...⁸ potem.
Ref.: Autostop, autostop...

3. Jedziemy autostopem,
jedziemy autostopem.
Cóż dla nas znaczy ...⁹
na spółkę z ...¹⁰?
Gdzie szosy biała nić,
tam chce się, bracie, żyć,
czy naprzód ...¹¹, czy z powrotem.

Ref.: Autostop, autostop...

Słowa: Bogusław Choiński, Jan Gałkowski
Muzyka: Mateusz Świącicki
Wykonanie: Karin Stanek

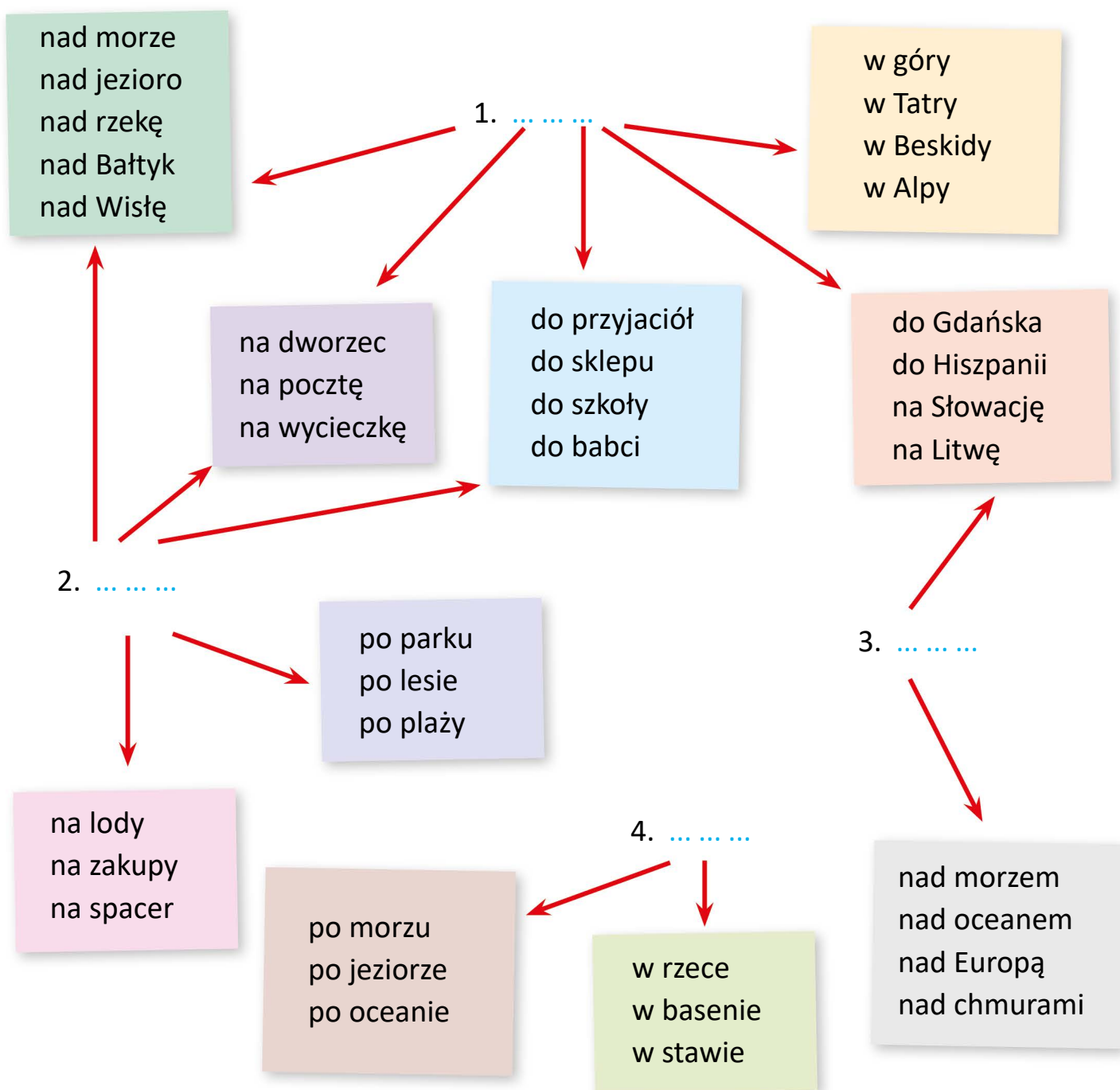
9. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy w twoim kraju popularne jest podróżowanie autostopem? Dlaczego?
2. Co myślisz o takim sposobie podróżowania?
3. Jakie wady i zalety może mieć podróżowanie autostopem?
4. Jakimi środkami lokomocji najbardziej lubisz podróżować? Uzasadnij swoje zdanie.

Gdzie jedziesz?

10a. Proszę uzupełnić diagram odpowiednimi czasownikami z ramki. Proszę dopisać inne przykłady.

pływać – płynąć / jeździć – jechać / latać – lecieć / chodzić – iść

 10b. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami.

0. Idę ... pocztę, żeby wysłać list do przyjaciółki.
1. W tym roku jedziemy ... góry ... Zakopanego albo ... Morze Bałtyckie.
2. Idziesz z nami na spacer ... parku? Po drodze pójdziemy też ... lody.
3. Wieczorem idę ... moich znajomych, żeby zaplanować urlop.
4. Jutro lecimy ... Włoch, a za miesiąc ... Węgry.
5. Wolę pływać ... morzu niż ... basenie.
6. Często chodzimy ... łące albo ... lesie, bo kochamy zieleń.
7. Proszę pani, kiedy pojedziemy ... wycieczkę ... Lublina?

 10c. Proszę dokończyć zdania.

1. Chcę jechać do
2. Chcę jechać w
3. Chcę jechać nad
4. Muszę iść do

Dominik pisze

 11a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i wybrać najlepiej pasujące słowa.

5 stycznia /sobota/

Zawód podróżnik

Czy zastanawialiście się kiedyś, kim zostaniecie w przyszłości / przeszłości⁰? Ja mam już pewien pomysł. Wczoraj oglądałem program o ludziach, którzy podróżują. Nie tak od czasu do czasu, na wakacje czy urlop, ale przez prawie / cały¹ rok. Jeżdżą oni po całym świecie, a kiedy wracają do domu, zaczynają planować kolejny wyjazd, bo podróże to ich hobby / zainteresowanie². Ci ludzie to podróżnicy. Są odważni, kreatywni i świetnie zorganizowani. Najczęściej odwiedzają takie miejsca, w których nie ma zwykłych pasażerów / turystów³.

Postanowiłem, że ja też będę takim podróżnikiem! Objadę wszystkie kontynenty, będę spał pod gołym niebem, będę jadł dziwne rzeczy, będę się mył w rzece i zobaczę egzotyczne / fantastyczne⁴ zwierzęta. Będę miał tylko plecak / teczkę⁵ z najpotrzebniejszymi rzeczami, bo dowiedziałem się z tego programu, że wszędzie można spotkać ludzi, którzy są mili, życzliwi i niechętnie / chętnie⁶ pomagają podróżnikom. Kiedy opowiedziałem mamie o moich planach, zapytała, skąd wezmę pieniądze na pierwszą wycieczkę / podróż⁷. Powiedziałem, że z kieszonkowego / oszczędności⁸, które dostaję. Kazała mi wtedy policzyć, ile już uzbierałem, i okazało się, że niewiele, bo sporo kupuję / wydaję⁹ na nowe gry. Wtedy mama powiedziała, że na razie muszą mi wystarczyć wakacje u babci i kolonie zimowe w Zakopanem. I przy okazji kazała mi jeszcze poprawić jedynekę z geografii, bo ostatnio na kartkówce / wywiadówce¹⁰ Austria pomyliła mi się z Australią, a Słowacja ze Słowenią (to przez nieuwagę ;-)).

A Wy chcielibyście być podróżnikami? Jakie kraje chcielibyście zobaczyć?

Dominik

- **11b.** Proszę jeszcze raz przeczytać wpis na blogu i zaznaczyć, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

0	Dominik oglądał program o ludziach, którzy podróżują tylko w wakacje.	P / F
1	Podróżnicy są odważni, pomysłowi i dobrze zorganizowani.	P / F
2	Podróżnicy najczęściej jeżdżą do turystycznych miejscowości.	P / F
3	Dominik nie boi się podróżować w niekomfortowych warunkach.	P / F
4	Dominik zaoszczędził dużo pieniędzy na swoją pierwszą podróż.	P / F
5	Dominik pojedzie latem na kolonie w Zakopanem.	P / F
6	Dominik nie zaliczył testu z geografii.	P / F

- **12.** Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami z ramki.

miasta / narodowy / ~~dookoła~~ / zmieniło się / brzydki / więcej
świecie / także / najbliższej / podróż / lubimy / odwiedzili

W czterdzieści dni ~~dookoła~~⁰ Polski

Niezwykłą, czterdziestodniową ...¹ po zazwyczaj mało uczęszczanych przez turystów miejscach w Polsce odbyli Ania i Marcin Nowakowie. Omijali oni duże ...² i skupiska ludności. W ten sposób pokonali 4700 kilometrów i ...³ osiem krain. Zazwyczaj podróżują po ...⁴, ale ze względu na pandemię COVID postanowili poświęcić ...⁵ uwagi Polsce. Tematem przewodnim ich podróży były poszukiwania. – „Szukać piękna, nawet w mieście czy w regionie, który wydaje nam się ...⁶. Szukać śladów swojej przeszłości czy dzieciństwa. Szukać podróży śladem czegoś, co ...⁷. Może ulubionej książki, może jakiejś postaci. Szukać zmian – jak ...⁸ jakieś miejsce. Szukać miejsc, w których jeszcze nie byliśmy, nawet jeśli są one w naszej ...⁹ okolicy” – mówią podróżnicy. Podczas wyprawy odwiedzili m.in. „Zatopiony las” koło Czołpina (woj. pomorskie), Park ...¹⁰ „Ujście Warty”, jezioro Drawsko (woj. zachodniopomorskie), a ...¹¹ Kanał Elbląski (woj. warmińsko-mazurskie).

Na podstawie: „Angorka” nr 48 (29 XI 2020)

1. Czy podoba ci się pomysł Ani i Marcina? Uzasadnij swoją odpowiedź.
2. Gdzie pojechałbyś / pojechałabyś w podobną podróż?

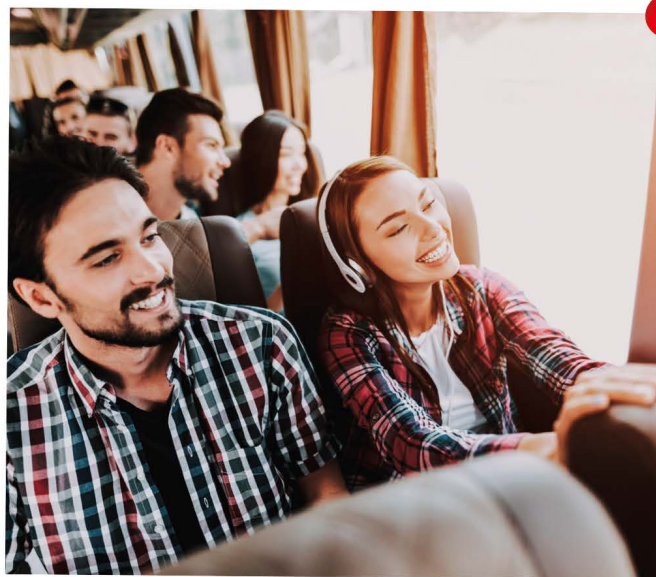
- **13.** Proszę napisać list do przyjaciół z Polski, w którym proponujesz i opisujesz wspólną podróż po niezwykłych miejscach w twoim rodzinnym regionie (100 słów).

 14. Proszę przyrzeć się zdjęciom i wybrać dwa – jedno z najbardziej, drugie z najmniej atrakcyjnym sposobem podróżowania. Proszę je porównać i uzasadnić swój wybór.

1

2

3

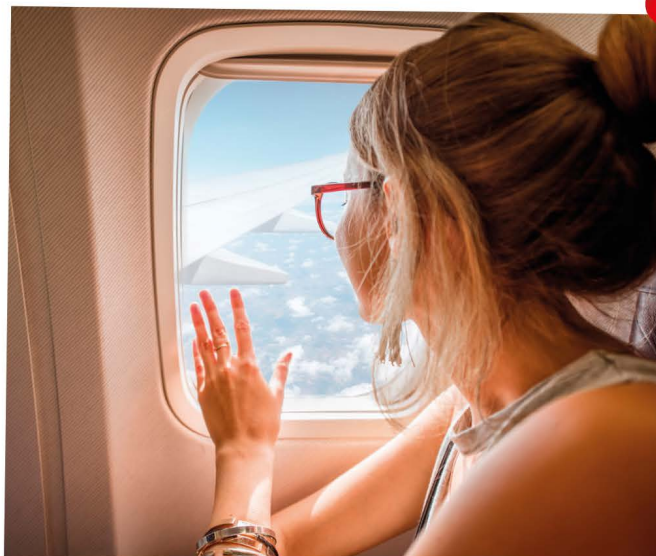
4

5

6

15a. Proszę przeczytać tekst i odpowiedzieć na pytania:

Moja podróż była pełna niezapomnianych wrażeń. Zaczęłam we Francji, spacerując po romantycznych uliczkach Paryża i podziwiając wieżę Eiffla. Następnie odwiedziłam Litwę, gdzie zachwyciło mnie urokliwe Wilno i jego barokowa architektura. Kolejnym przystankiem była Ukraina – we Lwowie delectowałam się aromatyczną kawą, a w Kijowie podziwiałam Dnipro i majestatyczność tego miasta. W Rumunii zwiedziłam tajemniczy Zamek Drakuli w Transylwanii. Na zakończenie mojej podróży dotarłam do słonecznych Włoch, gdzie zachwyciłam się pięknem Rzymu i smakowałam prawdziwą włoską pizzę.

Podczas podróży poznałam wielu ciekawych ludzi i dowiedziałam się sporo o ich kulturze. Każde z tych miejsc miało swój niepowtarzalny urok i historię. We Francji najbardziej podobała mi się atmosfera artystycznych dzielnic. Na Litwie zachwyciły mnie malownicze uliczki i gościnność mieszkańców. Ukraina oczarowała mnie swoją różnorodnością i tradycjami. Rumunia z kolei zaskoczyła mnie pięknem Karpat i niezwykłymi legendami. Włochy pozostały w mojej pamięci jako kraj słońca, muzyki i wyśmienitej kuchni.

1. A Ty, które z tych miejsc chciałbyś/chciałabyś odwiedzić?
2. Czy masz swoją wymarzoną podróż?
3. Jakie państwo zrobiło na Tobie największe wrażenie?

 15b. Jak się nazywają mieszkańcy tych krajów? Proszę uzupełnić tabelę.

Kto mieszka w tym kraju?

Patrz: klasa V, lekcja 6

Kraj	Mieszkaniec	Mieszkanka
0. Polska	Polak	
1. Ukraina		Ukrainka
2. Włochy		
3. Japonia		
4. Niemcy		
5. Belgia		
6. Litwa		
7. Korea		
8. Czechy		
9. Rumunia		
10. Austria		
11. Chiny		
12. Szwajcaria		
13. Holandia		
14. Mołdawia		
15. Słowacja		
16. Hiszpania		
17. Norwegia		
18. Francja		
19. Łotwa		
20. Portugalia		
21. Finlandia		
22. Węgry		
23. Szwecja		
24. Anglia		

 16. Jak się nazywają te kontynenty? Proszę podpisać rysunki.

Azja / Ameryka Północna / Europa
Australia / Ameryka Południowa

0. *Europa*

1. ...

3. ...

4. ...

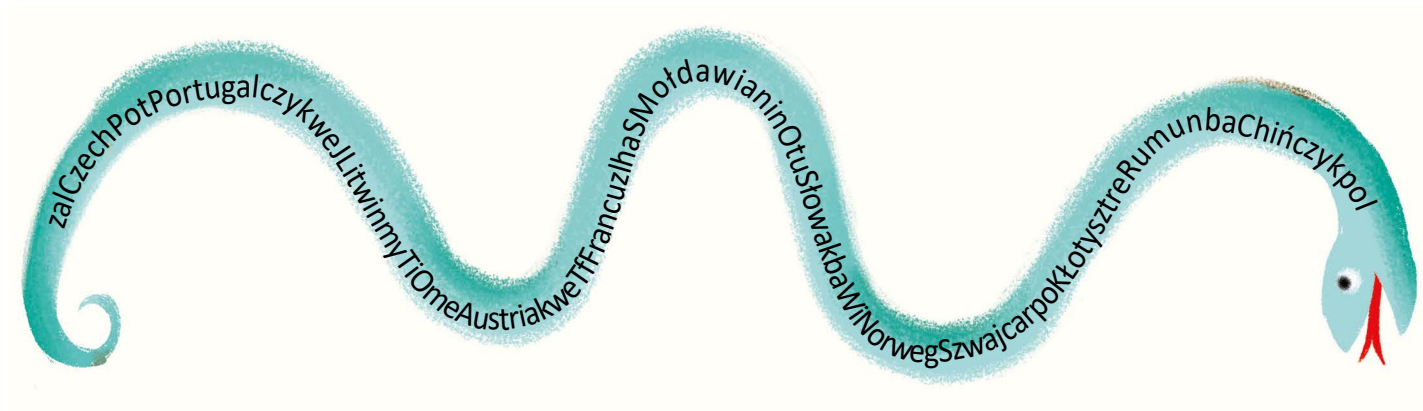

5. ...

 17. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Na jakim kontynencie byłeś / byłaś?
2. Jakie kraje odwiedziłeś / odwiedziłaś?
3. Do których krajów chciałbyś / chciałabyś pojechać? Uzasadnij swoje zdanie.

 18. Proszę znaleźć w wężu literowym nazwy mieszkańców państw.

0. *Czech*

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

 19. Proszę przeczytać wiersz i wstawić do niego odpowiednie nazwy krajów.

K.E. Dębska

Lubimy podróż

Zwiedzamy dalekie kraje,
poznajemy ludzi i ich zwyczaje.
Gdzie byliśmy? Odgadniemy sami,
te kraje dobrze znamy.

Z wysokiej wieży Eiffla
spojrzę na Paryż uroczy.
Tu jest moda, elegancja,
bo ten kraj to ...¹.

A może lepiej powalczę z bykami
na arenie w gorącej ...²?

Mleko, sery, kakao, czekolada
– zdrowy ten, kto je zajada.
Ten kraj to kwiatolandia,
a nazywa się ...³.

Lody, pizza, makarony,
to jest przysmak niezastąpiony.
Potem na przejażdżkę gondolą się wproszę,
bo jestem przecież we ...⁴.

Plecak na plecy zakładam
i do mercedesa wsiadam,
by się poznać z naszymi sąsiadami,
a ten kraj nazywamy ...⁵.

Już melodię zorby słyszę
i w tańcu się kotyszę.
Promienie słońca mocno opalają,
kraj ten ...⁶ nazywają.

Po tak długiej podróży
każdy na odpoczynek zasłużył.
Żegnam więc wszystkie kraje,
na razie w ...⁷ zostaję.

G 20a. Proszę uzupełnić tabelę.

Mianownik (*kto?*)

Rzeczownik liczby mnogiej, rodzaj męskoosobowy

	To jest... / Ten...	To są... / Ci ...
-owie	Belg	<i>Belgowie</i>
	Fin	...
	uczeń	...
	ojciec	...
	pan	...
	pasażer	...
-y	kierowca	...
	Niemiec	...
	Polak	<i>Polacy</i> k : c
	Słowak	...
	kolega	... g : dz
	Holender	... r : rz
	aktor	...
-i	mężczyzna	... zn : źni
	Szwed	... d : dzi
	sąsiad	... a : e, d : dzi
	Czech	<i>Czesi</i> ch : si
	Włoch	...
	student	... t : ci
	Azjata	...
	dentysta	... st : ści
-e	Mołdawianin	<i>Mołdawianie</i>
	Amerykanin	...
	gość	...
	Łotysz	...
	nauczyciel	...
	lekarz	...

Uwaga!

człowiek – ludzie

brat – bracia

rodzic – rodzice

Uwaga!

Niektóre rzeczowniki rodzaju męskoosobowego, zakończone na -g i -r, mogą mieć dwie formy, np.:

dyrektorzy / dyrektorowie,

profesorzy / profesorowie,

biolodzy / biologowie,

psycholodzy / psychologowie.

 20b. Proszę uzupełnić tekst rzeczownikami w liczbie mnogiej.

Polska leży w Europie Środkowo-Wschodniej i graniczy z siedmioma krajami. *Sąsiedzi* (Sąsiad)⁰ Polski to: na wschodzie – ... (Litwin)¹, ... (Ukrainiec)², na południu – ... (Słowak)³ i ... (Czech)⁴, a na zachodzie – ... (Niemiec)⁵. Polska leży nad Morzem Bałtyckim i jej sąsiadami zza morza są ... (Szwed)⁶, ... (Duńczyk)⁷ i ... (Fin)⁸.

 20c. Proszę dokończyć zdanie.

Sąsiedzi mojego kraju to:

... ..

 21a. Proszę uzupełnić tabelę.

Mianownik (*jacy?*)

Przymiotnik liczby mnogiej, rodzaj męskoosobowy

	jaki?	jacy?		
-y	polski	<i>polscy</i>	pisarze	k : c
	elegancki	...	mężczyźni	
	drogi	...	uczniowie	g : dz
	stary	...	ludzie	r : rz
	chory	...	studenci	
-i	miły	<i>mili</i>	panowie	ł : li
	wesoły	...	kuzyni	o : e, ł : li
	znajomy	...	lekarze	m : mi
	młody	...	artyści	d : dzi
	zajęty	...	urzędnicy	t : ci
	urodzony	...	nauczyciele	ony : eni
	zmęczony	...	ojcowie	
	starszy	...	panowie	szy : si

 21b. Proszę dokończyć zdania.

Moi koledzy są *dowcipni*,

Moi rodzice są

Moi nauczyciele są

Moi sąsiedzi są

 21c. Proszę uzupełnić zdania wyrazami w mianowniku liczby mnogiej.

0. Czy *twoi sąsiedzi* (twój sąsiad) są *mili* (miły)?

1. (Ten Ukraińiec) to Orest i Roman. Oni są bardzo (sympatyczny) i
...(koleżeński).

2. (Ten Włoch) to (znany artysta).

3. Niektórzy (kolega) z mojej klasy są (roztrzepany) i
(arogancki).

4. (Pan), (który) siedzą obok mnie, są bardzo (szczupły) i
(wysoki).

5. Dwaj (mój wujek) to (znany sportowiec).

6. (Ten wesoły chłopiec) to (syn) mojej siostry.

7. (Polski) i (rumuński) (piłkarz) zagrają jutro mecz.

8. (Uczeń) z mojej klasy są (chory).

9. Wczoraj przyszli do nas (niezapowiedziany gość).

10. Marek i Grzesiek to (urodzony kucharz).

 22a. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć, które zdania są prawdziwe (P),
a które fałszywe (F).

0	<i>Stereotypy zawsze mówią prawdę o innych osobach.</i>
1	Włosi są świetnymi kucharzami.
2	Amerykanie dużo wiedzą o świecie i swoim kraju.
3	Niemcy to dobrzy i dokładni pracownicy.
4	Francuzi nie są aroganccy.
5	Anglicy elegancko się ubierają.
6	Według Anglików Polacy są pomysłowymi pracownikami.

P / ☒ F

P / F

P / F

P / F

P / F

P / F

P / F

 22b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i napisać, o których narodowościach jest mowa.

0. Nie są gościnni: *Francuzi* .
1. Elegancko ubrani: ... ,
2. Kochają piłkę nożną: ... ,
3. Jedzą niezdrowo: ... ,
4. Lubią bogactwo: ... ,
5. Dobrzy pracownicy: ... ,
6. Piją popularne napoje: ... ,

 23. Proszę przeczytać tekst. Użyj wydzielone powiedzenia w zdaniach.

Językowe ciekawostki – co kryje się za tymi wyrażeniami?

Język pełen jest ciekawych zwrotów, które nawiązują do różnych narodowości. Na przykład "wyjść po angielsku" oznacza opuścić jakieś miejsce bez pożegnania. Nie wiadomo dokładnie, skąd pochodzi to wyrażenie, ale w angielskim istnieje jego odwrotność – „francuskie wyjście”.

"Szwajcarska precyzja" odnosi się do dokładności i perfekcji, z których słynie Szwajcaria, zwłaszcza w produkcji zegarków. Nic dziwnego, że szwajcarskie produkty są synonimem niezawodności!

Gdy ktoś mówi o "włoskiej kłótni", wyobrażamy sobie żywiołowe i głośne sprzeczki, pełne emocji i gestykulacji – typowe dla Włochów, którzy słyną z ekspresyjnego stylu komunikacji.

"Szwedzki stół" to sposób serwowania jedzenia, w którym każdy może nałożyć sobie tyle, ile chce, wybierając spośród wielu potraw. To popularna forma podawania posiłków na bankietach i hotelowych śniadaniach.

Ukraińska gościnność – serdeczność bez granic.

Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów ukraińskiej kultury jest gościnność. W Ukrainie goście są zawsze mile widziani, a gospodarze starają się jak najlepiej ich ugościć. Tradycja nakazuje, aby przybyłych częstować obfitym jedzeniem. Popularne dania, takie jak barszcz, pierogi są obowiązkowym elementem ukraińskiej uczty. Dlatego też mówi się o ukraińskiej gościnności, jako o czymś wyjątkowym i pełnym ciepła.

 24. Czy wiesz, co znaczą te określenia w języku polskim? Proszę je wyjaśnić i znaleźć informacje o tym, skąd się wzięły.

1. wyjść po angielsku ...
2. szwajcarska precyzja ...
3. włoska kłótnia ...
4. czeski film ...
5. szwedzki stół ...
6. francuski piesek ...

- **25.** Proszę przeczytać tekst i przygotować wypowiedź na temat: Co jeszcze radzisz zobaczyć w Ukrainie?

WIZYTÓWKI UKRAINY: CO KONIECZNIE TRZEBA ZOBACZYĆ?

Howerla

Ukraińskie Karpaty zachwycają swoją wielkością i zabawnością chaotycznie rozmieszczonych wodospadów. Wśród gór wyróżniają się dwutysięczniki, których jest aż sześć. Najwyższym szczytem nie tylko ukraińskich Karpat, ale i całej Ukrainy jest Howerla. Wysokość jej wierzchołka wynosi 2061 m, a znajduje się na masywie górskim Czarnohora. Howerla leży na granicy obwodów zakarpackiego i iwanofrankińskiego.

Twierdza Chotyn

Lubisz architekturę i historię? Ciesz się średniowiecznymi rozwiązaniami architektonicznymi i atmosferą średniowiecza na terenie Twierdzy Chotyn. W trakcie wycieczek po Ukrainie do Twierdzy Chotyn możesz zwiedzić piwnice dawnych koszar i obejrzeć wystawę broni białej i palnej. Dla miłośników festiwali również znajdzie się coś interesującego: co roku tutaj, w obwodzie czerniowieckim, odbywa się międzynarodowy festiwal średniowiecznych walk rycerskich.

Twierdza Tustan

Twierdza Tustan to miejsce, które nie ma analogii w Europie. Co sprawia, że jest taka wyjątkowa? Chodzi o jej lokalizację i sposób budowy. W okresie średniowiecza twierdza była wznoszona bezpośrednio na skałach. W kamiennych blokach mistrzowie ręcznie wycinali szczeliny, a później umieszczali w nich drewniane belki, które stanowiły podstawę umocnień.

Zgodnie z danymi badaczy, kompleks fortyfikacyjny został wzniesiony już w IX wieku. Przez twierdzę przebiegał Solny Szlak z Drohobycza do Europy oraz odcinek Jedwabnego Szlaku Portugalia-Chiny w okresie IX-XVI wieku. Duch średniowiecza wciąż żyje w tej twierdzy – co roku na początku sierpnia organizowany jest festiwal, który stara się odtworzyć autentyczną historię tego miejsca.

PROJEKT

Proszę przygotować plan swojej podróży po świecie (mapa, ilustracje, ciekawostki itp.) i opowiedzieć o tym w klasie.

- A Proszę napisać 10 słów, które kojarzą się z Unią Europejską.
- B Proszę przeczytać tekst na temat Unii Europejskiej i sprawdzić, ile pojawiło się w nim słów z waszej listy.

Znalezione w prasie

Unia Europejska

Unia Europejska powstała po dwóch wielkich wojnach światowych. Na początku zaczęło ze sobą współpracować sześć krajów: Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy i Włochy. Połączyły się one, aby ludziom żyło się lepiej, łatwiej i bezpieczniej. W kolejnych latach zaczęły się przyłączać inne państwa. Dziś do UE należy 27 krajów, w tym Polska, która weszła do wspólnoty 1 maja 2004 r.

Stolicą Unii jest Bruksela (Belgia), to tam znajduje się Parlament Europejski, w którym pracują przedstawiciele państw członkowskich.

Wszystkie kraje należące do UE wspólnie dążą do zachowania pokoju, zapewnienia ludziom dobrobytu, sprawiedliwości, a także poszanowania wszystkich języków i kultur, stworzenia silnej gospodarki i wspólnej waluty.

Na podstawie: https://europa.eu/european-union/about-eu/easy-to-read_pl

W 2012 r. Unia otrzymała Pokojową Nagrodę Nobla za pracę na rzecz pokoju w Europie.

W 1985 r. UE utworzyła strefę Schengen, czyli obszar bez granic, w którym ludzie mogą swobodnie podróżować z jednego kraju do drugiego, zarówno w celach turystycznych, jak i zarobkowych. W Schengen nie ma granic ani kontroli paszportów.

Ponadto Unia Europejska chroni prawo ludzi do używania własnego języka, dlatego ma aż 24 języki urzędowe. W Parlamencie Europejskim każdy poseł może przemawiać w swoim języku, a jego wystąpienie jest na żywo tłumaczone na pozostałe języki.

- C Proszę zaznaczyć, które informacje są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

0	Unia Europejska powstała w czasie drugiej wojny światowej.	P / ☒ F
1	Początkowo do wspólnoty należało pięć krajów europejskich.	P / F
2	Polska należy do Unii Europejskiej od 2004 roku.	P / F
3	Stolica Unii Europejskiej znajduje się w Holandii.	P / F
4	Unia Europejska przyznaje pokojową Nagrodę Nobla.	P / F
5	W strefie Schengen nie kontroluje się osób, które podróżują.	P / F

- D Proszę znaleźć informacje na temat Unii Europejskiej.

1. Które państwa należą do UE?
2. W których państwach UE jest wspólna waluta?
3. Które kraje są w strefie Schengen?

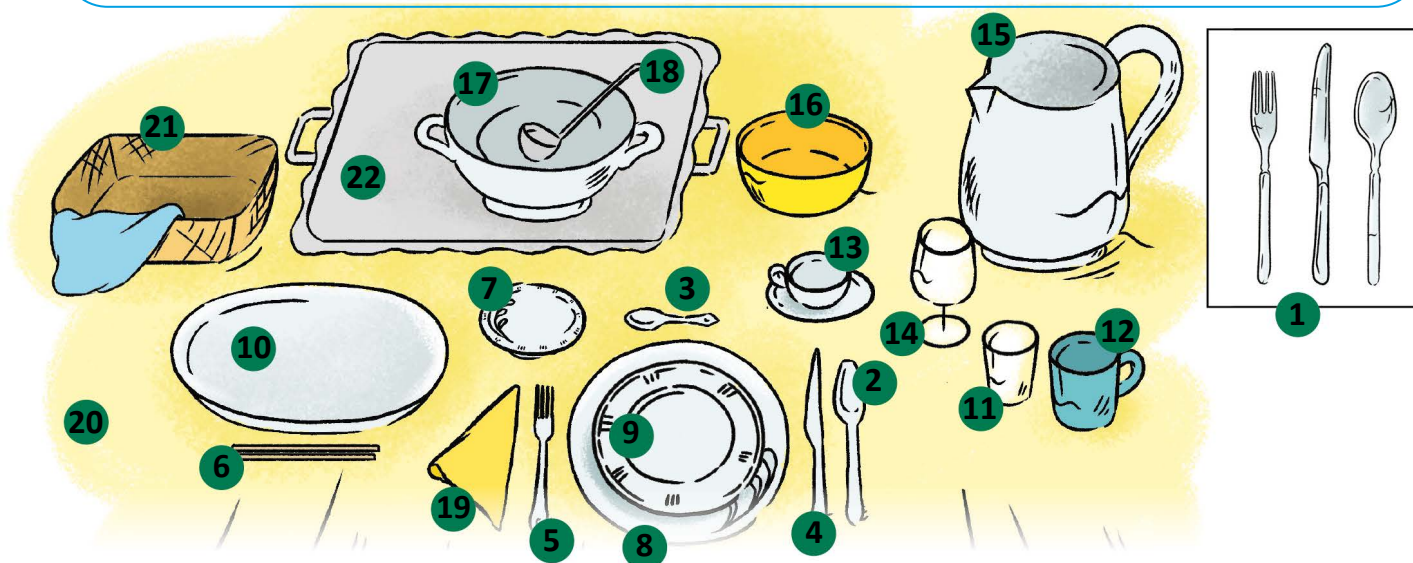
Lekcja 10

Jestem głodny jak wilk

1a. Proszę podpisać elementy nakrycia stołowego słowami z ramki.

duży (płaski) talerz / kubek / półmisek / łyżeczka / pałeczki / kieliszek / widelec / obrus
 nóż / mały talerz (talerzyk deserowy) / sztućce / łyżka / dzbanek / talerz głęboki
 szklanka / miska / filiżanka / waza / chochla / serwetka / koszyczek / taca

1.	6.	11.	16.	21.
2.	7.	12.	17.	22.
3.	8.	13.	18.	
4.	9.	14.	19.	
5.	10.	15.	20.	

1b. Proszę połączyć wyrazy.

g	0	łyżka	a	na wędliny
...	1	łyżeczka	b	do wina
...	2	półmisek	c	na chleb
...	3	talerzyk	d	talerz
...	4	miska	e	do herbaty
...	5	kieliszek	f	na wodę
...	6	koszyczek	g	do zupy
...	7	głęboki	h	deserowy
...	8	waza	i	na sałatkę
...	9	dzbanek	j	na zupę

1c. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi słowami w narzędniku.

- Zupę jemy **łyżką**.
- Kotlet z ziemniakami jemy ... i ...
- Zupę nalewamy do talerza ...
- Kanapkę jemy ...
- Sushi jemy ...
- Herbatę mieszamy ...

 2a. Proszę uzupełnić tekst słowami z ramki.

szklanki / głębokie talerze / łyżeczki / miskę / ~~obrus~~ / filiżankach / półmisek
sztucce / dzbanek / serwetkach / duże płaskie talerze / noże / talerzyki deserowe
łyżki / widelce / wazę / koszyczek / talerzu

Jak przygotować odświeżony stół?

Odświeżony stół zawsze powinien być nakryty *obrus*⁰. Oczywiście najbardziej elegancki jest biały, ale nie jest to kolor obowiązkowy. Należy też pamiętać o materiałowych albo papierowych ...¹ do wytarcia rąk i ust.

Na stole najpierw stawiamy ...² do dania głównego. Na nich ustawiamy ...³ na zupę. Zupę serwujemy na początku, a kiedy goście już zjedzą, zabieramy talerze i podajemy danie główne. Po obiedzie czas na deser, więc zabieramy brudną zastawę i przynosimy ...⁴.

...⁵ układamy wokół talerzy. Po prawej stronie kładziemy ...⁶ i ...⁷, po lewej ...⁸, a ...⁹ do deseru kładziemy przy górnej części talerza. Po prawej stronie nad sztuczkami ustawiamy ...¹⁰ na napoje i kieliszki.

Pośrodku stołu stawiamy ...¹¹ z zupą, ...¹² z wędlinami i serami, ...¹³ z sałatką, ...¹⁴ z pieczywem oraz ...¹⁵ z wodą albo kompotem. Ciasto możemy ułożyć na dużym ...¹⁶, a kawę i herbatę serwujemy w eleganckich ...¹⁷.

 2b. Na podstawie informacji z ćwiczenia 2a proszę wybrać poprawne zakończenia zdań.

0. Obrus powinien być	3. Talerzyki deserowe przynosimy
a) kolorowy.	a) po daniu głównym.
b) biały.	b) po zupie.
c) <u>elegancki, kolor nie ma znaczenia.</u>	c) na początku.
1. Serwetki powinny być	4. Nóż kładziemy
a) jednorazowe.	a) po lewej stronie talerza.
b) wielorazowe.	b) po prawej stronie talerza.
c) jednorazowe lub wielorazowe.	c) na górze talerza.
2. Głębokie talerze ustawiamy	5. Herbatę podajemy w
a) jako pierwsze.	a) kubku.
b) na dużym talerzu.	b) filiżance.
c) na małym talerzu.	c) szklance.

 3a. Proszę powiedzieć, kto i w jakiej sytuacji tak powie?

rodzice

gospodyni

gospodarz

gość

dziecko

1. Czy mogę odejść od stołu?	7. Muszę zostawić miejsce na deser!
2. Proszę się częstować!	8. Przepraszam, czy może mi pan podać sól?
3. Częstujcie się!	9. Nie rozmawiaj z pełną buzią!
4. Czy mogę prosić o dokładkę?	10. Mamo, podaj mi chleb!
5. Wszystko było bardzo smaczne, dziękuję!	11. Chcesz coś do picia?
6. Dziękuję, jestem już najedzony / najedzona!	12. Proszę sobie dołożyć!

 3b. Proszę w grupach ułożyć dialogi przy stole, w których znajdzie się jak najwięcej zwrotów z ćwiczenia 3a.

Wytrzyj szklanki i poustawiaj talerze

 4a. Proszę przeczytać tekst i podkreślić w nim wszystkie czasowniki w trybie rozkazującym.

Moja mama jest doskonałą organizatorką. Wczoraj nasz tata miał urodziny i chcieliśmy mu zrobić niespodziankę. Mieliśmy tylko godzinę do jego powrotu, więc mama zaczęła wszystkim wydawać polecenia.

- Kochane dzieci! Bierzmy się szybko do pracy!
- Piotruku, ty pokrój wędliny i poukładaj je ładnie na półmisku.
- Haniu, powiedz bliźniakom, niech posprzątają swoje zabawki i niech poodkurzają duży pokój.
- Dziewczynki, wy szybko przygotujcie sałatkę i pokrójcie chleb.
- Piotruku, zawołaj Ewę i powiedz jej, niech zapakuje prezent dla taty, ale najpierw niech do niego zadzwoni i upewni się, o której wróci.
- Haniu, pomóż mi szybko! Poszukajmy ładnego obrusu, nakryjmy do stołu i skończmy ozdabiać tort.

Tak właśnie wyglądają nasze przygotowania. Dzięki wspólnej pracy i świetnemu zarządzaniu zawsze zdążamy na czas.

 4b. Proszę zapisać w odpowiednim miejscu wszystkie czasowniki w trybie rozkazującym z ćwiczenia 4a.

ty

1.
2.
3.
4.
5.

my

1.
2.
3.
4.

wy

1.
2.

on
ona
ono

1.
2.

oni
one

1.
2.

- G 5a.** Czy pamiętasz? Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy trybu rozkazującego.

Tryb rozkazujący

Patrz: klasa VII, lekcja 10

I. ty, my, wy

1. Koniugacja: -m, -sz

- Adamie, przeczytaj ten tekst na głos!
- Moi drodzy, przeczytajmy list od babci!
- Chłopcy, przeczytajcie to jeszcze raz!

Te formy tworzymy
od **3 os. l. mn. (oni)**
przeczytaj-q

2. Koniugacja: -ę, -isz / -ysz -ę, -esz

- Adamie, napisz to na tablicy!
- Moi drodzy, napiszmy list do babci!
- Chłopcy, napiszcie to w zeszytach!

Te formy tworzymy
od **2 os. l. poj. (ty)**
napisz-esz

II. on, ona, ono, pan, pani oni, one, państwo

- Niech on przeczyta tekst na głos!
- Niech ona napisze to na tablicy!
- Niech oni przeczytają to z podziałem na role!
- Niech państwo zapiszą to w swoich kalendarzach!

Te formy tworzymy
niech + 3 os. l. poj. (on)
napisze
niech + 3 os. l. mn. (oni)
napiszq

- 5b.** Proszę uzupełnić tabelę formami trybu rozkazującego, a następnie ułożyć 6 zdań z wybranymi słowami.

	ty	on, ona, ono pan, pani	my	wy	oni, one państwo
czekać		niech czeka			
jeść	jedz				
posprzątać			posprzątajmy		
pozmywać				pozmywajcie	
zadzwoń	zadzwoń				niech zadzwonią
pomóc			pomóżmy		
wypić		niech wypije			
kupić				kupcie	

5c. Proszę zamienić podane zdania na formy trybu rozkazującego (2. osoba liczby pojedynczej – ty).

0. Kasiu, czy możesz podać mi masło? *Kasiu, podaj mi masło!*
1. Synu! Proszę posprzątać ten bałagan! ...
2. Mamo, czy możesz dać mi 50 zł? ...
3. Michale, czy możesz pożyczyć mi pieniądze? ...
4. Kochanie, czy możesz naprawić pralkę? ...
5. Zuziu! Czy możesz pozmywać po obiedzie? ...

5d. Co możemy zrobić? Proszę napisać zdania w formie trybu rozkazującego (1. osoba liczby mnogiej – my).

0. Nudzimy się. – *Zagrajmy w gry planszowe!* (zagrać, gry planszowe).
1. Jutro mamy sprawdzian. – ... (pouczyć się, dzisiaj).
2. Nasza mama ma urodziny. – ... (kupić, prezent).
3. Jesteśmy głodni. – ... (iść, restauracja).
4. Jesteśmy głodni. – ... (zamówić, pizza).
5. Jesteśmy zmęczeni. – ... (odpocząć, dom).

5e. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami trybu rozkazującego (2. osoba liczby mnogiej – wy).

Moi drodzy! Jeśli chcecie kulturalnie zachowywać się przy stole, musicie stosować się do zasad savoir-vivre'u*.

0. Nie *wkładajcie* (wkładać) sobie serwetki za kołnierz, tylko *połóżcie* (położyć) ją na kolanach.
1. Nie ... (opierać) łokci na stole.
2. Nie ... (bawić się) sztućcami.
3. Nie ... (rozmawiać) z pełnymi ustami.
4. Nie ... (korzystać) z telefonu podczas jedzenia.
5. Nie ... (wstawać) od stołu w trakcie jedzenia.
6. ... (poczekać) z jedzeniem, aż wszyscy dostaną swoje porcje.
7. ... (nałożyć) sobie na talerz tyle jedzenia, ile możecie zjeść.
8. ... (zjeść) wszystko z talerza.
9. ... (używać) noża i widelca.
10. ... (pochwalić) panią domu za przygotowane potrawy.

**Savoir-vivre to francuskie wyrażenie, którym określa się zbiór zasad właściwego zachowania się.*

5f. Proszę zamienić zdania z ćwiczenia 5e na formy trybu rozkazującego w 3. osobie liczby pojedynczej (*on, ona, ono* – zdania 1-5) i mnogiej (*oni, one* – zdania 6-10).

0. *Niech Wojtek nie wkłada sobie serwetki za kołnierz, tylko niech położy ją na kolanach. Niech dzieci poczekać z jedzeniem, aż wszyscy dostaną swoje porcje.*

5g. Proszę przekształcić zdania na formy trybu rozkazującego według wzoru.

0. Napisz list! (pan) – *Niech pan napisze list!*

Napiszcie e-mail! (państwo) – *Niech państwo napiszą e-mail!*

1. Odpocznij! (pani) – ...

2. Powiedz, co się stało! (pan) – ...

3. Nie martw się! (pani) – ...

4. Odpocznijcie! (państwo) – ...

5. Powiedz, co się stało! (panie) – ...

6. Nie martwcie się! (panowie) – ...

Ugotujmy coś pysznego!

6a. Proszę podpisać obrazki wyrazami z ramki.

durszlak / ~~garnek~~ / tarka / deska do krojenia / czajnik / piekarnik / pokrywka / patelnia

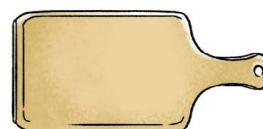
0. *garnek*

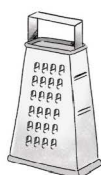
1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

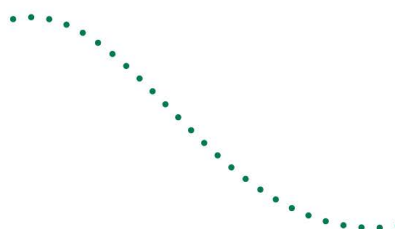
6. ...

7. ...

6b. Proszę połączyć pasujące wyrazy.

0	garnek
1	patelnia
2	piekarnik
3	pokrywka
4	czajnik
5	tarka
6	durszlak
7	deska do krojenia

a	przykryć
b	zetrzeć
c	usmażyć
d	zagotować
e	ugotować, zagotować
f	odcedzić
g	pokroić
h	upiec

 7a. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami z ramki.

cukinia / o przyprawach / **sosy** / na tarce / na desce / pomidory / na durszlaku
pod pokrywką / na opakowaniu / czosnku / przyprawy / na patelnię
na patelnię / w garnku / talerzu

Sposób na szybkie i smaczne danie

Jeśli jesteś bardzo głodny i nie wiesz, co możesz szybko ugotować – zrób spaghetti! To pyszne i jednocześnie bardzo proste danie.

Krok 1: sos

Choć w sklepie można kupić gotowe **sosy**⁰, to w bardzo prosty sposób można zrobić własny, o wiele zdrowszy i smaczniejszy. Potrzebne są ...¹ (świeże lub w puszcze), 1 cebula, 1 mała ...², 1 ząbek ...³ i ...⁴: pieprz, sól, bazylia.

Cebulę należy pokroić ...⁵, wrzucić ...⁶ i smażyć chwilę na wolnym ogniu ...⁷. W międzyczasie należy pokroić cukinię i pomidory. Najpierw trzeba wrzucić ...⁸ cukinię i chwilę smażyć z cebulą, a pomidory dodać chwilę później. Nie można zapomnieć ...⁹! Najlepiej dodać sól, rozdrobniony czosnek i pieprz. Sos należy gotować na wolnym ogniu około 20 minut.

Krok 2: makaron

Najpierw ...¹⁰ należy zagotować wodę, następnie dodać trochę soli i wrzucić makaron. Makaron należy zazwyczaj gotować około 9 minut, najlepiej sprawdzić czas ...¹¹. Kiedy makaron jest już gotowy, należy odcedzić go ...¹².

Krok 3: dodatki

Na ...¹³ należy najpierw położyć makaron, a później połączyć go sosem. Danie można posypać ulubionym serem, który należy utrzeć ...¹⁴. Na koniec posypać bazylią. Można też dodać oliwki.

Smacznego!

 7b. Proszę napisać przepis na spaghetti z ćwiczenia 7a w trybie rozkazującym. Proszę zacząć od fragmentu użytego w przykładzie.

Cebulę pokrój na desce, wrzuć na patelnię i smaż chwilę na wolnym ogniu pod pokrywką...

 7c. Proszę napisać przepis na swoje ulubione danie oraz na tradycyjne danie z twojego kraju. Proszę używać trybu rozkazującego.

kotlet schabowy / szarlotka / bigos / rosół / zupa pomidorowa / pączki / gołąbki / pierogi
barszcz z uszkami / żurek / kotlet mielony / placki ziemniaczane / naleśniki na słodko

8. Proszę przyrzeć się zdjęciom i podpisać potrawy w karcie dań. Proszę powiedzieć, z czego zrobione są te potrawy.

menu

Zupy

0. *rosół*

1. ...

2. ...

3. ...

Dania główne

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

9. ...

Desery

10. ...

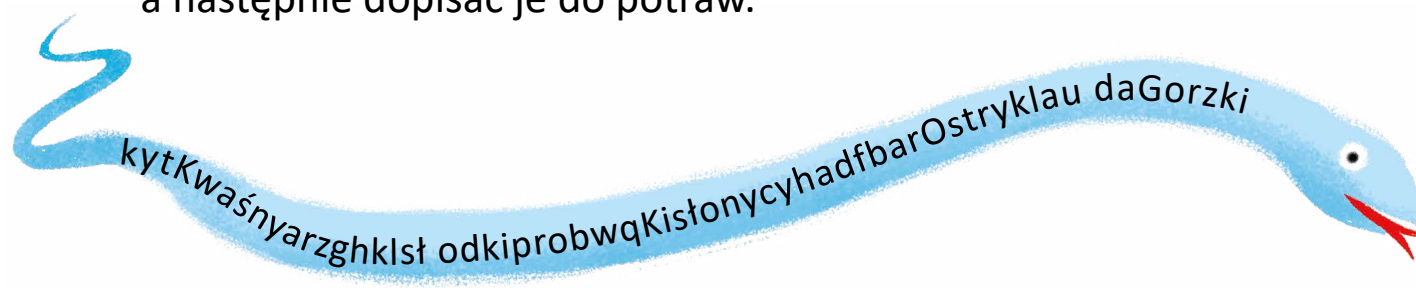

11. ...

12. ...

- **9a.** Jaki to smak? Proszę znaleźć w wężu literowym słowa nazywające smaki, a następnie dopisać je do potraw.

0. <i>kwaśny</i> jak cytryna	3. ... jak papryka chili
1. ... jak kawa bez cukru	4. ... jak cukier
2. ... jak sól	

- **9b.** Co jeszcze może być słodkie, słone, kwaśne, ostre i gorzkie?

- **10a.** Proszę posłuchać opisu polskich dań i zapisać ich nazwy.

0. <i>zupa pomidorowa</i>	4. ...
1. ...	5. ...
2. ...	6. ...
3. ...	7. ...

- **10b.** Proszę przeczytać tekst i dać odpowiedź na pytania:

Zdrowe śniadanie – dobry początek dnia

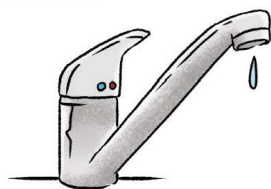
Śniadanie to najważniejszy posiłek dnia. Zdrowe śniadanie daje nam dużo energii. Pomaga lepiej się koncentrować w szkole. Dobrym wyborem są owoce, warzywa, jajka i pełnoziarnisty chleb. Należy unikać słodczy i gazowanych napojów. Mleko, jogurt i ser dostarczają wapnia dla mocnych kości. Owsianka daje siłę na wiele godzin. Woda lub herbata są lepsze niż słodkie soki. Zdrowe śniadanie pomaga utrzymać dobrą wagę. Codziennie jedz zdrowo, a poczujesz się lepiej!

1. Dlaczego śniadanie jest ważne?
2. Co pomaga lepiej się koncentrować w szkole?
3. Jakie produkty są dobre na śniadanie?
4. Czego należy unikać w śniadaniu?
5. Dlaczego mleko i jogurt są ważne?

REBUS

Mianownik

kto? ...?

n = j

~~s~~ 100

oby

~~nik~~

Hasło (tytuł wpisu na blogu Dominika):

Dominik pisze

 12a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i podkreślić wyrażenia, którymi nazywane jest zdziwienie.

DzienZaDniem

HOME O MNIE KONTAKT

3 IV /czwartek/

(Tytuł)

Przez ostatni tydzień mieliśmy w szkole gości z kilku różnych krajów. Przyjechali do nas uczniowie ze szkół partnerskich z Ukrainy, Niemiec, Francji, Włoch i Hiszpanii. Wszyscy byli w Polsce po raz pierwszy, dlatego czasami bardzo się dziwili, szczególnie jeśli chodzi o jedzenie. Antonio z Włoch nie mógł zrozumieć, jak Polacy mogą jeść pizzę z keczupem, a do obiadu sałatę ze śmietaną. Ja nawet sobie nie wyobrażam, jak można jeść pizzę bez keczupu!

Louise i Mari z Francji byli zaskoczeni naszym słonym śniadaniem – w ich kraju śniadanie je się tylko na słodko. W Polsce śniadanie to najważniejszy posiłek dnia, ponieważ to ono daje nam siłę na cały dzień. Na śniadanie zazwyczaj jemy kanapki z serem i wędliną, jajka, parówki, ale też kanapki z dżemem czy owocowe jogurty. Nasi przyjaciele z Ukrainy nie mogli zrozumieć, dlaczego nie mamy na śniadanie ciepłych zup mlecznych albo kaszy gryczanej. I prawie wszyscy goście dziwili się, że polska kolacja jest podobna do śniadania. W Polsce największy posiłek dnia, czyli obiad, jemy w godzinach 14.00-15.00. Natomiast na kolację jemy raczej mało i lekkostrawnie. W wielu krajach jest inaczej, największa jest kolacja i to właśnie wtedy na stole pojawiają się ciepłe dania, mięsa, makarony i inne potrawy, które my jemy na obiad. A Wy chcielibyście być podróżnikami? Jakie kraje chcielibyście zobaczyć?

Wszystkim bardzo posmakowały zupy, których mamy w Polsce naprawdę dużo. Ogórkową ze smakiem jedli nawet Włosi, Francuzi i Hiszpanie, chociaż samych kiszonych ogórków nie chcieli spróbować, bo mówili, że są zepsute i śmierdzące. Poczęstowaliśmy ich także barszczem czerwonym z uszkami; większości smakowało, ale Ukraińcy dziwili się, że polski barszcz to po prostu czerwona woda, w której pływają małe pierożki. My w Polsce również mamy gęsty barszcz ukraiński z burakami, ziemniakami i mięsem, ale barszcz z uszkami to nasza świąteczna tradycja. No cóż... Co kraj, to obyczaj!

A Was co dziwi w polskiej kuchni? Napiszcie do mnie.

Dominik

 12b. Proszę przeczytać tekst i powiedzieć, co jeszcze wiecie o tym daniu.

1 lipca 2022 UNESCO wpisało ukraiński barszcz na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, które wymaga ochrony. Ukraińska narodowa potrawa znalazła się wśród takich jak uzbecki i tadżycki pilaw (dodane w 2016 roku), ormiański lawasz (2016), azerska dolma (2017), neapolitańska pizza (2017) i inne. Obecność w tym spisie dowodzi, że dana potrawa jest swoistym fenomenem etnokulturowym, symbolem narodowej kultury, wartym badań i ochrony. Od teraz takim oficjalnym symbolem jest również ukraiński barszcz. Opowiadamy o jego wyjątkowości i zmienności, miejscu w ukraińskiej kulturze i międzynarodowej „kulinarniej bitwie”. Jest to zasługa Jewhena Kłopotenki.

 12c. Proszę odpowiedzieć na pytania na podstawie informacji z blogu Dominika.

0. Do Polski przyjechali uczniowie ze szkół, z którymi szkoła Dominika a) <u>współpracuje</u>.b) sąsiaduje.c) nie ma współpracy. 1. Polacy lubią pizzę a) ze śmietaną.b) bez dodatków.c) z keczupem. 2. Dla Polaków najważniejszy posiłek to a) śniadanie.b) obiad.c) kolacja. 3. Polacy najczęściej jedzą na a) śniadanie.b) obiad.c) kolację.	4. Polskie śniadanie może być a) słodkie.b) słone.c) słodkie lub słone. 5. Polska kolacja jest a) lekkostrawna.b) ciężkostrawna.c) podobna do obiadu. 6. Zupę ogórkową robi się z ogórków a) świeżych.b) kiszonych.c) świeżych i kiszonych. 7. Polacy jedzą barszcz a) z uszkami.b) ukraiński.c) z uszkami i ukraiński.

 13a. Proszę dokończyć zdania.

- 0. Dziwię się, że *jeszcze tego nie zrobicie* .
- 1. Nawet sobie nie wyobrażam, jak można
- 2. Nie mogę zrozumieć, dlaczego
- 3. Jestem zaskoczony / zaskoczona, że

 13b. Proszę wybrać jeden temat i w parach ułożyć dialog, w którym wyrazicie swoje zaskoczenie. Proszę użyć zwrotów z ćwiczenia 13a.

- 1. Jutro macie sprawdzian z matematyki, a twój kolega / twoja koleżanka z klasy namawia cię na wyjście do kina.
- 2. Twoja koleżanka / twój kolega zawsze spóźnia się na spotkania. Mówisz mu / jej, że ci się to nie podoba.

14a. Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy biernika liczby pojedynczej.

Biernik (kogo? co?)
liczba pojedyncza

Patrz: klasa V, lekcja 9

Rodzaj		
L. poj.	męski nieżywy nijaki	Poproszę duży jogurt. Lubię sok pomarańczowy. Mam ochotę na słodkie jabłko. Upiekę dziś ciasto czekoladowe.
	męski żywy	Mam dużejego psa. Zaraz zawołam naszego kelnera. Lubię pieczonego kurczaka. Lubię tego poetę. Widzę za oknem wysokiego mężczyznę.
	żeński	Lubię kiszona kapustę. Poproszę zupę pomidorową. Spotykam moją najlepszą koleżankę.

mieć / dostać / lubić / kochać / widzieć / słyszeć / znać
jeść / pić / dodać / pisać / czytać / kupić / robić
przez / na / nad / pod / po / w (we) / za / o

+ BIERNIK

Uwaga!

Niektóre nazwy owoców, słodczy i dań odmieniają się jak rodzaj męski żywotny, np. *jem: smacznego banana, zielonego ogórka, słodkiego cukierka, ostrego hot dog.*

14b. Proszę uzupełnić zdania formami biernika liczby pojedynczej.

- Uwielbiam *zupę ogórkową* (zupa ogórkowa) i *tradycyjny bigos* (tradycyjny bigos).
- Pojedziemy nad ... (morze) albo nad ... (rzeka).
- Jak często rozmawiasz przez ... (telefon)?
- Upiekę dzisiaj ... (ciasto czekoladowe) albo ... (moja ulubiona szarlotka).
- Czytam właśnie ... (świetna książka).
- Do tego koktajlu dodajemy: ... (duży banan), ... (soczysta gruszka) i ... (natka) pietruszki.
- Szukamy do pracy ... (zdolny kucharz).
- Idę do sklepu po ... (kiszona kapusta).
- Idziemy na ... (włoska pizza) czy na ... (hot dog)?
- W ... (niedziela) zawsze jemy ... (rodzinny obiad).

G 15a. Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy formy biernika liczby mnogiej.

Biernik (*kogo? co?*) = **Mianownik** (*kto? co?*)
liczba mnoga, rodzaj niemęskoosobowy

Patrz: klasa VI, lekcja 7
klasa VIII, lekcja 7

- Lubicie kotlety schabowe?
- Jakie polskie zupy lubicie najbardziej?

- Usmażę dzisiaj pyszne naleśniki.
- Mam ochotę na świeże truskawki.

- Kasiu, wyjmij duże talerze z szafki.
- Będą nam potrzebne dwie duże chochle.

- Kocham wszystkie ciasta czekoladowe.
- Czy do naleśników potrzebne są duże jajka?

🏠 15b. Proszę uzupełnić zdania formami biernika liczby mnogiej.

0. Codziennie rano jem *duże kanapki* (duża kanapka) z serem.
1. Dzisiaj na obiad były ... (pyszny gołąbek).
2. Basiu, rozłóż na stole ... (sztuciec), ... (talerzyk) i ... (filizanka).
3. Które ... (polskie danie) lubicie najbardziej?
4. Aniu, włóż ... (czysty obrus) do szafy.
5. W muzeum oglądaliśmy ... (piękna zabytkowa waza).

👄 16a. Liczba pojedyncza czy mnoga? Proszę przeczytać dialogi i powiedzieć, kiedy używamy form liczby pojedynczej, a kiedy mnogiej.

SPRZEDAWCA: Dzień dobry!

KLIENTKA: Dzień dobry. Czy są banany?

SPRZEDAWCA: Tak, są.

KLIENTKA: To poproszę pięć. A czy są świeże jajka?

SPRZEDAWCA: Tak, oczywiście. Podać dziesięć?

KLIENTKA: Nie, poproszę dwadzieścia. A czy ma pan cukier i zieloną herbatę?

SPRZEDAWCA: Niestety, nie ma zielonej herbaty. Jest czarna.

KLIENTKA: To poproszę czarną i jeszcze żółty ser, 30 deko. I to już wszystko. Ile płacę?

SPRZEDAWCA: 34,80 zł.

KLIENTKA: Proszę bardzo. Dziękuję, do widzenia.

Patrz: klasa VI, lekcja 7, ćwiczenie 4a

Uwaga!

Niektóre rzeczowniki policzalne używane są w liczbie pojedynczej, np.:

Lubię: sałatę, cebulę, kapustę, marchewkę, kalafiora, paprykę

👄 16b. Proszę w parach ułożyć dialog „W sklepie”, używając biernika i mianownika w liczbie pojedynczej i mnogiej.

- 📍 **17a.** Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, jak tworzymy biernik liczby mnogiej rodzaju męskoosobowego.

Biernik (*kogo? co?*)

liczba mnoga, rodzaj męskoosobowy

Rodzaj	
 męskoosobowy	Lubię tych miłych sprzedawców. Czytam tylko znanych poetów.
	Mamy tu świetnych japońskich kucharzy. Często spotykam miejscowych listonoszy.
	Mamy w szkole wielu dobrych nauczycieli. Czekamy na naszych gości.

Uwaga!
Rodzaj męskoosobowy
biernik = dopełniacz

Uwaga!
brat – braci
mężczyzna – mężczyzn
przyjaciół – przyjaciół

- 📍 **17b.** Proszę uzupełnić zdania formami biernika w liczbie mnogiej.

0. Znasz *tych młodych Polaków* (ten młody Polak)?
1. Gościliśmy w szkole ..., ..., ..., ... (Ukrainiec, Niemiec, Francuz).
2. Mamy w Polsce ... (wspaniały przyjaciel).
3. Mam ... (starszy brat) i ... (młodszy kuzyn).
4. Zaprosiliśmy na lekcję ... (znany dziennikarz).
5. Znam ... (ten wysoki mężczyzna).
6. Mamy w naszym szpitalu ... (świetny lekarz).

- 📍 **18.** Proszę uzupełnić tekst formami biernika liczby pojedynczej i mnogiej.

Hej, jestem Magda! Uczę się w technikum gastronomicznym, bo w przyszłości chciałabym otworzyć *własną restaurację* (własna restauracja)⁰. W naszej szkole oprócz zwykłych lekcji mamy też ... (lekcja praktyczna)¹. Mamy tu ... (świetny nauczyciel)²: ... (*l.mn.* / profesjonalny kucharz)³ i ... (*l.mn.* / doświadczony kelner)⁴, którzy cierpliwie uczą nas wszystkiego. Na zajęciach poznajemy ... (nowy przepis)⁵, uczymy się, jak gotować ... (pyszna potrawa)⁶ i piec ... (wspaniałe ciasto)⁷. Szkolimy się też, jak elegancko nakrywać ... (*l.mn.* / stół)⁸, ustawiać ... (talerz)⁹ i jak obsługiwać ... (*l.mn.* / klient)¹⁰.

- G 19a.** Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami zaimków, a następnie przeczytać dialogi i wybrać odpowiednie zakończenia zdań.

Biernik (*kogo? co?*)

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie	my	...
ty	cię / ...	wy	was
on	go / ... / niego	oni	ich / ...
ona	... / nią	ono	... / nie
ono	je / ...		

ją / ciebie / nas / je
nie / jego / nich

1. Krótkich form zaimków (ją, cię, go) używamy
2. Długich form zaimków (ciebie, jego) używamy
3. Formy zaimków z n- (nią, nie) używamy

- a po przyimku.
- b po czasowniku.
- c przed czasownikiem, na początku zdania albo po przyimku.

 19b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami zaimków w bierniku.

0. Marku, słyszysz *mnie* (ja)?
1. Halo! Tak, dobrze ... (ty) słyszę!
2. Czekam na ... (oni) już pół godziny!
3. Te kwiaty są takie piękne, że nie mogę przestać na ... (one) patrzeć.
4. Odwiedźcie ... (my) koniecznie!
5. Dzieci, proszę ... (wy) o ciszę!
6. To twoje dziecko? Zabierz ... (ono) do domu, bo jest całe mokre.
7. Często zapraszam ... (on) na kawę, ale on nigdy nie ma czasu.
8. Przestań tak na ... (ona) patrzeć! Po prostu zapytaj ... (ona), czy się z tobą umówi.
9. Znam te kobiety, często widzę ... (one) w sklepie obok mojego domu.
10. Dzisiaj wszystko ... (oni) denerwuje.

 20. Proszę przyrzeć się zdjęciom, wybrać jedno i odpowiedzieć na pytania.

- Co lubią jeść te osoby?
- Czy one lubią jeść w domu czy w restauracji?
- Czy one lubią gotować?
- Czy odżywiają się zdrowo?
- Na którym zdjęciu ty mógłbyś / mogłabyś się znaleźć?

1

2

3

4

 21a. Proszę posłuchać piosenki i uzupełnić brakujące słowa.

Pizza i pyzy

Poznałem cię w przydrożnym bistro.

Romantycznie *jadł*⁰ schab.

Ja ...¹ kiszkę z ziemniakami, gdy

nagle rzekłś do mnie, nagle rzekłś do mnie:

— *Daj mi kaszanki,*

ten schab ma chyba ze sto lat!

I wtedy już ...², że...

że Ty jesteś my love.

Ref.: Pojedziemy do Pizy, łooo!

Na ...³ i pyzy, łooo!

Salceson w Romie, łooo!

...⁴ w Lizbonie, łooo!

Trochę ryżu w Paryżu, łooo!

I ...⁵ w Londynie, łooo!

Szczypiorku w New Yorku, łooo!

I ...⁶ w Kartuzach, łooooooo...

Kiedy w Londynie, w małej knajpcie
wchłaniałem kiszkę, kawior i poncz,
ktoś mnie ...⁷ niedwuznacznie,
pod nos mi podstawiając schab pieczony,
krzyknął:

— *Give me kaszanka,*

the schab is hundred years old!

Trochę ...⁸ mnie, że tu...

że tu także nasi są.

Ref.: Pojedziemy do Pizy, łooo!

Na pizzę i pyzy, łooo!

...⁹ w Nairobi, łooo!

Świeże rydze w Rydze, łooo!

Trochę maku w Baku, łooo!

I ...¹⁰ w Hamburgu, łooo!

Wanilii w Manili, łooo!

I jabłuszka w Koluszkach, łooooooo...!

Raz w Monachium w cichej piwiarni
konsumowałem kiszkę i krem.

...¹¹ policjant i pierwsze słowa

do mnie skierował i usłyszałem hasło:

— *Gib mir Kaszanka,*

der Schab ist hundert Jahre alt!

Duma mnie rozpierała, że...

taki zasięg akcja ma!

Ref.: Pojedziemy do Pizy, łooo!

Na pizzę i pyzy, łooo!

...¹² w Stambule, łooo!

Piranie w Tiranie, łooo!

...¹³ ptasie w Mombasie, łooo!

I po jaju w Bombaju, łooo,

...¹⁴ w Meksyku łooo!

I daktyl w Pile, łooooooo...!

Autor tekstu: Wiesław Tupaczewski
Kompozytor: Andrzej Piekarczyk
Wykonanie: OT.TO

21b. Czy wiesz, co to jest? Proszę podpisać zdjęcia słowami z piosenki.

0. *ptasie mleczko*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

21c. Proszę napisać własny refren piosenki „Pizza i pyzy”, w którym znajdą się inne miasta oraz nazwy potraw i produktów.

22a. Jaki? Jaka? Jakie? Proszę utworzyć odpowiednie formy wyrazów.

A. dżem

0. *truskawkowy*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

B. zupa

0. *pomidorowa*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

C. ciasto

0. *czekoladowe*

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

22b. Proszę dokończyć zdania, wpisując co najmniej po 3 wyrazy do każdego zdania.

1. Lubię galaretkę: *truskawkową*.

2. Lubię jogurt: ...

3. Lubię sok: ...

- A Proszę przeczytać tekst i podkreślić nazwy potraw, o których jest mowa.

Znalezione w prasie

Kulinarna podróż po Polsce

Turystyka kulinarna jest coraz bardziej popularna. Turyści szukają tradycyjnych smaków nie tylko za granicą, ale również w kraju. Oto Polska od kuchni!

Kulinarną podróż zaczynamy w Wielkopolsce. Obowiązkowe są tam pyry z gzikiem – jedna z najbardziej znanych poznańskich potraw. To proste danie składa się z ziemniaków i gziku, czyli w odpowiedni sposób doprawionego twarogu. W Poznaniu zjemy także pyszne, nadziewane białym makiem, rogalie świętomarcińskie. Są one związane z obchodami Dnia Świętego Marcina.

Najpopularniejszym produktem turystycznym na Lubelszczyźnie jest cebularz, czyli okrągła bułka z cebulą i makiem, która kształtem przypomina małą pizzę na grubym cieście. W Lublinie powstało nawet Regionalne Muzeum Cebularza, w którym możemy nauczyć się piec cebularze

oraz poznać wiele ciekawostek na ich temat, m.in. związaną z nimi legendę. Kolejnym charakterystycznym produktem dla tego regionu są pierogi lubelskie, czyli pierogi nadziewane kaszą gryczaną i białym serem, podawane na słodko ze śmietaną.

Jakie są typowe smaki Podhala? Oczywiście nieodłącznym elementem Zakopanego są oscypki, czyli twarde wędzony ser z mleka owczego. Oscypki mogą być podawane na zimno lub na ciepło i są składnikiem wielu regionalnych dań. Na Podhalu warto także spróbować czosnianki, czyli zupy czosnkowej, oraz kwaśnicy, czyli zupy z kiszonej kapusty i mięsa.

Na podstawie: „Kulinarna podróż po Polsce. Tych potraw musisz spróbować!”, www.podroze.se.pl

- B Na podstawie tekstu proszę podpisać zdjęcia i połączyć je z odpowiednim regionem.

0. *rogalie świętomarcińskie*

1. ...

2. ...

3. ...

5. ...

4. ...

6. ...

PROJEKT

Chcesz otworzyć własną restaurację. Zrób projekt, w którym zaprezentujesz klasie, jak będzie wyglądać twój lokal (w jakim stylu zostanie urządzony) oraz jak będzie wyglądać karta dań (nie zapomnij w niej podać cen w polskich złotych).

Lekcja 11

Gdybym był bogaty...

1a. Czy znasz te sprzęty? Proszę podpisać rysunki wyrazami z ramki.

Sprzęt AGD / RTV

AGD – artykuły gospodarstwa domowego
RTV – sprzęt radiowo-telewizyjny

pralka / lodówka / suszarka do włosów / mikrofalówka / piekarnik / telewizor
mikser / zamrażarka / sokowirówka / toster / żelazko / kuchenka / zmywarka
ekspres do kawy / odkurzacz (piorący) / pilot (do telewizora) / deska do prasowania

0. lodówka

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

9. ...

10. ...

11. ...

12. ...

13. ...

14. ...

15. ...

16. ...

 1b. Proszę uzupełnić zdania nazwami sprzętów z ćwiczenia 1a w odpowiedniej formie. Uwaga! Każdy wyraz może być użyty tylko raz.

0. Moja mama często chodzi na zakupy, dlatego nasza *lodówka* jest zawsze pełna.
1. Włosy zazwyczaj myję rano i suszę je
2. ... to urządzenie do wypiekania pieczywa.
3. W ... zawsze mamy pizzę, którą możemy szybko zrobić w ... albo w
4. Mam w domu ..., ale go nie używam, bo nie piekę ciast.
5. Dobrze, że mamy ... i nie musimy tracić czasu na ręczne zmywanie naczyń.
6. Brudne ubrania najpierw wrzucam do ..., potem suszę je na suszarce, a przed włożeniem do szafy prasuję ... na
7. Dobrze, że każdy ... ma teraz ... i nie trzeba wstawać, żeby zmienić program.
8. Uwielbiam świeże soki i dobrą kawę, dlatego zastanawiam się, czy kupić sobie ... czy
9. Nasze psy często chodzą brudnymi łapami po dywanach i wchodzą na łóżka, dlatego kupiliśmy specjalny
10. Przez wiele lat mieliśmy ... na gaz, ale teraz mamy elektryczną.

 2a. Proszę uzupełnić tekst czasownikami z ramki.

ułatwiają / zamówi / kupisz / wysuszy / pamiętasz / iść / sprawdzić
wybierze / wrzucić / połączyć / wsypać

Inteligentne urządzenia *ułatwiają*⁰ życie

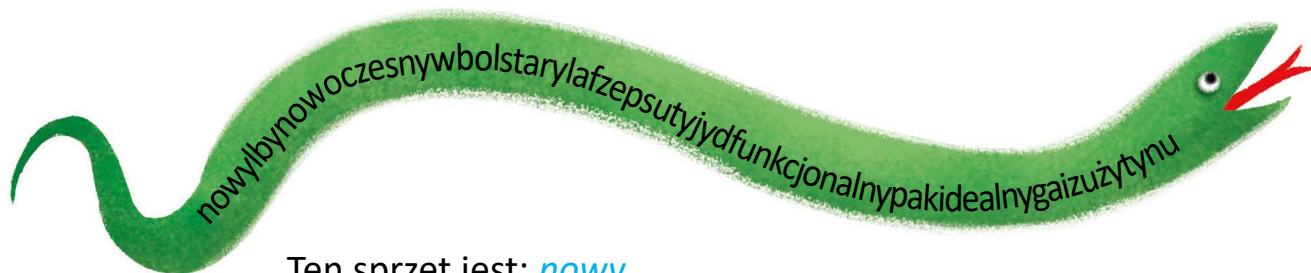
Jesteś w sklepie i nie ...¹, czy masz w domu masło? Nie ma problemu! Możesz to szybko ...². Inteligentne lodówki wyposażone są w kamery, z którymi możemy się ...³ przez Internet i na telefonie zobaczyć, co mamy na półkach. A jeśli nie mamy czasu albo ochoty ...⁴ na zakupy, lodówka sama sprawdzi, czego nam brakuje, i ...⁵ jedzenie przez Internet. Nowoczesne lodówki same pilnują też terminów ważności naszych produktów.

A może zdarzyło ci się ...⁶ do pralki białą koszulkę i wyjąć różową? Albo nigdy nie wiesz, ile proszku do prania ...⁷. Twoje problemy to już przeszłość! Wystarczy, że ...⁸ inteligentną pralkę, która najpierw zeskanuje informacje z metki na ubraniu, ...⁹ odpowiednią temperaturę wody, wypierze, ...¹⁰ i wyprasuje twoje ubrania, a na koniec ładnie je złoży. Ty musisz je tylko włożyć do szafy.

2b. Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i odpowiedzieć na pytania.

1. Co robią inteligentne lodówki?
2. Co robią nowoczesne pralki?
3. Czy znasz inne inteligentne sprzęty? Co one mogą robić?

3. Jaki może być sprzęt? Proszę znaleźć w węzu literowym 6 przymiotników, a następnie ułożyć z nimi zdania.

Ten sprzęt jest: **nowy**

...

4a. Czy wiesz, co to znaczy?

4b. Proszę posłuchać nagrań i zgadnąć, jakie sprzęty reklamują.

0. *pralka* 1. ... 2. ... 3. ... 4. ...

4c. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrań i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

Reklama 0	Za proszek do prania trzeba dodatkowo zapłacić.	P / F
Reklama 1	Nie wszystkie sprzęty są tańsze.	P / F
Reklama 2	Za dwie rzeczy zapłacimy połowę ceny.	P / F
Reklama 3	Raty wynoszą 0%.	P / F
Reklama 4	Promocja będzie w niedzielę.	P / F

4d. Proszę wybrać dwa sprzęty, inne niż w ćwiczeniu 4b, i ułożyć do nich krótkie teksty reklamowe.

5a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać, jak tworzymy formy dopełniacza liczby pojedynczej.

Dopełniacz (kogo? czego?)
liczba pojedyncza

Patrz: klasa VI, lekcja 7

Rodzaj	
męski żywotny 	Nie znasz tego pana? Nigdy nie miałam dużego psa. = biernik Nie znam żadnego japońskiego poety. Szukam dobrego dentysty.
męski nieżywotny 	Nie mogę znaleźć niebieskiego pilota. Zazdroszczę ci nowego telewizora. Lubię kawę z porządnego ekspresu. Wracaj do swojego domu!
żeński 	To prezent dla mojej starszej siostry. Nienawidzę tej reklamy! Szukam prawdziwej miłości. Nie znaleźliśmy jeszcze nowej pralki.
nijaki 	Potrzebuję nowego żelazka. Wszyscy zachorowali oprócz najmłodszego dziecka. Nie mamy w domu świeżego mleka.

nie lubić / nie kochać / nie widzieć / nie mieć / szukać
bać się / potrzebować / uczyć (się) / zapominać / żałować
słuchać / bez / dla / od / do / naprzeciwko / oprócz / u

+ DOPEŁNIACZ

5b. Proszę uzupełnić zdania formami dopełniacza liczby pojedynczej.

0. Nie lubię chodzić do **lekarza rodzinnego** (lekarz rodzinny).
1. Szukam ... (porządny odkurzacz piorący).
2. Synu, włóż pranie do ... (pralka), a naczynia do ... (zmywarka).
3. Piję kawę bez ... (mleko) i bez ... (cukier).
4. Nie znacie ... (ten polski artysta)?
5. Już cztery lata uczę się ... (język polski).
6. Nie widziałeś ... (moja torba)?
7. Nie lubię ani ... (ryż), ani ... (makaron).
8. Jak można się bać ... (taka mała mysz)?
9. Mój sąsiad głośno słucha ... (muzyka rockowa).
10. Nie zrobiłam ... (to ćwiczenie), bo zapomniałam.

6a. Czy pamiętasz? Proszę przeczytać, jak tworzymy formy dopełniacza liczby mnogiej.

Dopełniacz (*kogo? czego?*)
liczba mnoga

Patrz: klasa VI, lekcja 7

klasa VIII, lekcja 10, ćwiczenie 17a

Rodzaj

męski

Nie znamy **tych** wysok**ich** pan**ów**?
Boję się agresywnych psów.

Szukam ładn**ych** koszy**y** z wikliny.
Nie lubię lekarzy rodzinnych.

W naszej szkole jest wielu świetn**ych** nauczyciel**i**.
Boję się dużych słoń**i**.

Uwaga!

Rodzaj męskoosobowy

dopełniacz = biernik

Lubię tych profesorów.

Nie lubię tych profesorów.

żeński

Unikam nasz**ych** ciekawsk**ich** sąsiad**ek**.
Nigdy wcześniej nie widziałam tych kobiet.
Nie rozumiem tych zada**n**.
Nie ma tu tanich żelaz**ek**.

nijaki

Boję się nawet mał**ych** mysz**y**.
Zazdroszczę ci tych piękn**ych** rzecz**y**.
Rzadko chodzę do drog**ich** kawiarn**i**.
Nie mamy odpowiednich narzędz**i**.

Uwaga!

mężczyzna – mężczyzn

przyjaciel – przyjaciół

dziecko – dzieci

brat – braci

6b. Proszę uzupełnić zdania formami dopełniacza liczby mnogiej.

0. Nie potrzebuję **żadnych nowych sprzętów** (żaden nowy sprzęt).
1. Nie mam w domu ... (ładny talerz).
2. Rodzice pojechali na wakacje bez ... (swoje kochane dziecko).
3. Brakuje nam ... (ostrzy nóż).
4. Moi rodzice nie lubią ani ... (pies), ani ... (kot).
5. Nie znam wszystkich ... (nowy nauczyciel).
6. W sali jest więcej ... (kobieta) niż ... (mężczyzna).
7. Przez całe wakacje nie widziałem ... (swoją najlepszą koleżkę).
8. W Tatrach nie ma ... (kosz) na śmieci.
9. Nienawidzę grabić ... (mokry liść) jesienią.
10. To jest siano dla ... (nasz piękny koń).
11. Nie lubię ... (kwaśna cytryna) i ... (jabłko).
12. Piotrek nie słucha ... (dobra rada) ani od ... (rodzic), ani od ... (przyjaciół).

G 7a. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi formami zaimków.

Dopełniacz (kogo? czego?)

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
ja	mnie	my	nas
ty	... / ciebie	wy	...
on / ono	go / ... / niego	oni / one	ich / ...
ona	je / ...		

niej / cię / was
jego / nich

7b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami zaimków w dopełniaczu.

0. Halo! Nie słyszę **cię** (ty)!
1. On ... (ja) chyba nie lubi.
2. Znam tych ludzi, mieszkamy koło ... (oni).
3. Lepiej dzisiaj ... (oni) nie denerwuj!
4. To prezent dla ... (ty).
5. Jak zwykle nie ma ... (on) na czas, więc idziemy bez ... (on).
6. Magda nas zaprasza na kawę. Kiedy do ... (ona) idziemy?
7. Piotrek uczy ... (my) grać w szachy.
8. Szukam ... (wy) od godziny!
9. Nie zapytałem ... (one) o zdanie.
10. Gdzie jest twoje dziecko? Tylko ... (ono) jeszcze brakuje.

8. Proszę napisać zdania zgodnie z podanym przykładem (zamiana biernika na dopełniacz).

0. W naszym nowym mieszkaniu jest pralka i zmywarka.
W naszym nowym mieszkaniu nie ma pralki i zmywarki.
1. Kupiłam nowy telewizor i dobry ekspres do kawy.
... ..
2. Lubię lody czekoladowe i ciasto bananowe.
... ..
3. W lodówce jest zielona sałata i czerwona papryka.
... ..
4. Zbieram kolorowe kapsle i zakrętki do butelek.
... ..
5. Mam tu dobre koleżanki i dobrych kolegów.
... ..
6. Mam starsze siostry i młodszych braci.
... ..

G 9. Proszę napisać, kiedy w Polsce obchodzone są te święta.

Patrz: klasa V, lekcja 3

0	21 I Dzień Babci	1	22 I Dzień Dziadka	2	8 III Dzień Kobiet	3	26 V Dzień Matki
4	23 VI Dzień Ojca	5	30 IX Dzień Chłopaka	6	14 X Dzień Nauczyciela	7	... moje urodziny

0. Dzień Babci jest *dwudziestego pierwszego stycznia*.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

10. Proszę uzupełnić tekst wiersza formami dopełniacza.

Julian Tuwim

Wszyscy dla wszystkich

Murarz domy buduje,
Krawiec szyje ubrania,
Ale gdzieżby co uszył,
Gdyby nie miał *mieszkania* (mieszkanie)⁰?
A i murarz by przecie
Na robotę nie ruszył,
Gdyby krawiec mu ... (spodnie)¹
I ... (fartuch)² nie uszył.
Piekarz musi mieć buty,
Więc do ... (szewc)³ iść trzeba,
No, a gdyby nie piekarz,
Toby szewc nie miał ... (chleb)⁴.
Tak dla ... (wspólna korzyść)⁵
I dla ... (dobro wspólne)⁶
Wszyscy muszą pracować,
Mój maleńki kolego.

 11a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i uzupełnić brakujące fragmenty.

DzienZaDniem

[HOME](#)
[O MNIE](#)
[KONTAKT](#)

30 V /wtorek/

Gdybym został dyrektorem...

Za niecały miesiąc koniec roku, a w szkole jakieś szaleństwo! Ciągłe kartkówki, sprawdziany, odpytywanie, [A – O], poprawianie ocen! Rodzice cały czas mnie pytają, czy [B – ...] z czerwonym paskiem. Jeszcze im nie powiedziałem, że w tym roku raczej nie, ale czy mi uwierzą, że to przez pandemię? 😊 No dobra, prawda jest taka, że gdybym [C – ...] się uczył, to dziś nie pisałbym tych wszystkich sprawdzianów i nie musiałbym poprawiać ocen.

Gadałem dziś z kolegami o tym, że [D – ...], siedzimy teraz nad książkami i wkuwamy zaległy materiał, a nauczyciele nie mają dla nas litości. Gdyby to ode mnie zależało, [E – ...]. Uczniowie stawialiby oceny nauczycielom, lekcje zaczynałyby się o dziesiątej, przerwy trwałyby pół godziny, a najwięcej godzin byłoby z WF-u, a nie z polskiego. O, właśnie! Nasza polonistka sama musiałaby nam czytać [F – ...]. Uczniowie sami wybieraliby przedmioty, których chcieliby się uczyć, nie byłoby wywiadówek, a rodzice nie mogliby [G – ...] o naszych ocenach. Zresztą, oceny też bym zmienił – byłyby tylko te pozytywne. Nauczyciele nie zadawaliby prac domowych, a my nie musielibyśmy [H – ...]. Koledzy byli zachwyceni moimi pomysłami i powiedzieli, że powinienem zostać dyrektorem szkoły. Tylko czy po takich zmianach to nadal byłaby szkoła? 😊

A wy, co zmienilibyście w szkole?

Dominik

0. projekty, prace domowe

3. przygotowywać się do lekcji

6. zamiast grać w piłkę

1. lektury na lekcjach

4. rozmawiać z nauczycielami

7. będę miał świadectwo

2. szkoła wyglądałaby inaczej

5. więcej i systematycznie

 11b. Proszę jeszcze raz przeczytać wpis na blogu i zdecydować, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

0	Dominik pisze o zakończeniu roku szkolnego.	P / F
1	Dominik uczył się pilnie przez cały rok.	P / F
2	Dominik i jego koledzy nie mają czasu, żeby grać w piłkę.	P / F
3	Dominik chciałby mieć więcej godzin języka polskiego.	P / F
4	Według Dominika przerwy w szkole powinny trwać 30 minut.	P / F
5	Dominik chciałby, żeby w szkole nie było ocen.	P / F
6	Kolegom Dominika bardzo się spodobały jego pomysły.	P / F
7	Dominik postanowił, że zostanie dyrektorem szkoły.	P / F

11c. Proszę podkreślić w tekście bloga wszystkie formy trybu przypuszczającego.

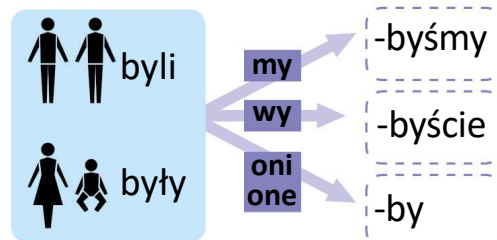
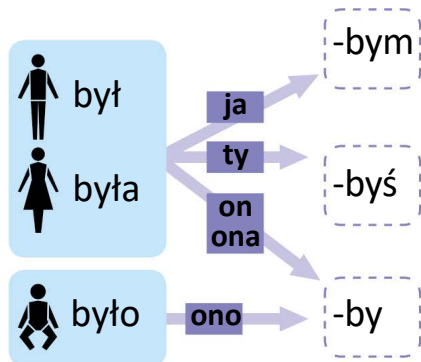
Przykład: *gdybym, nie pisałbym...*

12a. Czy pamiętasz? Proszę powiedzieć, w jaki sposób tworzymy formy trybu przypuszczającego.

Tryb przypuszczający

Patrz: klasa VII, lekcja 11

12b. Proszę uzupełnić tabele odpowiednimi formami trybu przypuszczającego.

Rodzaj męski i męskoosobowy 	słuchać	mówić	móc
ja			mógłbym
ty			
on, pan		mówiłby	
my			
wy			
oni, panowie, państwo	słuchaliby		
Rodzaj żeński i niemęskoosobowy 	czytać	marzyć	kupić
ja	czytałabym		
ty			
ona, pani			kupiłaby
my			
wy		marzyłybyście	
one, panie			
Rodzaj nijaki 	jeść	bawić się	płakać
ono			

 13. Proszę powiedzieć, o czym myślą lub rozmawiają te osoby? Co chciałyby, a czego nie chciałyby robić? Co jeszcze mogłyby robić?

 14a. Proszę podkreślić odpowiednie formy trybu przypuszczającego.

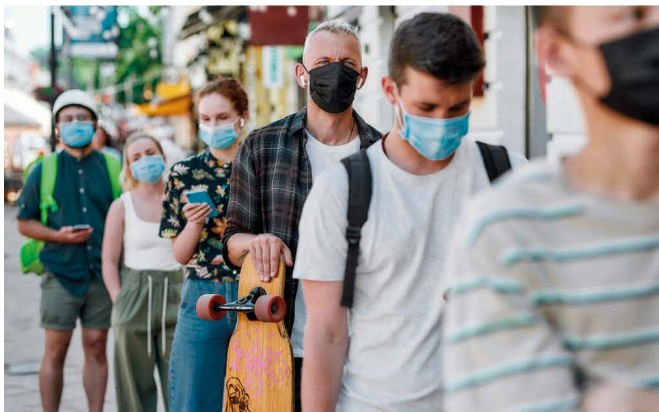
0. (ja, r.ż.) *Chciałbym* / *Chciałabym* / *Chciałabyś* zostać znaną aktorką.
1. Dziadku, (ty) *opowiedziałbyś* / *opowiedziałby* / *opowiedziałabyś* mi bajkę?
2. Chętnie (ja, r.m.) *wziąłbyś* / *wziąłby* / *wziąłbym* udział w tym konkursie.
3. (ja, r.ż.) *Zaśpiewałabym* / *Zaśpiewałaby* / *Zaśpiewałabyś* tę piosenkę lepiej niż Ania.
4. Kowalscy (oni) nie *zachowałoby się* / *zachowaliby się* / *zachowałby się* w ten sposób!
5. Czy dziś (my, r.m.) *moglibyśmy* / *mogliby* / *mogłybyśmy* spokojnie porozmawiać?
6. Marku, (ty, r.m.) *zacząłby* / *zacząłbyś* / *zacząłbym* się w końcu uczyć!
7. To dziecko (ono) *bawiłaby się* / *bawiłby się* / *bawiłoby się* bez przerwy!
8. Aniu, Ewo, czy (wy, r.nm.) *posprzątałyby* / *posprzątałibyście* / *posprzątałybyście* w kuchni?
(ja, r.ż.) *Byłoby* / *Byłabym* / *Byłby* wam za to bardzo wdzięczna.
9. Czy (ona) *mogłabyś* / *mogłaby* / *mogłaby* pani podać mi tę książkę?
10. One chętnie *zapisaliby* / *zapisalyby* / *zapisalibyśmy* się na kurs hiszpańskiego, ale w tym czasie mają inne zajęcia.

 14b. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami trybu przypuszczającego.

0. Mamo, czy *mógłbym* (*ja, r.m. / móc*) dzisiaj pójść do Pawła?
1. Ania chętnie ... (*ona / zjeść*) teraz coś słodkiego.
2. Chłopcy, ... (*wy / pójść*) ze mną na zakupy? Przy okazji ... (*ja, r.ż. / kupić*) wam nowe kurtki.
3. Babciu, ... (*ty, r.ż. / mieć*) trochę czasu w sobotę? ... (*my, r.nm. / Upiec*) szarlotkę według twojego przepisu.
4. Czy państwo ... (*oni, r.m. / zgodzić się*) na takie rozwiązanie?
5. ... (*wy, r.nm. / Pomyśleć*), zanim coś powiecie!
6. Antek i Adam ... (*oni / pobiec*) najszybciej ze wszystkich, ale nie mogli wziąć udziału w zawodach.
7. Czy możemy się zamienić? Pani ... (*ona / usiąść*) na moim miejscu, a ja dzięki temu ... (*ja, r.m. / widzieć*) lepiej całą scenę.
8. Na jego miejscu ... (*ty, r.m. / zrobić*) to samo.
9. Myślę, że Olga i Marta ... (*one / zrozumieć*) mnie.
10. To dziecko jeszcze nie ... (*ono / potrafić*) się samo ubrać.

 15. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Kim mogą być te osoby?
2. W jakim miejscu one mogą się znajdować?
3. Co te osoby mogłyby tam robić? Czego nie mogłyby robić?

 16a. Proszę słuchać piosenki i wpisywać brakujące słowa.

Piosenka o przyjaźni

Jednych lubimy mniej, a innych.....

A jeszcze innych na świecie

Jest jeszcze ktoś z nieba nam dany

To nasz kochany.

Ref. Przyjaźń to wielkie drzewo

Co chroni nas przed ulewą.

Przyjaźń roślinka mała

Co bez opieki nie działa. x2

Bo z złe chwile przetrzymasz

On cię przytuli, za rękę potrzyma

On jest na wszystkie kłopoty

Kruszy bariery,

Ref. Przyjaźń to wielkie drzewo x2

3..... ludzie, koledzy,

Tej jednej duszy, co w ciałach dwóch

Bo to jest anioł, do nieba drabina

Przyjaciół jest jak

Ref. Przyjaźń to wielkie drzewo x2

Utwór pochodzi z płyty
„Piosenki Mądrych Dzieci”
słowa i muzyka: Jerzy Kobyliński

https://ochronka.siedlce.pl/spiewamy-po-polsku-od-l-do-p/?utm_source=chatgpt.com

 16b. Proszę opowiedzieć o swoim/swojej najlepszym/najlepszej przyjacielu/przyjaciółce.

 17. Proszę dokończyć zdania przy użyciu form trybu przypuszczającego.

1. Bez Internetu *nudziłbym / nudziłabym się*.
2. Na bezludnej wyspie
3. Z najlepszym przyjacielem
4. Nigdy nie
5. Dla rodziców

 18a. Proszę uzupełnić tabelę odpowiednimi wyrazami z ramki.

Gdybyśmy / Gdyby / Gdybyście / ~~Gdybym~~ / Gdybyś / Gdyby

Zdania warunkowe

	Gdy + <i>-bym, -byś...</i>	3. osoba l. poj. / l. mn. czasu przeszłego		czasownik w trybie przypuszczającym
ja ty on, ona, ono pan, pani	<i>Gdyby</i>	miał / miała	czas,	<u>upiekłabym</u> ciasto. <u>mógłbyś</u> do mnie przyjść. <u>poszlibyśmy</u> na lody. <u>nauczyłybyśmy</u> ją pływać.
my wy oni, one państwo		mieli / miały	czas,	<u>moglibyście</u> pójść na kawę. <u>przyjechaliby</u> do nas. <u>odwiedziłabym</u> ich.

 18b. Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.

0. *Gdyby* (Gdy / ona) dziś była niedziela, nie musiałabym wcześniej wstać.
1. ... (Gdy / ja) była jedynaczką, miałabym pokój tylko dla siebie.
2. ... (Gdy / my) pojechali na urlop, odpoczęłybyśmy trochę.
3. ... (Gdy / on) Adam się nie spóźnił, zdążylibyśmy na pociąg.
4. ... (Gdy / one) Zosia i Ania to wiedziały, byłoby im smutno.
5. ... (Gdy / ono) słońce wyszło zza chmur, poszlibyśmy na spacer.
6. ... (Gdy / wy) nie wzięli parasola, zmoklibyście.
7. ... (Gdy / ty) nie zjadł wszystkich ciastek, nie czułbyś się źle.
8. ... (Gdy / oni) nas odwiedzili, pokazalibyśmy im nasz ogród.

 18c. Proszę uzupełnić zdania formami trybu przypuszczającego.

0. Gdybym się więcej uczyła, *miałabym* (ja, r.ż. / mieć) lepsze stopnie.
1. Gdybym miał psa, ... (ja, r.m. / musieć) wyprowadzać go codziennie na spacer.
2. Gdybyśmy mieli dużo pieniędzy, ... (my, r.m. / kupić) dom z ogrodem.
3. Gdybyście mnie o to poprosili, ... (ja, r.ż. / pomóc) wam.
4. Gdybyś obejrzała ten film, ... (ty, r.ż. / wiedzieć), o czym teraz mówimy.
5. Gdyby pan Kowalski miał samochód, ... (on, r.m. / jeździć) nim do pracy.
6. Gdyby Ewa i Ania miały dzisiaj czas, ... (one, r.nm. / pójść) z nami do kina.
7. Gdyby dziecko nie było chore, ... (ono, r.n. / spać) spokojnie w nocy.
8. Gdyby pogoda była lepsza, ... (my, r.nm / wyjść) na spacer.

 18d. Proszę dokończyć zdania.

1. Gdybym mógł / mogła zamieszkać w Polsce,
2. Gdybym był dorosły / była dorosła,
3. Gdyby ludzie mieli skrzydła,
4. Gdyby nie było zegarów,
5. Gdyby były dwa słońca,

 18e. Proszę napisać zdania według wzoru w wybranym rodzaju gramatycznym.

0. Nie mam czasu. Nie napiszę do niej listu.

Gdybym miał czas, napisałbym do niej list. / Gdybym miała czas, napisałabym do niej list.

1. Nie lubisz lodów. Nie jesz ich codziennie.

.....

2. Marta nie lubi się uczyć. Ma złe stopnie.

.....

3. W twoim pokoju jest bałagan. Nie znajdziesz szybko zeszytu.

.....

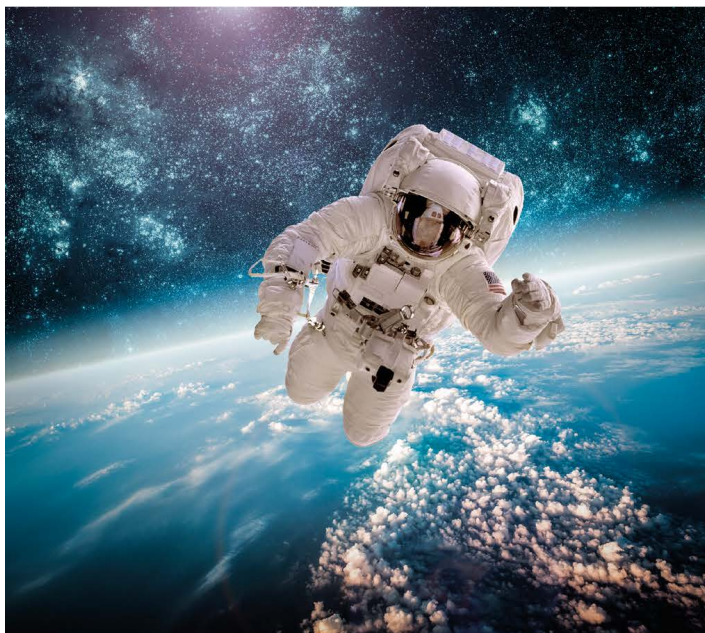
4. Jeździmy na zagraniczne wycieczki. Nie mamy dużo oszczędności.

.....

5. Nie lubicie słuchać muzyki. Nie chodzicie na koncerty.

.....

 19. Gdybyś mógł / mogła tu być, co byś czuł / czuła? Co byś tu robił / robiła?

 20a. Proszę posłuchać wypowiedzi osób, które zostały zapytane, co zrobiłyby, gdyby wygrały dużo pieniędzy, i zaznaczyć odpowiednie słowa.

0. Marek *chodziłby* / *nie chodziłby* do szkoły.
1. Fizyka, chemia i matematyka *interesują* / *nie interesują* Marka.
2. Podróż dookoła świata to marzenie *Ani* / *rodziców Ani*.
3. Ania *spróbowałaby* / *nie jadłaby* potraw, których nie zna.
4. Halina i jej mąż *są* / *nie są* dziadkami.
5. W schroniskach dla zwierząt *brakuje* / *nie brakuje* wielu rzeczy.
6. Grzesiek chciałby odpoczywać *za* / *przez* rok.
7. Grzesiek kupiłby dla *siebie* / *przyjaciół* domek nad jeziorem.

 20b. Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i wpisać czasownik w odpowiedniej formie trybu przypuszczającego.

0. Marek nie *przestałby* się uczyć.
1. Marka ... prywatni nauczyciele.
2. Marek ... zobaczyć Kosmos na własne oczy.
3. Ania ... rodziców w podróż po świecie.
4. Ania i jej rodzice ... zdjęcia i ... pamiątki.
5. Halina część pieniędzy ... dzieciom, a także ... schroniskom dla zwierząt.
6. Grzesiek chętnie ... długi urlop.
7. Grzesiek ... prezenty dla całej rodziny.

 21. Co byś zrobił / zrobiła, gdybyś wygrał / wygrała dużo pieniędzy?

 22. Proszę uzupełnić wiersz brakującymi wyrazami z ramki.

Janusz Minkiewicz

Gdyby...

*Gdyby*⁰ wszyscy umieli,
Co niektórzy ...¹,
Gdyby wszyscy się śmiali,
Jak ...² się śmieją,
Gdyby wszystkie dni były,
Jak ...³ są dni,
To świat ...⁴ lepszy!
Tak sądzę.
A ty?

Gdyby woda ...⁵ mokra
Była ...⁶ przy myciu,
Gdyby tran, jak sok z malin,
Tak smakował przy picciu,
Gdyby człowiek nie ...⁷,
Ale ...⁸ miał łyzy,
To świat byłby lepszy!
Tak ...⁹.
A wy?

mniej / słodkie / *gdyby* / umieją / słone
byłby / rano / myślę / niektórzy / niektóre

- A Proszę przeczytać tekst i wyjaśnić znaczenie zaznaczonych słów.

Znalezione w prasie

Inteligentny dom

Cieszące się coraz większą popularnością inteligentne domy, to **zaawansowane** technologicznie budynki, którym domownicy mogą **wydawać polecenia** za pomocą telefonu i które same potrafią także **przewidywać**, uczyć się i reagować w zależności od sytuacji. Choć obsługa takiego domu może się wydawać **skomplikowana**, w rzeczywistości jest bardzo łatwa.

Jak to działa? Najważniejszy jest system informatyczny, który zarządza i steruje wszystkimi elementami. Aby to było możliwe, w całym domu muszą być zainstalowane **czujniki** i kamery, które za pomocą wi-fi łączą się i współpracują ze wszystkimi urządzeniami.

Przykładowo, kiedy czujnik ciepła wykryje, że temperatura w domu spadła poniżej temperatury ustawionej przez właściciela, komputer włącza w domu **ogrzewanie**. Czujniki ruchu mogą sterować **oświetleniem**: jeśli domownicy wychodzą z kuchni, światło automatycznie gaśnie i zapala się w pokoju, do którego wchodzi. Również muzyka może „chodzić” za domownikami i grać w pomieszczeniu, w którym akurat się znajdują.

Inteligentny dom dba nie tylko o wygodę mieszkańców, ale także o ich **bezpieczeństwo**. Kiedy zauważy, że np. drzwi albo okno zostały otwarte przez kogoś obcego, natychmiast powiadomi właściciela oraz odpowiednie **usługi**. Zawiadomi także straż pożarną, jeśli czujniki wykryją dym albo **ulatniający się gaz**.

Właściciel może sterować swoim mieszkaniem za pomocą smartfonu również wtedy, gdy jest poza domem. To trochę tak, jakby miał uniwersalny pilot, który działa z każdego miejsca na ziemi.

- B Proszę jeszcze raz przeczytać tekst i ocenić, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

0	Coraz więcej ludzi chce mieć inteligentny dom.
1	Budynki reagują tylko na polecenie człowieka.
2	Sterowanie domem nie jest skomplikowane.
3	Czujniki łączą się z urządzeniami przez Internet.
4	Czujniki ciepła kontrolują temperaturę.
5	W inteligentnym domu najważniejszy jest komfort mieszkańców.
6	W razie pożaru właściciel domu sam musi zadzwonić po straż pożarną.
7	Inteligentnym domem można sterować za pomocą jednego urządzenia.

☒ P / F

P / F

P / F

P / F

P / F

P / F

P / F

P / F

PROJEKT

Co znalazłoby się w twoim inteligentnym domu? Proszę go zaprojektować i przedstawić w klasie.

Lekcja 12

To już umiesz

1. Proszę wybrać odpowiedni czasownik i wpisać go we właściwej formie czasu teraźniejszego.

0. Często **chodzę** (*ja / iść* – chodzić) do tego małego sklepu na zakupy.
1. Tą drogą samochody ... (*one / jechać* – jeździć) rzadko.
2. Co roku ... (*my / lecieć* – latać) na wakacje do jakiegoś egzotycznego kraju, a w tym ... (*my / jechać* – jeździć) w góry.
3. Mój tata właśnie ... (*on / jechać* – jeździć) do pracy.
4. Słyszałam, że pojutrze ... (*wy / płynąć* – pływać) do Szwecji. Nie wolelibyście ... (*wy / lecieć* – latać) samolotem?
5. Chłopcy, dlaczego nie ... (*wy / iść* – chodzić) do klasy, tylko tu stoicie?
6. O czasie mówimy, że ... (*on / lecieć* – latać) lub ... (*on / płynąć* – pływać).
7. Moja siostrzyczka jeszcze nie ... (*ona / iść* – chodzić).
8. Pan Kowalski świetnie ... (*on / płynąć* – pływać). Jego żona nie umie ... (*ona / płynąć* – pływać), bo boi się głębokiej wody.
9. – O której zwykle ... (*ty / iść* – chodzić) spać?
– Często ... (*ja / iść* – chodzić) spać po północy, ale dziś muszę ... (*ja / iść* – chodzić) do łóżka wcześniej, bo rano mam samolot.
10. Marta nie lubi ... (*ona / iść* – chodzić) na piechotę do szkoły, woli ... (*ona / jechać* – jeździć) rowerem.

2. Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi przyimkami.

0. Jutro jedziemy **na** wycieczkę **do** Zakopanego.
1. Ania jedzie z rodzicami ... podróż ... Europie.
2. Na ferie pojedę ... Bieszczady albo ... Tatry.
3. Lubimy jeździć ... Bałtyk i ... Mazury.
4. Państwo Nowakowie co miesiąc chodzą ... teatru, a w każdą sobotę ... kina. Po filmie zawsze idą ... kawiarni ... lody.
5. Czemu ta mucha ciągle lata ... moją głową? Wcześniej latała jak szalona ... całym pokoju!
6. Wieczorem pójdziemy ... spacer ... plaży, a jeśli woda będzie ciepła, popływamy ... jeziorze.
7. Gdzie w tym roku jedziemy? ... Węgry czy ... Hiszpanii?
8. Andrzej najpierw pojedzie ... dworzec, żeby odebrać rodziców, a potem musi jeszcze pójść ... pocztę, żeby wysłać list.

3. Proszę znaleźć w diagramie dwanaście nazw mieszkańców państw, a następnie napisać je w liczbie mnogiej zgodnie z podanym przykładem.

P	O	L	A	K	O	B	E	T	U	J
M	E	W	D	A	F	E	T	G	L	O
O	W	Ł	O	C	H	L	I	F	I	N
Ł	Y	A	E	Z	O	G	L	B	T	E
D	S	Z	W	E	D	I	O	K	W	Ł
A	Ł	S	K	C	S	H	H	M	I	O
W	O	R	T	H	B	J	O	G	N	T
I	W	E	R	R	A	T	L	J	I	Y
A	A	N	W	L	F	C	E	L	K	S
N	K	D	L	F	R	A	N	C	U	Z
I	C	A	M	T	I	E	D	F	Z	A
N	U	D	N	O	R	W	E	G	S	T
S	Z	W	A	J	C	A	R	L	E	M

0. *Polak – Polacy*

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

4. Proszę napisać zdania w liczbie mnogiej zgodnie z podanym przykładem.

0. Każdy chłopiec w mojej klasie jest koleżeński i miły.

Wszyscy chłopcy w mojej klasie są koleżeńscy i mili.

1. Który uczeń jest dziś nieobecny? Czy on jest chory?

....

2. Taki gość jak pan jest zawsze mile widziany.

....

3. Nasz nauczyciel jest młody i wesoły.

....

4. Mój sąsiad jest wysoki i chudy.

....

5. Ten człowiek jest jakiś dziwny.

....

6. Nasz ojciec po wywiadówce będzie trochę zły.

....

7. Ten twój syn to urodzony sportowiec!

....

8. Tamten lekarz jest ciągle zajęty i zmęczony.

....

9. Student najczęściej jest ambitny i pracowity.

....

5. Proszę uzupełnić tekst formami biernika.

Co jedzą Polacy?

proc. = procent (%)

Naukowcy sprawdzili, co jedzą Polacy. Prawie połowa Polaków (48 proc.) je na obiad *mięso* (mięso)⁰, a tylko 4 proc. sięga po ... (ryba)¹.

Z czym lubimy jeść ... (mięso)²? Najczęściej (42 proc.) wybieramy ... (*l.mn.* / ziemniak)³, o wiele mniej osób (4 proc.) je ... (biały ryż)⁴, a ... (*l.mn.* / zdrowa kasza)⁵ wybiera tylko 2 proc. Chociaż bardzo lubimy ... (*l.mn.* / frytka)⁶, to na obiad wybiera je tylko 1,5 proc.

Tylko 34 proc. z nas je do obiadu ... (*l.mn.* / niegotowane warzywo)⁷, ... (*l.mn.* / surówka)⁸ czy ... (*l.mn.* / sałatka)⁹. Po ... (*l.mn.* / warzywo gotowane)¹⁰ lub ... (pieczone)¹¹ sięga 16 proc. ankietowanych. Polacy bardzo rzadko jedzą na obiad ... (pizza)¹², ... (*l.mn.* / hamburger)¹³ czy ... (*l.mn.* / owoc morza)¹⁴. Prawie 40 proc. osób na obiad jada ... (zupa)¹⁵.

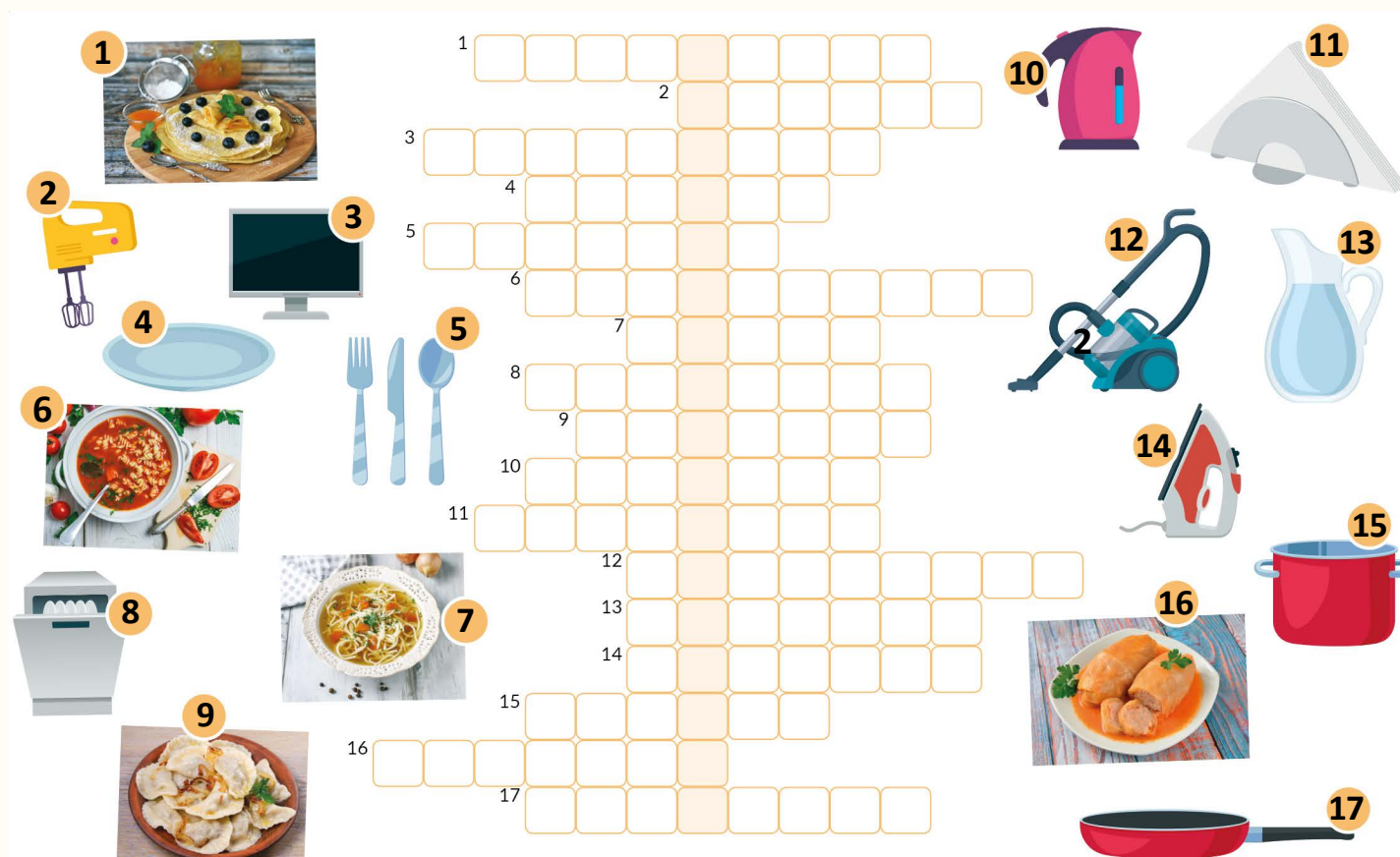
A jakie są nasze zwyczaje śniadaniowe? Zdecydowana większość sięga po ... (pieczywo)¹⁶ – 84 proc. Do chleba najczęściej wybieramy ... (*l.mn.* / wędlina)¹⁷ – ponad 46 proc. Znacznie mniej osób (17 proc.) je na śniadanie ... (*l.mn.* / żółty ser)¹⁸. Jeszcze mniej osób (14 proc) wybiera ... (twaróg)¹⁹ i ... (*l.mn.* / serek homogenizowany)²⁰, a tylko 8 proc. je rano ... (*l.mn.* / jajko)²¹.

6. Na podstawie tekstu z ćwiczenia 5 proszę określić, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

0	<i>Ponad połowa Polaków je na obiad mięso.</i>	P / ☒ F
1	Polacy rzadziej jedzą rybę niż mięso.	P / F
2	Polacy częściej jedzą kaszę niż ryż.	P / F
3	Częściej jemy warzywa surowe niż gotowane.	P / F
4	Niemal 40 proc. Polaków je na obiad zupę.	P / F
5	Na śniadanie wolimy jeść wędliny niż sery.	P / F
6	Częściej jemy ser biały niż żółty.	P / F
7	Jajka jemy częściej niż wędliny.	P / F

7. Proszę zapytać trzy osoby w klasie, co najczęściej jedzą na śniadanie, obiad i kolację.

8. Proszę rozwiązać krzyżówkę, a następnie wyjaśnić znaczenie hasła.

Hasło:

9. Proszę uzupełnić zdania formami trybu rozkazującego.

0. *Przyjdź* (ty / Przyjść) do nas dziś i *kup* (ty / kupić) najnowszy telewizor!
1. Piotru, ... (ty / zanieść) książki do biblioteki i ... (powiedzieć) pani bibliotekarce, że jutro też je wypożyczymy.
2. ... (wy / Powiedzieć) Magdzie, ... (ona / nie martwić się) jedynką z matmy.
3. ... (wy / Poprosić) to dziecko, ... (ono / przestać) krzyczeć pod oknem.
4. Mam pomysł! ... (my / Zamówić) pizzę i ... (oglądać) filmy cały wieczór.
5. Dzieci, ... (my / upiec) dzisiaj ciasto. Kasiu, ... (ty / ubić) jajka z cukrem, a ty, Grzesiu, ... (ty / włączyć) piekarnik.
6. ... (wy / Przestać) się w końcu kłócić!
7. ... (wy / Nie rozmawiać) z pełnymi ustami!
8. ... (pan, zaczekać) chwilę na korytarzu.
9. ... (pani, przyjdź) jutro.
10. ... (państwo, częstować się).
11. ... (panie, obejrzyć) nasze najnowsze żelazka!
12. ... (panowie, spróbować) naszych gołąbków!

10. Jakie to danie? Proszę napisać nazwy.

0. Tradycyjna polska zupa z kurczaka podawana z makaronem – *rosół*.
1. Farsz z mięsa mielonego i ryżu zawinięty w liście kapusty – ...
2. Robimy je z tartych ziemniaków – ...
3. Kwaśna zupa z kiełbasą – ...
4. Ciasto z jabłkami – ...
5. Popularny polski kotlet z wieprzowiny – ...
6. Smażone na głębokim oleju, okrągłe, słodkie, z dżemem – ...

11. Proszę napisać, jaki to może mieć smak?

0. Jabłko może być *słodkie albo kwaśne*.
1. Kawa może być ...
2. Papryka może być ...
3. Frytki mogą być ...

12. Proszę uzupełnić zdania formami dopełniacza liczby pojedynczej lub mnogiej.

0. Szukam *dobrej pralki* (dobra pralka).
Nie lubię *moich nowych sąsiadów* (mój nowy sąsiad).
1. Rodzice nie pozwalają mi mieć ani ... (pies), ... ani (kot).
2. Zapomniałam imię ... (ten miły policjant).
3. Z ... (nasz nowy ekspres) wychodzi najlepsza kawa.
4. Nie widziałeś gdzieś ... (stary pilot) do telewizora?
5. Maks, wyjmij pizzę z ... (zamrażarka) i włóż na 30 min. do ... (piekarnik)!
6. Nie poznaliście jeszcze ... (nowa nauczycielka) od ... (język francuski)?
7. Zanim zaczniesz prasować, wlej wodę do ... (żelazko).
8. Nie rozumiem tego ... (ćwiczenie).
9. Dziś wieczorem pilnuję ... (*l.mn.* / dziecko) ... (*l.mn.* / mój przyjaciel).
10. Znam wszystkich oprócz ... (*l.mn.* / ten mężczyzna).
11. Nie znam żadnych ... (*l.mn.* / polski malarz).
12. Panicznie boję się ..., ..., ... (*l.mn.* / pająk, mysz, wąż).
13. Mieszkamy naprzeciwko ... (nasza babcia).
14. Chciałam zrobić naleśniki, ale nie mam w domu ani ... (mleko), ani ... (*l.mn.* / jajko).
15. Poproszę słoik ... (dżem truskawkowy) i 8 ... (cytryna).
16. Dlaczego nie lubisz swoich ... (*l.mn.* / starszy brat) i ... (*l.mn.* / młodsza siostra)?

Навчальне видання

**МАЦЬКОВИЧ Марія
КВЯТКОВСКА Каміла
РУМІНСЬКА Магдалена**

**ПОЛЬСЬКА МОВА
(4-й рік навчання, друга іноземна мова)**

**підручник для 8 класу
закладів загальної середньої освіти
(з аудіосупроводом)**

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України*

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

Редакторка *Людмила Петрушка*
Художнє оформлення *Катажини Вуйцік, VIOLET STUDIO*
Верстка *Сергія Максимця*
Аудіосупровід *Аніти Годлевської*

Формат 84x108/16.
Ум. друк. арк. 18,48. Обл.-вид. арк. 15,00.
Наклад 27820 прим. Зам. № 1843.

Видавець і виготовлювач МПП «Букрек»,
вул. С. Костишина, 10, м. Чернівці, 58002.
Тел.: (0372) 55-29-43, +380 (66) 400 87 05. E-mail: info@bukrek.net.
Сайт: www.bukrek.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ЧП № 1 від 10.07.2000 р.